

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 April 1877, kl. 2 e. m.

Särskilda Utskottets för behandling af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till utsökningslag och i sammanhang dermed erforderliga författningar Utlåtande N:o 1, i anledning af samma nådiga proposition.

Omförmälda nådiga proposition, hvilken blifvit till Särskilda Utskottet öfverlemnad, är af följande lydelse:

”Behovet utaf en fullständig omarbetning af lagstiftningen rörande utsökningsväsendet har länge varit insedt och erkänt. Företrädesvis har klagan försports öfver brist på tillräcklig skyndsamhet vid lagsökningsmålens behandling och fullföljd samt öfver saknaden af den tydlighet och fullständighet i föreskrifterna rörande sjelfva exekutionen, som kunna göra densamma snabb och säker. Sedan med hänsyn härtill Kongl. Maj:t uti den för Nya Lagberedningen vid dess inrättande utfärdade instruktion föreskrifvit, att frågan om en förbättring af ifrågavarande lagstiftning skulle i främsta rummet utgöra föremål för Beredningens handläggning, har Beredningen afgifvit förslag till ny Utsökningslag och i sammanhang dermed erforderliga författningar, hvilka förslag underkastats grundlagsenlig granskning i Högsta Domstolen; och sedan desamma derefter blifvit öfversedda och i några delar ändrade, har Kongl. Maj:t nu funnit godt att dem till Riksdagens godkännande framlägga.

Med bifogande af Högsta Domstolens och Statsrådets i ämnet hållna protokoll vill alltså Kongl. Maj:t, jemlikt 87 § Regeringsformen, till Riksdagens antagande öfverlemna närlagda förslag till

1:o. Utsökningslag;

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 8 Saml. 1 Afd. 2 Häft.

2:o. Förordning om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall, och

3:o. Förordning angående stämningsmän.

Förslag till Utsökningslag.

1 Kap.

Om de myndigheter, som med utsökningsmål hafva befattning.

1 §.

Utsökningsmål upptagas och pröfvas af öfverexekutor, som är för landet och för stad, lydande under landsrätt, Konungens Befallningshafvande, hvar inom sitt län, i Stockholm Öfverståthållare-embetet samt i rikets öfriga städer Magistraten eller, der Konungen det förordnar, viss ledamot af Magistraten.

2 §.

Utmättningsman är å landet och i stad, som under landsrätt lyder, kronofogde och i öfriga städer stadsfogde. Utmättningsman har att, efter ty i denna lag sägs, fullgöra hvad öfverexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall utan föreskrift af annan myndighet förrätta utmätning.

3 §.

Kronofogde eger att för bestämdt fall till utmättningsman i sitt ställe sätta länsman eller annan man, som af Konungens Befallningshafvande antagen är; svare dock vid utmätning kronofogden sjelf för redovisningen och för skada, som af utmättningsmannens fel eller försummelse kan komma. Ej må kronofogde åt annan uppdraga försäljning af utmätt fast egendom eller fördelning af köpeskillingen derför, ej heller fördelning af köpeskillning för utmätt lös egendom i fall, som i 119 och 120 §§ nämnas.

4 §.

Emot öfverexekutor gälla enahanda jäf, som i Rättegångs-balken om domare sägas.

5 §.

Utmättningsman må ej taga befattning med mål, hvari han jäfvig är. Dessa äro mot honom laga jäf: om han är med part uti den skyldskap eller det svägerlag, som i 13 kap. 1 § Rättegångs-balken om jäf mot domare sägs; eller om han eller någon, som med honom sålunda i skyldskap eller svägerlag är, eger i målet del eller eljest kan af förrättningen vänta synnerlig nytta eller skada; eller om han är parts vederdeloman eller uppenbare ovän. Söker endera parten, sedan målet anhängigt är, sak med utmättningsmannen eller tillfogar honom något med ord eller gerning, i uppsåt att honom dermed jäfvig göra, det skall ej för jäf räknas. Förekommer jäf emot kronofogde eller stadsfogde, anmäl han det genast hos öfverexekutor, som, der jäfvet pröfvas lagligt, förordnar annan utmättningsman i den jäfviges ställe. Öfver beslut, som i jäfsfrågan gifves af öfverexekutorn, må klagan ej föras.

6 §.

Utmättningsman skall vid sin förrättning hafva med sig ojäfvigt vittne.

7 §.

Hos öfverexekutor skall föras dagbok, deri för hvarje mål anteckning göres om dagen, då ansökning eller annan handling inkommit, så ock om åtgärd, som blifvit i målet vidtagen.

8 §.

Kronofogde och stadsfogde skola hålla dagbok öfver alla mål, i hvilka utmätning eller annan deras åtgärd enligt denna lag äskas, och deri teckna dagen, då hvarje mål inkommit, den åtgärd dermed vidtagits och dagen, då det skett, eller hinder som förefallit; vare ock pligtige att ur dagboken meddela skriftligt intyg, när sådant begäres.

De närmare föreskrifterna om bokens förande meddelas af Konungen.

9 §.

Efter hvar tredje månads förlopp skola inom fjorton dagar kronofogde och stadsfogde till öfverexekutor insända utdrag ur den i 8 § nämnda bok för alla mål, som under de tre sista månaderna inkommit, så ock för de äldre mål, som ej blifvit före nämnda månader afslutade. Finnas ej mål, för hvilka sålunda redogöras bör, varde ock det inom lika tid anmaldt. Försummar fogde att inkomma med utdrag

eller anmälan, såsom nu är sagdt, fälle öfverexekutor honom att böta en krona för hvar dag han dermed uteblifver; dock må ej dömas till sådan dagabot för längre tid än två månader. Är fogde fäld till dagabot och låter ej sig deraf rätta, varde straffad såsom för annan vårdslöshet i tjensten.

10 §.

Öfverexekutor åligger att noga tillse, huru de utmättningsmän, som under honom lyda, förrätta hvad dem enligt lag åligger eller eljest i tjensten betrodrt varder. Finner öfverexekutor vid granskning af insända dagboksutdrag eller annorledes, att utmättningsman underlåtit åtgärd, som till bevarande af parts rätt och säkerhet föreskrifven är, eller eljest sin pligt eftersatt, ege öfverexekutor, ändå att part ej förer klagan, döma den felande till böter högst femhundra kronor eller mistning af tjenst på högst tre månaders tid. Anses felet kunna medföra svårare straff, eller erfordras utredning vid domstol, varde målet dit förvisadt; och ege öfverexekutor att emellertid skilja den felaktige från tjenstens utföring, när skäl dertill äro.

11 §.

Missfirmar någon öfverexekutor med ord eller gerning, då förhör inför honom hålles, eller i skrift, som till honom ingifves, eller missfirmar man sålunda inför öfverexekutor sin vederpart; dessa mål ege öfverexekutor att upptaga och afgöra, när brottsligheten ej är gröfre än att den må beläggas med böter, högst etthundra kronor. Lag samma vare, der man inför öfverexekutor genom svordom, oljud eller annorledes kommer förargelse åstad.

2 Kap.

Om lagsökning för gäld.

12 §.

För klar och till betalning förfallen fordran, som grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingestådes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

13 §.

Är för fordran inteckning i fast egendom beviljad, och vill borgenär för betalningen hålla sig allenast till egendomen, söke han egaren hos öfverexekutor i den

ort, der egendomen ligger. Har egendomen blifvit af en till annan öfverlåten, må, innan nye egaren sökt lagfart, förre egaren utan hinder af öfverlåtelsen sökas. Är tvist om eganderätten antecknad i lagfartsprotokollet, må den sökas, hvilken såsom egare har egendomen i besittning.

14 §.

Lagsökning skall göras skriftligen; och foge borgenär vid sin inlaga besannad afskrift af den handling, hvarå han sin fordran grundar. Uderlåter han det, eller finner öfverexekutor den åberopade handlingen icke innefatta bevis om fordran, varde ansökningen ej upptagen, och teckne öfverexekutor det å inlagan.

15 §.

Uptages ansökningen, teckne öfverexekutor å inlagan föreläggande för gäldenären att, inom viss tid efter det lagsökningshandlingarna blifvit honom delgifna, å ansökningen skriftligen svara, vid äfventyr, om han det försummar, att målet ändå afgöres.

Derefter åligger det borgenären att handlingarna uttaga och dem i hufvudskrift eller besannad afskrift gäldenären delgifva på sätt, som för delgifvande af stämning är stadgadt; dock skall, der delgifvandet må ske genom kungörelse i allmänna tidningarna, borgenären låta kungörelsen införas tre gånger minst en vecka mellan hvarje gång samt, om jemväl annan åtgärd för delgifvandet bör vidtagas, sådant fullgöra före sista kungörandet.

16 §.

I stad låte öfverexekutor, der borgenären det äskar och lagsökningshandlingarna tvåfalt ingifver, tillställa gäldenären, om han i staden finnes, borgenärens ansökning med bilaga och kalla gäldenären att å viss tid hos öfverexekutor sig inställa för att å lagsökningen svara, vid äfventyr som förut är sagdt. Finnes borgenären i staden, varde ock han kallad att å samma tid tillstädeskomma.

17 §.

Öfverexekutor utsatte för gäldenären den tid till svars afgifvande, som, med afseende å orten, der gäldenären vistas, pröfvas nödig.

I de fall, då ansökningen må delgifvas gäldenären genom kungörelse i allmänna tidningarna, varde tiden för svars afgifvande satt till nitio dagar efter det kungörelsen tredje gången infördes.

18 §.

Gifver borgenär in bevis att lagsökningshandlingarna blifvit gäldenär så delgifna, som i 15 § sägs, så ock besannad afskrift af samma handlingar, och kommer

ej gäldenären inom förelagd tid med skriftligt svar; eller uteblifver gäldenär, som varit enligt 16 § kallad; varde målet afgjort på de skäl, som borgenären företett.

Visas gäldenären hafva varit af laga förfall hindrad att svara eller sig inställa, förelägge öfverexekutor honom ny tid dertill.

19 §.

Uteblifver borgenär, då han och gäldenär enligt 16 § kallade varit, höre öfverexekutor gäldenären, om han är tillstädes, och afgöre målet på skäl, som för handen äro. Visar borgenären förfall och vill hörd varda, sätte öfverexekutor ut förhör i målet till annan dag och förelägge borgenären att då tillstädeskomma.

20 §.

Begär borgenär, innan målet blifvit afgjort, att få med påminnelser bemöta gäldenärs skriftliga svar, förelägge öfverexekutor borgenären tid dertill, högst tretio dagar. Ej må eljest flera skrifter än en å hvardera sidan vexlas.

21 §.

Finner öfverexekutor nödigt lemna part rådrum att i hufvudskrift förete handling, den han i afskrift ingifvit, förelägge honom viss dag dertill och äfventyr att målet ändå afgöres; gifve ock vederparten tillfälle att af handlingen taga del, om skäl dertill förefinnes; och ege han då sig deröfver yttra, om han det äskar.

22 §.

Har ej borgenär inom natt och år, sedan honom förelades att gifva gäldenär del af ansökningen, inkommit till öfverexekutor med bevis att delgifning skett, och är ej heller svar från gäldenären ingifvet, vare ansökningen förfallen.

Lag samma vare, der inom sagda tid lagsökningshandlingarna icke blifvit till öfverexekutor återställda och ej heller styrkt afskrift deraf ingifven.

23 §.

Invänder part, att målet ej hörer öfverexekutorn till eller att flere hafva i målet del och böra deri höras, och varder ej invändningen gillad, fortfare öfverexekutorn utan uppskof med målet.

24 §.

Nu nekar den som sökes sin hand och förskrifning: har han ej förut vid domstol eller inför öfverexekutor erkänt fordringshandlingen, och är ej heller derå tecknad behörigt bevis, att han i tillkalladt vittnes närvaro inför kronofogde, stadsfogde eller notarius publicus erkänt handlingen; varde målet såsom tvistigt till domstol förvisadt.

25 §.

Invänder gäldenär, att han blifvit tvungen eller förledd att utgifva den handling, hvarå krafvet grundas; och visar han sannolika skäl för invändningen; varde ock målet förvisadt till domstol, der ej gäldenären försummat att tvånget eller förledandet anmäla och kungöra, såsom i 26 § stadgas.

26 §.

Anmälan om tvång eller förledande skall göras vid domstol eller hos öfverexekutor inom fyra veckor sedan tvånget upphörde eller förledandet skedde; vare ock gäldenären pligtig att, inom lika tid efter det anmälan gjordes, låta domstolens eller öfverexekutorns bevis derom i allmänna tidningarna införas. Försummas något af hvad sålunda är föreskrifvet, ege öfverexekutor utan hinder af invändning, hvarom i 25 § sägs, borgenärens rätt pröfva.

27 §.

Gör gäldenär mot krafvet annat jäf, än nu är sagdt, och vill det styrka; då skall han sina bevis genast förete, och må ej andra än skriftliga bevis gälla. Finner öfverexekutor, att gäldenären har skäl till jäfvet, vare lag som i 24 § sägs.

28 §.

Äro ej sådana skäl för handen, att målet bör såsom tvistigt till domstol förvisas, ålägge öfverexekutor gäldenären betalningsskyldighet, vid äfventyr af utmätning.

Varder fordran, som enligt 13 § utsökes, fastställd till betalning ur den in-tecknade egendomen, förordne öfverexekutor tillika, att egendomen må, utan föregående utmätning, säljas i den ordning, som om utmätt fast egendom stadgas; och vare det så ansedt, som hade egendomen blifvit utmätt.

29 §.

Vill gäldenär qvitta sin skuld mot fordran hos borgenären, och är denna fordran sådan som i 12 § sägs, förordne öfverexekutor, att den må, så långt den räcker, mot skulden qvittas.

30 §.

Ej må klar och förfallen fordran uppehållas för det, som stridigt eller icke förfallet är.

31 §.

Har öfverexekutor förvisat mål såsom tvistigt till domstol, stånde gäldenär lika fritt som borgenär att målet instämma.

32 §.

Varder borgenärs talan af öfverexekutor bifallen, ege gäldenär, der han ej hos öfverexekutorn erkänt skulden, rätt att efter stämning å borgenären vid domstol söka återvinning i målet; stämme dock derom inom sex månader efter det öfverexekutorns utslag vann laga kraft eller, om besvär mot utslaget blifvit anförda, inom lika tid från det utslag öfver besvären föll.

33 §.

I lagsökningsmål skall utslag gifvas ofördröjligen, sedan målet kommit i det skick, att det kan afgöras.

34 §.

Äro parterne tillstädes, må öfverexekutor genast afkunna utslag muntligen; är blott ene parten när å dag, då efter kallelse eller föreläggande den andre bort tillstädeskomma, vare lag samma, der han utan styrkt förfall uteblifvit.

Utslag, som ej muntligen afkunnas, varde meddeladt å dag, som genom anslag sist dagen förut kungjord blifvit; och skall utslaget å den dag, hvarå det ställes, i utskrift vara för sökanden att tillgå, så ock för vederparten, om han det äskat. Underrättelse om tiden, då utslaget kommer att meddelas, varde tillika införd i en dertill inrättad bok, hvilken bör hållas en hvar till handa, som vill upplysning derur hemta.

35 §.

Föreläggande enligt 18, 19, 20 eller 21 § skall, der det ej afsäges muntligen, kungöras genom anslag; och varde anteckning derom tillika införd i den i 34 § omförmälda bok.

36 §.

Då utslag skriftligen utfärdas, skall fordringshandlingen eller den del deraf, som målet rör, i utslaget ordagrant införas eller omedelbart derefter afskrifvas, der den ej finnes intagen i protokoll öfver muntligt förhör, som i målet egt rum.

3 Kap.

Om verkställighet af dom i tvistemål, så ock af beslut i utsökningsmål.

37 §.

Utmättingsman ege, utan särskildt bemyndigande, verkställa domstols laga kraft egande dom i tvistemål:

1. då skyldighet att gälda penningar eller varor blifvit den tappande ålagd;
2. då någon blifvit förpligtad att viss lös egendom till annan utgifva;
3. då domstolen förordnat angående qvarstad eller skingringsförbud;
4. då dömdt är i fråga om tjenstehjons flyttning i eller ur tjenst;
5. då någon blifvit förpligtad att afträda fast egendom eller dömdt är om flyttning i eller ur hus; och
6. då domen eljest innehåller förpligtande för den tappande att något fullgöra, vid äfventyr att det, om han tredskas, må genom vederpartens föranstaltande utföras.

38 §.

Kan laga kraft egande dom icke, efter ty i 37 § är stadgadt, af utmättingsman utan särskildt bemyndigande verkställas, ankomme på öfverexekutor att om verkställighet och sättet därför förordna; och ege öfverexekutor, der någon skall tillhållas att något göra eller låta, och annat tvångsmedel eller äfventyr ej finnes i domen utsatt eller i lag stadgadt, förelägga den tredskande vite samt honom till sådant vite fälla.

39 §.

Är betalningsskyldighet någon ålagd, ege utmättingsman, utan särskildt bemyndigande, hos den tappande verkställa utmätning, ändå att ändring i domen sökes. Ej må dock utmätning å Underrätts dom ske förr än den vunnit laga kraft, der den, som tappat, ställer pant eller borgen för hvad honom ålagdt är, så ock för skada, som genom uppehållet vållas kan; ej heller å Hofrätts dom, der gäldenären styrker, att han, på sätt i 30 Kap. Rättegångs-balken föreskrifves, sin rätt till talan mot domen förvarat och till fullgörande deraf hos Konungens Befallningshafvande eller utmättingsman nedsatt penningar, svarande mot hvad dömdt blifvit.

40 §.

Hvad efter 39 § utmätt är må ej utan gäldenärens samtycke säljas förr än domen vunnit laga kraft; har lös egendom blifvit utmätt, hvilken är underkastad förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, må dock öfverexekutor, om borgenären det äskar och sådant finnes lämpligt, förordna om egendomens försäljning.

Utmätt lös egendom må af den vinnande lyftas emot pant eller borgen för återbäring, om domen ändras. Kommer försäljning af utmätt egendom till stånd, gälle om lyftning af köpeskillingen hvad i 6 Kap. stadgas.

41 §.

Har någon blifvit förpligtad att viss lösegendom till annan utgifva, ege utmätningsmannen, ändå att ändring i domen sökes, befordra den till verkställighet, om den vinnande ställer pant eller borgen för godsets återbäring; gitter han ej ställa säkerhet, varde godset, der han det äskar, af utmätningsmannen belagdt med qvarstad.

Hvad domstolen förordnat angående qvarstad och skingringsförbud må ock utan hinder af förd klagan af utmätningsmannen verkställas. Lag samma vare om dom angående tjenstehjons flyttning i eller ur tjenst.

42 §.

Är dömdt i tvist om hyresmans flyttning i eller ur hus eller om skyldighet för brukare af annans jord att den afträda, och pröfvas uppehåll med domens verkställande välla märklig skada; då ege öfverexekutor att, der den vinnande ställer pant eller borgen för det skadestånd, hvartill han kan kännas skyldig, om domen ändras, förordna, att verkställighet må ske utan hinder deraf att domen ej vunnit laga kraft.

43 §.

Är det, hvarom i andra mål dömdt blifvit, sådant att ändringssökandet ej varder onyttigt, om domen går i fullbordan, ege ock öfverexekutor, der pant eller borgen ställes som i 42 § sägs, förordna, att domen må verkställas, ändå att ändring deri sökes.

44 §.

Huru beslut i konkursmål, så ock dom i vexamål må, utan hinder af ändringssökande, verkställas; derom gälle hvad särskildt är stadgadt.

45 §.

Förlikning, som blifvit af domstol faststæld, verkställas i den ordning, som för laga kraft egande dom är stadgad.

46 §.

Vill någon erhålla verkställighet å skiljemannadom, söke det hos öfverexekutor; hafva parterne under skiljemännen skjutit det, hvarom dömdt blifvit, och utfäst att nöjas åt skiljemännens beslut, eller skall domen eljest enligt lag till efterrättelse lända, förordne öfverexekutor, att domen verkställas må; och gånge

den sedan i verket lika som domstols laga kraft egande dom, der ej af högre myndighet annorledes förordnadt varder.

47 §.

Uppstår hos utmättningsman tvifvel huru dom rätteligen verkställas bör, anmäle det genast hos öfverexekutor. Finnes i ty fall, eller då verkställighet af dom hos öfverexekutor sökes, domen så mörk, att öfverexekutor ej kan meddela föreskrift om verkställigheten, förvise han parterna att i laga ordning öfver domen söka förklaring.

48 §.

Skall någon för verkställighet af dom eller eljest enligt denna lag ställa pant eller borgen och är ej säkerheten af vederparten godkänd, varde den pröfvad af öfverexekutor eller ock af utmättningsmannen, om säkerheten hos honom ställas må. Löftesmän skola borga en för alla och alla för en; för menighet eller för utländsk man skall borgas såsom för egen skuld. Den, som pant bjuder, vare, der öfverexekutor eller utmättningsmannen det föreskrifver, pliktig att sätta panten i förvar hos vederhäftig man, som åtager sig att den vårdas; löftesskrift må omhändertagas af den, till hvars säkerhet den gäller.

Den, som Konungens och Kronans talan förer, vare från säkerhets ställande fri.

49 §.

Har någon, som ej vädjat mot Underrätts dom, stämt om återvinning enligt 12 Kap. Rättegångs-balken, eller har någon, endast på grund af domvilla eller annan felaktighet i rättegången, hos högre rätt yrkat ogillande af dom, som eljest bör såsom laga kraftvunnen anses, gånge utan hinder deraf domen i verkställighet såsom laga kraftvunnen, så vidt ej Rätten, der talan är anhängig, annorledes förordnar.

Ej må ansökan om resning hindra doms fullbordan.

50 §.

Ändras eller upphäfves dom, hvarå utmätning, kvarstad eller annan verkställighet följt, gånge, ändå att klagan öfver senare beslutet föres, verkställigheten åter, der så ske kan; och fyller den, som verkställigheten sökt, all skada; vare ock, om han något lyfta eller tillträda fått, pliktig att det genast med dess ränta eller afkomst till vederparten återställa. Äro penningar lyftade, gälde ränta derå efter sex för hundra om året från lyftningsdagen.

51 §.

Om verkställighet af öfverexekutors utslag, hvarigenom betalningsskyldighet blifvit någon ålagd, gälle hvad ofvan är stadgad i fråga om Underrätts dom i ty fall.

Har öfverexekutor, såsom i 28 § sägs, förordnat om fast egendoms försäljning, må den ej ega rum förr än laga kraft å utslaget kommit.

52 §.

Annat beslut i utsökningsmål gånge i verkställighet, ändå att beslutet öfverklagas; dock må, der någon blifvit fäld till böter eller vite, eller utmättningsman blifvit dömd till mistning af tjänst på viss tid eller utgifvande af skadestånd, utslaget ej verkställas förr än det vunnit laga kraft. Huru beslut angående fördelning af köpeskilling för utmätt egendom går i verkställighet skils i 6 Kap.

4 Kap.

Om utmätning.

53 §.

Vill man på grund af dom eller utslag, hvarigenom betalningsskyldighet blifvit gäldenär ålagd, erhålla utmätning hos denne; ingifve till utmättningsmannen domen eller utslaget samt, då fråga är om skiljemannadom, öfverexekutors beslut om dess verkställande, så ock, der fordran är på skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis grundad, fordringsbeviset i hufvudskrift.

54 §.

Har i löpande skuldebref, som är stäldt att betalas å viss dag, gäldenär medgifvit, att utmätning för skuldebrefvets innehåll må utan hans hörande verkställas, och är behörigt bevis tecknad å skuldebrefvet, att gäldenären erkänt det inför domstol eller öfverexekutor eller ock, i tillkalladt vittnes närvaro, inför kronofogde eller stadsfogde eller notarius publicus; då må, ändå att betalningsskyldighet ej blifvit, såsom i 53 § sägs, gäldenären ålagd, utmätning hos honom ske, der sex månader ej från förfallodagen förflutit, och det ej finnes att gäldenären, då han erkände skuldebrefvet, icke var myndig.

Den, som undergått utmätning, efter ty nu är sagdt, vare ej förment att vid domstol söka sitt åter af borgenären, om skäl dertill finnes.

55 §.

För fordran, som enligt protokoll öfver offentlig auktion härleder sig från inrop af lös egendom och är till betalning förfallen, må ock, ändå att betalnings-

skyldighet ej blifvit gäldenären ålagd, utmätning ske, der gäldenären vid utmätningstillfället utan jäf erkänner skulden; dock skall utmätningssmannen, innan utmätningen verkställas, om erkännandet taga skriftligt bevis, antingen af gäldenären sjelf eller, om han ej kan skriva eller ej vill beviset meddela, af två ojäfvice män.

56 §.

Vill någon erhålla utmätning enligt 54 eller 55 § skall skriftlig ansökan jemte skuldebrevet i hufvudskrift eller protokollet vid auktionen till utmätningssmannen aflemnas.

57 §.

Då för utmätning vinnande fordringsbevis till utmätningssmannen aflemnas, göra han derom anteckning å handlingen.

58 §.

Skall utmätning för en borgenärs fordran ske, och varder, innan den blifvit företagen, handling, hvarå utmätning hos samme gäldenär bör för annan borgenärs fordran verkställas, till utmätningssmannen ingifven; då skall utmätning för bådas fordringar på en gång verkställas, der det kan ske utan att den ene borgenären i sin rätt uppehållas på grund af hinder, som för uttagande af den andres fordran må förekomma.

59 §.

Nu är gäldenär ej tillstädes, då utmätningssman sig infinner för att verkställa utmätning för fordran, som i 53 och 54 §§ afses; har underrättelse derom, att utmätning för fordringen är sökt, blifvit efter ty i 60 § sägs meddelad, eller är anledning att gäldenären håller sig undan eller rest bort, förty att han väntar utmätning; då gånge förrättningen för sig utan hinder af gäldenärens frånvaro; dock skall i ty fall hans hustru eller husfolk eller annan, som har egendomen i vård eller besittning, tillsägas att vid förrättningen närvara. Finnas ej de, varde närboende granne, som anträffas, tillsagd.

Kan ej utmätningen genast företagas, då utmätningssmannen för sådant ändamål sig inställt, och är fara att godset under tiden stickes ur vägen; låte utmätningssmannen, der borgenären nödig kostnad förskjuter, vård hållas öfver godset, till dess utmätning kan ske.

60 §.

Underrättelse, hvarom i 59 § sägs, skall, för att anses giltig, meddelas gäldenären genom utmätningssman. Har underrättelsen, af utmätningssmannen skriftligen utfärdad, bevisligen kommit gäldenären annorledes tillhanda eller ock, om han, i sitt

hemvist sökt, ej kunnat der anträffas, blifvit sist dagen före utmätningen meddelad hans hustru eller husfolk eller, om de ej anträffas, anslagen å hans husdörr; vare det ock gilt.

Skall utmätning ske å gäldenären tillhörig egendom, som finnes å annan ort, än der han har sitt hemvist, och ej blifvit af gäldenären till utmätning uppgifven, bör underrättelse, hvarom nu är sagdt, jemte uppgift å förrättningsstället meddelas så tidigt, att gäldenären kan sin rätt vid utmätningen bevaka; njute dock ej för sådant ändamål längre rådrum än åtta dagar.

Har gäldenären ej stadigt hemvist i riket och ej heller känt ombud i orten, der utmätning skall ske; vare underrättelse, som nu sagd är, ej af nöden.

61 §.

Skall viss vara utmätas och finnes den ej; då skall den med annan egendom gäldas.

62 §.

Lösören skola gå i mät förr än fast egendom må utmätas, der ej borgenär och gäldenär annorlunda sämjas; är fordran, hvarför utmätning skall ske, intecknad i gäldenärens fasta egendom, varde den först utmätt, der ej borgenären hellre vill taga betalning ur lösören. Skall utmätning på en gång ske för intecknad fordran och annan borgenärs fordran, som icke är intecknad, ege inteckningshafvaren ej till förfång för den andre taga betalning ur lösören för hvad af den fasta egendomen kan utgå.

63 §.

Har gäldenär fordran eller annan rättighet, som kan öfverlätas; den må ock gå i mät, der annan egendom ej finnes att tillgå, eller borgenär och gäldenär om fordringens eller rättighetens utmätande sämjas. Sådana obligationer eller andra värdepapper, hvilka i allmänna rörelsen gångbara äro, må tagas i mät såsom här ofvan om lösören är sagdt.

64 §.

Af lösören skall hvad gäldenären för sin näring behöfver eller minst kan umbära sist utmätas. Uppgifver gäldenär viss egendom till utmätning, bör den företrädesvis i mät tagas, der sådant lämpligen samt utan förfång för borgenär kan ske, och annan ordning ej är föreskrifven.

65 §.

Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn. Sakna de utväg till nödortfigt uppehälle; då

skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till deras underhåll för en månad tarivas, så ock nödiga arbetsredskap, dock ej öfver ett värde af femtio kronor. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett.

66 §.

Gäldenärs innestående aflöning för allmän eller enskild tjänst, eller innestående pension å rikets stat må icke utmätas, förr än gäldenären är berättigad att aflöningen eller pensionen lyfta.

67 §.

Är i lag eller författning särskildt stadgadt, att viss egendom ej må utmätas, eller är af Konungen för viss pensions- eller lifränte-anstalt förordnadt, att derifrån utgående pension eller lifränta ej må tagas i mät; lände det till efterrättelse.

68 §.

Ej må i gäldenärs bo något utmätas, som finnes höra annan till, och ej heller utmätning ske till förfång af den rätt, annan till gäldenärens gods eger.

69 §.

Påstår annan sig vara egare till lös egendom, som i gäldenärs bo finnes, men kan ej genast visa sin rätt, vare hans anspråk ej hinder för egendomens utmätande; bjuder han vid utmätningen sannolika skäl för anspråket; hänvise utmätningsmannen honom att sin talan efter stämning utföra, och må det utmätta godset ej säljas förr än tvisten om eganderätten blifvit af domstol pröfvad; stämme dock han, som godset från utmätning freda vill, borgenären och gäldenären till domstol i orten, der godset finnes, inom tre månader, eller hafve sin talan mot borgenären förlorat. Kommer någon efter utmätningen med anspråk, som nu är sagdt, vare det ej hinder för försäljningen, der ej öfverexekutor annorlunda förordnar. Varder den, som anspråket väckt, af öfverexekutor hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligge honom att inom tre månader derefter stämma vid äfventyr, som förut är nämndt. Vill borgenär sjelf stämma, stånde det honom fritt.

70 §.

Om utmätning af lösören, som blifvit sålda, men lemnats kvar i säljarens vård, så ock om makes rätt att vid utmätning undantaga enskild egendom, gälle hvad särskildt är stadgadt. Om utmätning af gods, hvarom i 92 § Sjölagen förmäles, vare lag som der sägs.

71 §.

Har någon panträtt i gäldenärs lösa gods eller rätt att sådant gods till säkerhet för sin fordran qvarhålla, må hinder deraf ej möta för godsets utmätande och försäljande för annan gäldenärens skuld; och njute sådan borgenär rätt till betalning ur köpeskillingen, såsom i 6 Kap. sägs. Den, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, vare dock ej pliktig att lemna panten från sig, med mindre full lösen därför gifves, eller panthafvaren nöjes med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen; ej ege panthafvaren vägra att taga lösen, då den, i fall som nu är sagdt, honom bjudes, ändå att hans fordran ej är till betalning förfallen.

72 §.

Påstår någon, som ej har sådan rätt, som i 71 § sägs, sig ega förmånsrätt till betalning ur gäldenärs egendom, vare det ej hinder för egendomens utmätande för annan gäld. Ej heller må egendoms utmätande hindras deraf att den blifvit belagd med qvarstad eller skingringsförbud; dock bör, der annat gods finnes att tillgå, sådant företrädesvis utmätas, så vidt det lämpligen och utan förfång för utmätningssökanden kan ske.

73 §.

Lös egendom, som utmätes, skall af utmätningssmannen upptecknas och värderas; och ege han, der så finnes nödigt, tillkalla sakkunnige män att vid värderingen biträda.

74 §.

Utmätas penningar, skola de af utmätningssmannen om händer tagas. Lösören, som utmätas, skola, der de ej, efter ty nedan sägs, föras från stället, derstädes sätas i förvar under utmätningssmannens försegling eller, om han finner det i brist af tjenliga förvaringsrum eller af annan orsak ej lämpligen kunna ske, med hans insigel eller skriftligt anslag eller på annat sätt så utmärkas, att uppenbart synes att godset blifvit utmätt. Anses det utmätta ej kunna med säkerhet lemnas på stället under gäldenärens tillsyn, låte utmätningssmannen det af annan der vårdas eller till annat ställe föras, om borgenär den för godsets vård eller flyttning nödiga kostnad förskjuter.

Utmätes gäldenärs egendom, som i annans besittning finnes, varde förbud innehafvaren meddeladt att egendomen utlemna till förfång för den, till hvilken i följd af utmätningen gäldenärens rätt kan komma att öfvergå.

75 §.

75 §.

Skall fordran eller rättighet utmätas, som grundas å löpande förbindelse eller annan handling, hvilken gäller i innehafvarens hand, tage utmätningsmannen handlingen i förvar.

Utmätas annan fordran eller rättighet, tage ock utmätningsmannen i förvar handling, som tjenar till bevis om fordringen eller rättigheten, der sådan handling finnes att tillgå, och teckne i protokollet förbud för den, från hvilken fordringen eller rättigheten skall utgå, att gifva något deraf ut till annan än utmätningsmannen eller den, till hvilken i följd af utmätningen gäldenärens rätt kan komma att öfvergå; och varde sedan protokollet genom utmätningsmannen tillställdt den, hvilken förbudet meddelas skall; vare dock borgenären pliktig att, der utmätningsmannen det äskar, kostnaden för förbudets delgifvande förskjuta.

76 §.

Skall utmätning för en fordran ske å gods, som redan är för annan fordran utmätt, vare vid senare utmätningen ej af nöden, att godset å nyo upptecknas, värderas eller förseglas.

Hvad nu är sagdt gälle ock om utmätning af gods, som förut är belagdt med qvarstad för fordran.

77 §.

Då utmätning af lös egendom så verkställd är, som i 73 § samt 74, 75 eller 76 § sägs, njute borgenär förmånsrätt i det utmätta, efter ty i 17 Kap. 8 § Handelsbalken stadgas.

78 §.

Vid utmätning af hus, tomt, jord eller vattenverk må ej ett från annat så söndras, att det, som öfver är, varder för egaren onyttigt. Ej heller må växande gröda, växande skog eller annat, som till fast egendom hör, tagas i mät annorledes än genom utmätning af egendomen eller nyttjanderätt till jorden.

79 §.

Utmätas fast egendom, skall utmätningsmannen upprätta beskrifning deröfver; och gälle om egendomens värdering hvad förut om värdering af lös egendom är sagdt. Utmätningsmannen affordre ock gäldenären de handlingar, som visa hans eganderätt eller tjena till upplysning om servitut, nyttjanderätt eller rätt till afkomst eller annan förmån, som skall af egendomen utgå. Utmätas flera egendomar på en gång; varde de hvar för sig beskrifna och värderade.

Har öfverexekutor enligt 28 § förordnat om försäljning af fast egendom, låte han den af utmätningssmannen beskrifvas och värderas.

80 §.

Då utmätning af fast egendom skett, skall, der borgenär det yrkar, afrad, hyra eller ränta, som af egendomen faller tilldess den varder såld och af köparen tillträdd, uppbäras af utmätningssmannen eller af syssloman, som af honom förordnas. Utmätningssmannen kungöra utan dröjsmål den, hvilken betalningsskyldigheten åligger, förbud att utgifva något till annan än utmätningssmannen eller sysslomannen.

Har öfverexekutor förordnat om egendomens försäljning; då skall han, der borgenär det yrkar, tillsätta syssloman, som afkomsten uppbär, och låta förbud kungöras, som nu är sagdt.

81 §.

Är fara att utmätt fast egendom af egaren genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, ege öfverexekutor, der borgenär det påstår, förordna syssloman att egendomen om händer taga och förvalta; dock vare i ty fall borgenären pliktig att förskjuta den kostnad, som för egendomens förvaltning kan vara nödig.

82 §.

Öfverlåter någon sin fasta egendom till annan, må, innan nye egaren sökt lagfart, öfverlåtelsen ej utgöra hinder för egendomens utmätande för förre egarens gäld.

Sökes lagfart å öfverlåtelsen samma dag, då utmätningen verkställes, eller varder å öfverlåtelse, som skett före den dag, då utmätningen eger rum, lagfart sökt å den rättegångsdag för lagfartsärenden, som infaller näst efter öfverlåtelsen; då vare ej utmätningen gällande emot nye egaren, med mindre att fordran, som utsökes, är i egendomen intecknad eller eljest sådan att, efter ty i lag i öfrigt stadgas, egendomen därför häftar, ändå att den kommit ur gäldenärens hand.

Är öfverlåtelsens verkan mot utmätningen beroende derpå att lagfart kommer att sökas å tid, som ofvan är sagd, skall med försäljningen anstå till dess sig visat, om lagfarten sökes.

83 §.

Om den förmånsrätt utmätning af fast egendom medför skils i 17 Kap. 9 § Handels-balken.

84 §.

Vid all utmätning skall, om gäldenär eller borgenär det äskar, protokoll öfver förrättningen genast eller, der det ej kan ske, nästa dag hållas honom tillhanda; vare ock utmätningssmannen pliktig, om protokollet ej på stället lemnas till gäldenären, att

genast tillställa honom eller, då han ej är när, annan, som enligt 59 § varit om för-
rättningen tillsagd, skriftlig uppgift på skuldbeloppet till så kapital, som ränta och
lagsökningskostnad, grunden för utmätningen och dagen, då den blifvit verkställd.

85 §.

Utmätningsmannen åligger att, då fast egendom blifvit tagen i mät, genast
anmäla det hos öfverexekutor och tillika, om gäldenären vid utmätningen bestämt
auktionsställe, såsom i 94 § sägs, gifva det tillkänna. Är utmätningen verkställd för
icke intecknad fordran, vare utmätningsmannen jemväl pliktig att genast å landet till
domaren och i stad till Rätten insända bevis om utmätningen och beloppet af den
fordran, hvarför utmätningen skett.

86 §.

Finnes vid utmätning gäldenär sakna full tillgång till gäldande af skuld, hvar-
för utmätning blifvit sökt, eller finnes uppgifven tillgång tvistig, eller kan den för
annan orsak ej strax till betalning i laga ordning användas; då vare, der borgenär
det äskar, gäldenären pliktig att inom tid, som af öfverexekutor bestämmes, hos öfver-
exekutor eller domstol med ed styrka, att han ej eger annan tillgång, än den som
uppgifven är.

Har gäldenär gått ed, som nu är sagdt, vare han ej pliktig att församma for-
dran ånyo sådan ed gå, med mindre borgenär visar skälig anledning, att gäldenären
undandöljer tillgång, som honom derefter tillfallit och till gälds betalning gå bör.

5 Kap.

Om utmätt egendoms försäljning.

87 §.

Försäljning af utmätt egendom skall ske genom offentlig auktion.

88 §.

Skall lös egendom säljas, låte utmätningsmannen tid och ställe för auktionen
kungöras i kyrkan för den församling, der försäljningen sker, så ock, om gäldenär
eller borgenär det äskar eller eljest sådant finnes lämpligt, i kyrkorna för de försam-
lingar, som närmast derintill äro. Finnes för viss stad förordnadt, att auktion skall
kungöras på annat sätt än nu är sagdt, lände det till efterrättelse.

89 §.

Kungörelse om auktion å lösören skall ske minst åtta dagar innan auktionen
hålles; auktion å fordran eller rättighet skall kungöras minst fjorton dagar förut.

Skall i stad auktion å lös egendom kungöras mera än en gång, vare det gilt, om första kungörandet skett inom tid, som nu är sagd. Auktion å fordran eller rättighet må, der förbud enligt 75 § meddelas skall, icke utlysas förr än förbudet skett.

Skall helt fartyg eller gods i fartyg säljas, varde kungörelsen om försäljningen jemväl införd i allmänna tidningarna tre gånger, sista gången minst fjorton dagar före auktionen; och skall kungörelsen tillika innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning ega rätt till betalning ur det utmätta, hafva att sådant, på sätt i 118 § sägs, före auktionen hos utmätningssmannen anmäla.

90 §.

Skall egendom säljas, den någon har såsom lös pant eller eljest under pant-rätt i handom, och har ej panthafvaren, på sätt i 71 § sägs, förklarat sig nöjas med att laga betalning ur köpeskillingen, varde före utropet underrättelse meddelad, att försäljningen sker med bibehållande af panthafvarens rätt.

91 §.

Utmätt lös egendom skall i uppslag säljas. De yppersta varor skola så länge sparas, att mesta folket är samladt. Då så mycket af det utmätta godset blifvit såldt, att gälden, hvarför utmätning skett, så ock kostnad, som skall ur egendomen utgå, kan af det sålda fullt godtgöras, upphøre försäljningen.

92 §.

Varder lös egendom ej genast af köparen betald, och vill ej utmätningssmannen på eget äfventyr lemna anstånd, gånge hvad inropadt är under nytt utrop.

93 §.

Auktion å utmätt fast egendom skall förrättas af öfverexekutor, der ej i 94 § annorledes stadgas.

94 §.

Å landet ege gäldenären bestämma, om auktion å fast egendom skall hållas å landskansliet eller å tingsställe i orten. Har ej gäldenär vid utmätningen eller, der enligt 28 § egendomen skall utan föregående utmätning säljas, hos öfverexekutor före målets afgörande uppgifvit auktionsställe, eller äro flere, som ega auktionsställe nämna, och kunna de ej derom sig förena; bestämme öfverexekutor, om auktionen skall hållas å landskansliet eller tingsställe. Öfverenskomma parterne om annat ställe inom länet, förordne öfverexekutor, om stället af honom pröfvas lämpligt, att auktionen må der hållas. Skall auktionen hållas på annat ställe än landskansliet, varde den förrättad af utmätningssmannen i orten.

95 §.

I stad skall auktion å fast egendom förrättas å öfverexekutors embetsrum eller annat ställe, der auktioner i staden gemenligen hållas.

96 §.

Skola, efter hvad i 104 § sägs, fastigheter inom särskilda öfverexekutorers områden gå i en försäljning, varde auktionen förrättad der hufvudgården eller, om sådan ej finnes, den till allmän bevillning högst uppskattade fastigheten är belägen; är det å landet, varde auktionen hållen å landskansliet.

97 §.

Varder ej vid utmätning bestämdt, att auktionen skall hållas å tingsstället, insände utmätningssmannen till öfverexekutor protokollet öfver utmätningen med beskrifning och värdering å egendomen jemte öfriga tillgängliga handlingar, hvarom i 79 § är nämnt.

98 §.

Den, som skall auktionen förrätta, anskaffe gravationsbevis rörande egendomen äfvensom de för bestyrkande af gäldenärens eganderätt till egendomen eller för upplysning om deri intecknad rättighets beskaffenhet erforderliga och ej redan emottagna handlingar, hvilka kunna hos Rätten erhållas; dock vare, der auktionsförrättaren det äskar, borgenären pligtig att förskjuta den för handlingarnas utlösande nödiga kostnad.

99 §.

Tiden för auktionen varde af auktionsförrättaren bestämd, och låte han kungörelse derom, så ock om egendomens beskaffenhet och auktionsstället införas i allmänna tidningarna tre gånger, första gången minst fyra veckor och sista gången minst fjorton dagar före auktionsdagen, äfvensom intagas i länskungörelserna; foga ock anstalt, att kungörelsen varder minst fyra veckor före auktionsdagen å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen å det ställe, der auktionen hålles. Är för viss stad förordnad, att auktion å fast egendom skall jemväl på annat sätt kungöras, lände ock det till efterrättelse.

Skall försäljning ske på grund af förordnande, som i 28 § sägs, må kungörelse om auktionen ej utfärdas förr än det skuldebref, hvarå borgenären sin fordran grundat, blifvit i hufvudskrift till auktionsförrättaren aflemnadt.

100 §.

Kungörelse om auktion å fast egendom skall tillika innehålla, att de, hvilka hafva fordran, som bör ur egendomen gäldas, eller annan rätt, som skall vid auk-

tionen iakttagas, ege att dervid sin rätt bevaka. De, hvilka hafva inteckning i egendomen eller fordran eller rättighet, hvarför egendom enligt 11 Kap. 2 § Jorda-balken häftar, eller ega rätt till ränta eller annan afgäld, som bör ur egendomen utgå med förmånsrätt enligt 17 Kap. 6 § Handels-balken, skola derjemte, der de äro kände och inom riket boende, om auktionen underrättas genom särskilda kallelsebreff, hvilka auktionsförrättaren skall till dem med posten afsända så tidigt, att kallelserna må kunna komma dem tillhanda minst fjorton dagar före auktionen.

101 §.

Är ej auktion så kungjord, som i 99 § sägs, varde den instäld, och sätte auktionsförrättaren ut annan tid dertill. Ej må dock auktion inställas förty att kungörelsen ej varit i en eller annan kyrka uppläst, der den eljest allmänneligen ågått.

102 §.

Då utlyst auktion i följd af laga hinder inställes, varde, der så ske kan, det i länskungörelserna så ock å landet i tingslagets kyrkor och i stad genom anslag, som förut är sagdt, före den utsatta dagen kungjordt.

103 §.

Nu skall egendomen säljas, uppläse då auktionsförrättaren så väl protokollet öfver utmätningen eller det utslag, hvarigenom öfverexekutor om egendomens försäljning förordnat, som ock gravationsbevis och de öfriga handlingar, som i 97 och 98 §§ nämnas, och anmane dem, hvilka äro tillstädes och hafva fordran eller rättighet, som skall vid auktionen iakttagas, att sådant anmäla. Auktionsförrättaren meddele derefter fullständig och tydlig underrättelse om sättet för försäljningen; gifve ock tillkänna tiden, då köpeskillingen sist skall vara gulden.

Försäljningen gånge för sig genom utrop i upp- och afslag, der ej gäldenären och borgenären öfverenskomma, att försäljningen må ske endast genom uppslag, och sådant ej bestrides af annan, hvars rätt är i fråga.

104 §.

Skola flera fasta egendomar, som för en fordran äro gemensamt intecknade, säljas; då skall, der någon af dem häftar för särskild inteckning eller kommit i särskild egares hand, hvarje egendom för sig till försäljning utropas. Sedan varde alla egendomarne gemensamt utropade till försäljning. Ej skola dock fastigheter i särskilda län eller städer, eller fastighet å landet och sådana i stad gå i en försäljning, der ej fastigheterna tillhopa utgöra en egendom, eller alla rättegande det medgifva.

Gå ej vid det gemensamma utropet egendomarne öfver sammanlagda beloppet af det, som bjudits vid de särskilda utropen; stånde vid första försäljningen

fast: gå de högre; gälle sista försäljningen, och varde öfverskottet på de särskilda egendomarne fördeladt efter de uppskattningsvärden, hvarefter allmän bevillning utgick för nästföregående år.

105 §.

Häftar egendom, på grund af inteckning eller enligt 11 Kap. 2 § Jordabalken, för servitut, nyttjanderätt, eller rätt till afkomst eller annan förmån, som åt någon upplåtits att af egendomen utgå; varde egendomen till försäljning utropad med förbehåll om rättighetens bestånd. Finnes härvid att någon, som eger bättre rätt, ej kan ur den bjudna köpeskillingen erhålla full godtgörelse; då skall, derest ej denne samtycker att vid det skedda utropet må förblifva, eller hvad för honom ur köpeskillingen brister genast af rättighetens innehafvare till auktionsförrättaren erläggas, egendomen utropas å nyo, utan förbehåll om rättighetens bestånd. Stiger köpeskillingen då högre, gälle sista försäljningen; i annat fall stånde vid den första fast.

Vid beräkningen huruvida den först bjudna köpeskillingen förslår åt dem, som ega bättre rätt, skall, med tillämpning af de i 127, 128 och 129 §§ stadgade grunder, hvarje fordran upptagas till det belopp, hvartill den beräknas uppgå den dag, å hvilken enligt 121 § sammanträde för köpeskillings fördelning skall ega rum.

106 §.

Finnes å egendom, då den säljas skall, växande gröda, och tillhör den ej brukare eller annan, som har nyttjanderätt till egendomen; gånge grödan i samma utrop som egendomen, och varde det före utropet kungjort.

107 §.

Då inrop skett, gälde köparen genast en sjettedel af köpeskillingen antingen i reda penningar eller ock medelst aflemnande af skuldebref, som är i den sålda egendomen intecknad; dock må skuldebref godkännas endast så vidt dess kapital ligger inom inropssumman, så ock inom det af utmätningssmannen å egendomen satta värde samt inom det uppskattningsvärde, hvarefter allmän bevillning för egendomen utgick för nästföregående år. Vill köparen, i stället för att gälda sjettedelen, ställa pant för en femtedel af köpeskillingen, vare det ock gilt. Gitter ej köpare gälda, eller pant ställa, som nu är sagdt, varde egendomen genast å nyo utropad.

108 §.

Göres å första auktionen anbud, som efter 107 § må antagas, varde egendomen då såld, der ej gäldenären och borgenären öfverenskomma, att ny auktion skall ske, och sådant icke bestrides af annan, hvars rätt är i fråga. Kan ej försäljning ske, förty att bud ej göres eller antages; då skall ny auktion hållas å samma ställe fyra

veckor derefter, hvarom auktionsförrättaren skall genast meddela underrättelse, och foga han anstalt, att kungörelse om tiden för den nya auktionen varder uti länskungörelserna införd samt minst fjorton dagar före auktionen å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen, som i 99 § stadgas: sker ej försäljning, varde ytterligare auktion, så ofta det erfordras, utsatt och tiden dertill kungjord, som nu är sagdt; gälle ock om egendomens försäljning vid hvar senare auktion hvad om försäljning å första auktionen stadgadt är.

109 §.

Innan auktion afslutas, meddele auktionsförrättaren underrättelse om tiden, då efter 121 § sammanträde för fördelning af köpeskillingen hållas skall; så ock om stället för sammanträdet.

110 §.

Sist å det sammanträde, som i 121 § sägs, skall af köpeskillingen allt vara till auktionsförrättaren guld, för hvilket icke efter 111 § anstånd blifvit lemnadt. Är det ej guld, vare köpet ogilt, och besörje genast auktionsförrättaren att egendomen varder till försäljning ånyo utlyst, som i 99 § föreskrifves. Går egendomen vid nya utropet till mindre än förra köpeskillingen med laga ränta derå från den dag, då betalning sist bort ske, ersätte förre köparen skilnaden; går egendomen till mera, hafve förre köparen ej rätt till öfverskottet. Kostnaden för senare försäljningen skall ock af förre köparen gäldas, der den ej kan genom öfverskott å köpeskillingen godtgöras. Är pant stäld för köpeskillingen, låte auktionsförrättaren panten ofördröjligen säljas i den ordning, som om utnätta lösören stadgas, der sådant erfordras till gäldande af hvad förre köparen utgifva bör.

111 §.

Visar köpare, att fordringsegare, som skall ur egendomen erhålla betalning, låtit honom öfvertaga skulden och lemnat anstånd med betalningen, njute till godo de vilkor, som dervid blifvit tingade. Finnes, sedan fordringsegare förnöjde äro, öfverskott å köpeskillingen, och beviljar gäldenären anstånd med betalning deraf, vare lag samma.

112 §.

Sedan köparen fullgjort sin betalningsskyldighet och auktionen vunnit laga kraft, utfärde auktionsförrättaren köpebref å egendomen.

113 §.

Köparen eger att tillträda egendomen, då han sin betalningsskyldighet fullgjort; och gifve, der så fordras, utmätningsmannen dertill handräckning. Har ej

gäldenär annat hemvist att tillgå, anvisa utmätningssmannen honom nödiga rum; och må han efter försäljningen sitta i dem qvar, å landet tre månader och i stad till nästa fardag. Om landbos och hyresmans rätt till fardag skils i 16 Kap. Jordabalken.

114 §.

Då köpeskillingen blifvit gulden, vare egendomen i köparens hand fri från ränta, utskyld eller annan för egendomen utgående afgift, som före försäljningsdagen till betalning förfallit, så ock från annan förre egarens gäld, der ej köparen gälden öfvertagit.

115 §.

Ej må den, som förrättar auktion å utmätt egendom, sjelf köpa något, som å den auktion säljes.

6 Kap.

Om redovisning och fördelning af medel, som till följd af utmätning influtit.

116 §.

Sist åtta dagar efter det utmätt lös egendom blifvit såld skall, der ej nedan annorlunda stadgas, utmätningssmannen af försäljningssumman, så långt den förslår, tillhandahålla den, som utmätning vunnit, betalning för hans fordran. Hafva penningar annorledes än efter försäljning till utmätningssmannen influtit, skola de inom lika tid derefter hållas borgenären tillhanda.

Innan dom eller utslag, på grund hvaraf utmätning skett, vunnit laga kraft, må dock betalning ej af borgenären lyftas annorledes än mot pant eller borgen.

117 §.

Har, då någon vunnit utmätning å lös egendom, som annan hade under pant-rätt i handom, panthafvaren, såsom i 71 § sägs, förklarat sig nöjas med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen, njute han sin rätt till godo inom den tid, som i 116 § stadgas.

118 §.

Borgenär, som, då lös egendom för annans fordran utmättes, hade panträtt i egendomen, utan att hafva den under panträtt i handom, eller ock egde rätt att till

säkerhet för sin fordran hålla egendomen qvar, vare ock berättigad att ur köpeskillingen, efter ty nedan sägs, undfå betalning, såvida han derom hos utmätningssmannen före auktionen framställt yrkande.

119 §.

Nu har, då lös egendom blifvit för en borgenärs fordran utmätt, annan borgenär, som derå jemväl vunnit utmätning, påstått bättre förmånsrätt, än utmätningen medför, eller har sådant yrkande, som i 118 § sägs, blifvit af borgenär inom föreskrifven tid framställt: finnes ej full tillgång för borgenärerne och kunna de ej åsämjas, huru medlen skola fördelas; bestämme utmätningssmannen viss tid för medlens fördelning och kalle borgenärerne, så ock, då fråga är om fordran, hvarför utmätning ej skett, gäldenären att med utmätningssmannen å uppgifvet ställe sammanträda för att sin rätt i afseende å fördelningen iakttaga och bevaka. Sådan kallelse skall tre gånger, första gången minst tio dagar före sammanträdet, i allmänna tidningarna införas, der ej alla rättegående annorledes så tidigt underrättas om sammanträdet, att de sjelfva eller genom ombud kunna sig der infinna.

120 §.

Finnes i fall, som i 119 § nämnes, full tillgång till alla fordringarnas gäldande eller åsämjas borgenärerne om fördelningen, men gitter ej borgenär, som efter 118 § yrkar betalning utan att han fått utmätning, visa att gäldenären medgifvit honom betalning ur köpeskillingen; hälle utmätningssmannen inne hvad å sådan borgenärs fordran belöper och kalle, såsom ofvan sägs, honom och gäldenären till sammanträde för att sin rätt bevaka. Ej må deraf öfrige borgenärer uppehållas i sin rätt till utdelning.

121 §.

Sedan fast egendom blifvit utmätningssvis såld, ege de, hvilka anse sig hafva rätt till betalning ur köpeskillingen, så ock gäldenären att å fyratioandra dagen efter auktionen å utsatt ort och timme inför auktionsförrättaren sammanträda för att höras angående köpeskillingens fördelning.

Har, på klagan öfver utmätningen eller auktionen, högre myndighet förordnat om inställande af vidare åtgärd i målet, och kan förty sammanträde ej hållas å den derför bestämda tid, varde det, så vidt ske kan, kungjort på sätt i 102 § sägs; upphör hindret, utsatte auktionsförrättaren ofördröjligen ny tid för sammanträdet och låte det kungöras tre gånger i allmänna tidningarna, första gången minst tio dagar före sammanträdet.

122 §.

Finnes behållen afkomst af såld fast egendom att tillgå, eller är, i det fall

att enligt 110 § egendomen gått under nytt utrop, förre inroparen skyldig att utgifva ersättning, varde den tillgång jemte köpeskillingen fördelad.

123 §.

Vid sammanträde, hvarom förut är sagdt, afgifve förrättningsmannen redogörelse dels för den tillgång, som skall fördelas, dels ock för de fordringar, för hvilka anspråk på betalning ur köpeskillingen blifvit anmaldt eller egendomen på grund af utmätning eller, der fråga är om fast egendom, enligt de i 97 och 98 §§ nämnda handlingar finnes häfta; och ege derefter tillstädesvarande borgenärer samt gäldenären, der han när är, att andraga hvad de till bevakande af sin rätt akta nödigt.

124 §.

Varda alla borgenärer, hvilkas rätt är af fördelningen beroende, så ock gäldenären ense huru fördelningen må ske; uppgöre förrättningsmannen i öfverensstämmelse dermed fördelningslängd samt låte dem, som deråt nöjas, sitt godkännande å längden teckna; och varde derefter utdelning genast verkställd, dock mot pant eller borgen, der enligt 134 eller 135 § sådan säkerhet ställas bör.

125 §.

Nu kan ej öfverenskommelse träffas, såsom i 124 § sägs; finnes ärendet anhängigt hos utmätningsman, afgifve han genast skriftligt förslag, huru tillgångarne må fördelas; och ege sedan den, som dermed icke åtnöjes, att, ehvad han vid sammanträdet varit tillstädes eller icke, inom den tid och i den ordning, som i 9 Kap. bestämmes, hos öfverexekutor anhängiggöra sin klandertalan, vid äfventyr, om det försummas, att förslaget kommer att såsom laga kraftvunnet till efterrättelse lända. Varder klandertalan anhängiggjord, pröfve öfverexekutor, om och i hvad mån klandret må till ändring i utmätningsmannens förslag föranleda. Under klandertiden skall förslaget hos utmätningsmannen hållas tillgängligt för den, som önskar deraf taga del.

126 §.

Kan, då fråga om fördelning omedelbart hos öfverexekutor anhängig är, öfverenskommelse, såsom i 124 § sägs, ej träffas, pröfve han genast hvad en hvar i utdelning tillkomma bör och afkunne sitt utslag muntligen.

127 §.

Vid fördelning af köpeskillingen för utmätningsvis såld fast egendom skall för fordran, som, enligt de i 97 och 98 §§ omförmälda handlingar, är i egendomen in-tecknad eller eljest deri eger förmånsrätt enligt 17 Kap. 9 § Handels-balken eller 11 Kap. 2 § Jorda-balken, den derå enligt förmånsrättsordningen belöpande utdelning beräknas, ändå att fordringen ej blifvit anmald; och varde, om fordringsbeviset ej

företes, utdelningen beräknad efter ty ofvan nämnda handlingar utvisa. Ränta å sådan fordran, så ock årlig afkomst eller förmån, hvarför inteckning skett, beräknas för ett år, der det ej visas, att de för annan tid innestå.

För annan fordran, än här ofvan nämnes, må ej utdelning åtnjutas, der den ej sist å fördelningssammanträdet blifvit af fordringsegaren anmäld och skall utgå med förmånsrätt framför de fordringar, som i 17 Kap. 9 § Handels-balken nämnas; dock att förmånsrätt på grund af stadgandet i 4 § af samma Kap. ej må göras gällande i annat fall, än att fastigheten är till konkurs afträdd.

128 §.

Är någon berättigad att af medel, som till följd af utmätning influtit, erhålla betalning för fordran, som icke är förfallen och derå ränta ej skall gäldas före förfallodagen, varde vid fördelningen fordringen beräknad till det belopp, som, efter en räntefot af fem för hundra om året, utgör fordringens värde å fördelningsdagen. Skall utdelning ske allenast för ränta eller annan dylik fordran, som ej är till kapitalet bestämd, varde fordringen efter samma räntefot uppskattad till sitt kapitalvärde å fördelningsdagen, hvarvid uppskattningen af lifräntas kapitalvärde skall ske med användande af den dödlighets- och lifslängds-tabell för riket, som af vederbörande myndighet sist blifvit utgifven innan denna lag träder i kraft, och skola enahanda grunder jemväl tillämpas vid uppskattning af skadestånd, som, då rätt till afkomst eller annan förmån af fast egendom vid försäljningen gått förlorad, bör, efter ty särskildt stadgadt är, till rättighetens innehafvare ur egendomen utgå och ej annorledes är till beloppet lagligen bestämdt.

129 §.

Är fråga om fordrans eller för fordran beviljad intecknings giltighet beroende på särskild pröfning eller afgjord genom beslut, som ej vunnit laga kraft, eller är inteckning för fordran sökt, men ej beviljad, varde hvad å fordringen enligt förmånsrättsordningen belöpa kan vid fördelningen afsatt, intill dess frågan om borgenärs rätt blifvit slutligen afgjord.

Finnes eljest fordran tvistig, varde borgenären hänvisad att sin talan efter stämning anhängiggöra och hvad å fordringen belöper afsatt, såsom nyss är stadgadt. Vill annan, hvars rätt är af frågan beroende, sjelf stämma; stånde det honom fritt.

130 §.

Då enligt 127 § utdelning för fordran beräknas, utan att fordringsbeviset blifvit föredt, så ock då medel enligt 129 § afsättas, varde bestämmelse tillika meddelad, huru beloppet fördelas skall, för det fall att detsamma eller någon del deraf sedermera finnes ej böra tillkomma den borgenär, för hvars fordran det blifvit beräknadt eller afsatt.

131 §.

Varder, utan att gäldenären det medgifvit, betalning tillerkänd borgenär ur egendom, som ej varit för hans fordran utmätt, och är ej heller fordringen förut genom dom eller utslag fastställd, ege gäldenären rätt att stämma om återvinning inom sex månader efter det fördelningen vann laga kraft.

132 §.

Klander mot utmätningsmannens fördelningsförslag eller öfverexekutors beslut i fördelningsfråga gälle ej för annan än den, som klandret väckt.

133 §.

Vill borgenär, innan utmätningsmannens fördelningsförslag eller öfverexekutors beslut om fördelningen vunnit laga kraft, lyfta hvad honom derigenom tillagdt blifvit, ege dertill rätt; ställe dock pant eller borgen för hvad han lyfter, der ej öfverexekutor finner skäligt tillåta, att lyftning må utan sådan säkerhet ske.

Har full betalning blifvit borgenär tillagd, efter ty han yrkat eller, om hans fordran ej varit anmäld, enligt de i 127 och 128 §§ stadgade grunder; då må, utan hinder af hans uteblifvande från sammanträdet, de borgenärer, som äro tillstädes, öfverenskomma, att lyftning må ske utan pant eller borgen; och vare det gilt, der ej gäldenären det bestrider, eller enligt 134 eller 135 § säkerhet ställas bör.

134 §.

Är auktion å utmätt fast egendom öfverklagad, må ej, mot köparens bestridande, utdelning ur köpeskillingen lyftas annorledes än mot pant eller borgen.

135 §.

Är utmätning i död mans bo verkställd, och vill, innan tid till egendomsafträde ute är, borgenär för sin fordran njuta betalning, vare, i fråga om hans skyldighet att ställa borgen eller annan säkerhet för hvad han lyfter, gällande hvad derom särskildt stadgadt är.

136 §.

Belopp, som jemlikt 129 § blifvit vid fördelningen afsatt för någon borgenärs fordran, skall ofördröjligen i länets ränteri nedsättas. Har borgenärens anspråk blifvit godkändt genom dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, vare han dock berättigad att beloppet mot pant eller borgen lyfta. I annat fall må på öfverexekutors pröfning ankomma, huruvida beloppet, innan fråga om rätt dertill blifvit afgjord, må mot pant eller borgen lyftas, vare sig af den borgenär, för hvilken det blifvit afsatt,

eller af annan, hvilken på grund af bestämmelse, hvarom i 130 § sägs, medlen kunna tillfalla.

137 §.

Medel, som vid köpeskillings fördelning å landskansli blifvit borgenär tillagda, men icke af honom lyftas, skola i länets ränteri nedsättas. Lag samme vare, der fördelning skett annorstädes än å landskansli, och borgenären ej inom fyra veckor derefter medlen lyfter.

Är enligt 127 § utdelning beräknad, utan att fordringsbeviset blifvit företedt, och anmäler sig ej fordringsegaren inom natt och år efter det fördelningen vunnit laga kraft, må medlen, mot pant eller borgen, lyftas af annan, som de enligt 130 § kunna tillfalla.

138 §.

Medel, som jemlikt 136 och 137 §§ skola i landtränteri nedsättas, må, der någon rättegande det äskar, insättas i bankinrättning, som af öfverexekutor godkännes, för att der mot ränta innestå, under den tid öfverexekutor bestämmer; och komme räntan den borgenär till godo, som finnes till medlen berättigad.

139 §.

Är ej utmätning förrättad och, der löseegendom af annat slag, än i 140 § sägs, tagits i mät, försäljning deraf verkställd inom två månader, sedan kronofogde emottagit de handlingar, som i 53 eller 56 § nämnas, och inom en månad sedan stadsfogde sådana handlingar emottagit; svare fogden sjelf för det belopp, hvarför utmätning bort ske, der han ej visar, att borgenär lemnat gäldenär anstånd med betalningen eller att för utmätning eller försäljning mött hinder, som utmätningsmannen ej kunnat förekomma. Möter sådant hinder, bör det, vid äfventyr att det eljest ej må till ursäkt räknas, genast antecknas i den dagbok, som skall af utmätningsmannen hållas.

140 §.

Är fartyg eller gods i fartyg utmätt, eller skall utmätt fordran eller rättighet säljas, och varder ej det utmätta såldt å landet inom tre månader och i stad inom två månader efter det fogden emottagit de i 53 och 56 §§ nämnda handlingar; vare om hans ansvarighet lag som i 139 § sägs.

141 §.

Då sammanträde för fördelning af köpeskilling för lös egendom skall ega rum, vare utmätningsmannen pligtig att utsätta sammanträdet att hållas inom fjorton

dagar eller, om kungörelse i allmänna tidningarna erfordras, inom fyra veckor efter försäljningen.

142 §.

Har utmätning af fast egendom skett, skall utmätningsmannen så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, hvilka på honom ankomma, att egendomens försäljning ej må genom hans vållande fördröjas å landet öfver fyra månader och i stad öfver tre månader från mottagandet af de i 53 och 56 §§ nämnda handlingar.

143 §.

Försummar borgenär att ur utmätt egendom taga betalning, hafve ej rätt till ränta från den tid det af honom berott att betalning njuta, der ej på grund af stadgandet i 138 § sådan ränta må honom tillgodokomma.

Har någon fått lyfta köpeskillingsmedel, innan frågan om bättre rätt dertill blifvit slutligen pröfvad, och finnes han sedan pliktig att det lyftade eller någon del deraf återbära, gälde ränta efter sex för hundra om året.

144 §.

Förhåller utmätningsman medel för fordringsegare, då denne eger rätt att dem utfå och till erhållande deraf sig anmäler, gälde ränta efter sex för hundra om året och ansvare dessutom för tjänstefelet.

7 Kap.

Om qvarstad, skingringsförbud samt reseförbud, så ock annan handräckning, som af öfverexekutor gifvas må.

145 §.

Begär borgenär hos öfverexekutor, till säkerhet för sin fordran, qvarstad å så mycket af gäldenärens lösa egendom, som kan mot den fordran svara, eller äskar man qvarstad å visst gods, som annan innehafver och hvartill man bättre rätt påstår; har sökanden företett sannolika skäl för sin talan, och pröfvar öfverexekutor, det fara är att gäldenären undansticker eller förstör godset; varde då qvarstad beviljad.

146 §.

Pröfvar öfverexekutor full anledning ej vara att bevilja qvarstad efter 145 §. eller äskar borgenär eller den, som påstår bättre rätt till visst gods, att gäldenär tillhörig

lös egendom eller det gods, hvarom fråga är, må ställas under förbud att säljas eller skingras; då må sådant förbud, när skäl dertill äro, af öfverexekutor beviljas. Finnes gäldenärs gods eller det, hvarom tvistas, hos tredje man, må ock denne förbjudas att det utgifva.

147 §.

Öfverexekutor ege makt att, när skäl dertill äro, sätta fast egendom och hvad dertill hör under förbud att säljas eller skingras. Är synnerlig fara, att det, som under sådant förbud satt är, genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, vare lag, som i 81 § sägs.

148 §.

Vid pröfning af lagsökningsmål ege, ändå att betalningsskyldighet ej kunnat gäldenären åläggas, öfverexekutor att, der så skäligt finnes, bevilja qvarstad å gäldenärs lösa gods eller stadga förbud mot skingring.

149 §.

Då qvarstad lägges å lös egendom, varde med den så förfaret, som då dylik egendom utmätes; dock vare, der qvarstaden ej sker till säkerhet för fordran, värdering icke af nöden.

Ej må för fordran qvarstad läggas å egendom, som icke får i mät tagas.

150 §.

Finner öfverexekutor skäl att i qvarstad sätta afrac, hyra eller ränta, som af fast egendom faller, varde, på sätt i 80 § sägs, syssloman tillsatt att medlen uppbära och förbud den betalningsskyldige kungjort. Den som blifvit satt till syssloman skall tillse, att utskyld eller afgift, som bör för egendomen gäldas och under qvarstadstiden till betalning förfaller, gulden varder.

151 §.

Lös egendom, som ställes under skingringsförbud, förblifve under innehafvarens vård och nyttjande; sker förbudet till säkerhet för fordran, varde egendomen värderad, såsom i fråga om utmätning är sagdt.

152 §.

Äro penningar satta i qvarstad, eller hafva medel, hvarom i 150 § förmäles, till syssloman influtit, ege öfverexekutor, der borgenär eller gäldenär det åskar, förordna om medlens insättande i bankinrättning, såsom i 138 § sägs.

153 §.

153 §.

Är fara för handen, att gäldenär begifver sig från riket utan att efterlemna känd egendom, som mot gälden svarar, eller att någon, som häftar i skuld för hushyra, kost, skeppslega eller annat dylikt, afviker från orten, utan att borgenären har säkerhet i kvarlemnadt gods; då ege öfverexekutor förbjuda gäldenären att afresa från orten, innan han gjort rätt för sig; dock må sådant reseförbud ej gälla för längre tid än sex veckor. Öfverträdes förbudet, varde gäldenären återhemtad och, der borgenär det äskar, i häkte insatt, under den tid förbudet gäller.

154 §.

Har ej den, som vunnit kvarstad eller skingringsförbud, inom tretio dagar, och den, som utverkat reseförbud, inom fjorton dagar efter det öfverexekutors förordnande derom gafs, hos gäldenären genom lagsökning sin fordran kräft eller sin talan till domstol instämt eller fullföljer han ej genast eller å föreskrifven tid sin talan, der den hos öfverexekutor eller domstol anhängig är; gånge kvarstaden eller förbudet åter. Har i det fall, hvarom i 148 § skils, borgenär fört klagan mot öfverexekutors utslag, så vidt derigenom betalning ej blifvit honom tillerkänd, må tiden för talans instämmande räknas från den dag Hofrättens utslag gafs.

Skall lagsökning eller stämning, hvarom nu är sagdt, delgifvas genom kungörelse i allmänna tidningarna, hafve den, som kvarstaden eller förbudet vunnit, sin rätt förvarat, om första kungörandet skett inom nu stadgad tid och hvad i öfrigt i ty fall föreskrifvet är rätteligen fullgöres.

155 §.

Qvarstad och skingringsförbud, som till säkerhet för fordran beviljade blifvit, så ock reseförbud upphøre, då gäldenären pant eller borgen ställer.

156 §.

Pröfvas de omständigheter, som föranledt kvarstad eller förbud, ej vidare vara för handen, må kvarstaden eller förbudet af öfverexekutor häfvas, så ock af domstol, då saken dit instämd är.

157 §.

Har man egenmäktigt pantat något till sig eller skiljt annan från det han innehar eller eljest sjelf tagit sig rätt; ege öfverexekutor att genast besittningen eller annat förhållande, som rubbadt är, återställa; och svare den, som sig förgrep, vid domstol.

Den, mot hvilken sådan handräckning gifves, vare ej förment att sin talan vid domstol efter stämning utföra.

158 §.

Vägrar hyresman eller brukare af annans jord att på anmaning afflytta, då bestämd legotid tilländagår eller, om viss legotid ej varit utsatt, fardag i följd af uppsägning inne är, och gitter han ej visa sannolika skäl för sin rätt att qvarsitta; då må öfverexekutor förordna om hans vräkande, om egaren det yrkar.

Om rätt för den, mot hvilken sådan handräckning gifves, att sin talan vid domstol utföra, gälle hvad i 157 § sägs.

159 §.

Qvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 158 § må ej af öfverexekutor beviljas der ej sökanden stält pant eller borgen för den skada, som kan genom åtgärden vederparten tillskyndas. Finnes någon, som bör sådan säkerhet ställa, ur stånd dertill, och har han för sin talan visat synnerliga skäl, ege dock öfverexekutor honom från säkerhets ställande befria.

160 §.

Ansökning om qvarstad, förbud eller annan handräckning skall göras skriftligen. Ej må ansökningen bifallas innan tillfälle att derå svara blifvit vederparten lemnadt; finner öfverexekutor saken sådan, att den dylikt uppskof ej tåla kan, ege han att den äskade åtgärden bevilja tills vidare och intill dess annorledes förordnadt varder, dock icke i det fall, hvarom i 158 § sägs.

161 §.

Finner öfverexekutor, att den, som talan anhängiggjort, saknar skäl dertill, gifve genast sitt beslut derom. Skall någon i målet höras, förordne öfverexekutor, huru det ske må; och ege öfverexekutor dervid förelägga vite eller äfventyr att, om part försummar fullgöra hvad honom varder ålagdt, målet ändå afgöres.

Hvad här är stadgadt vare ock gällande i andra hos öfverexekutor förekommande utsökningsmål, för hvilka annan ordning ej finnes i denna lag föreskrifven.

8 Kap.

Om kostnad i utsökningsmål.

162 §.

I mål, hvarom i 2 Kap. handlas, tillägge öfverexekutor sökanden, der han saken vinner, ersättning för all nödig kostnad, som lagsökningen medfört. Varder

målet såsom tvistigt förvisadt till domstol; då må ersättning tilläggas vederparten för hans kostnad; och ege ändå domstolen, när målet der fullföljes, pröfva hvad ersättning den ene parten bör till den andre gifva för kostnaden hos öfverexekutor.

163 §.

I andra utsökningsmål, än i 162 § nämnas, bestämme öfverexekutor, efter ty skäligt finnes, om och till hvad belopp den tappande parten bör till den andre gälda ersättning för hans kostnad i målet.

164 §.

All nödig kostnad för utmätning samt utnätt egendoms vård och försäljning, så ock för köpeskillingens fördelning skall ur den utmätta egendomen gäldas; kostnad, som ej sålunda gulden varder, skall af sökanden betalas.

Sökes utmätning på grund af dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, vare sökanden pliktig att utmätningens kostnaden förskjuta, om utmätningens mannen det äskar.

165 §.

Kostnad för annan förrättning, än i 164 § omförmäles, skall, der utmätningens mannen det äskar, förskjutas af den som åtgärden sökt.

Är i dom eller utslag, som skall verkställas annorledes än genom utmätning, föreskrift gifven, att verkställigheten skall ske på den tappande partens kostnad; då skall ock bevislig och nödig kostnad hos honom af utmätningens mannen uttagas.

9 Kap.

Om klagan öfver utmätningens mans förfarande.

166 §.

Vill man klagå öfver utmätningens mans förfarande i mål, hvarom denna lag handlar, göre det skriftligen hos öfverexekutor.

167 §.

För klagan öfver utmätning ege gäldenär tid intill klockan tolf å femtonde dagen sedan utmätningen fullbordats eller blifvit i fall, hvarom i 75 § sägs, hos gäldenären verkställd. Är borgenär missnöjd med förrättningen, ingifve sin klago-skrift inom samma tid, efter det han erhöill del af protokollet öfver utmätningen.

168 §

Vill någon klaga öfver utmätningssmans åtgärd vid auktion å fast egendom, göre det före klockan tolf å femtonde dagen derefter.

169 §.

Är någon missnöjd med förslag till fördelning af köpeskilling för utmätningssvis såld egendom, hvilket enligt 125 § blifvit af utmätningssman upprättadt, ingifve sin klagoskrift till öfverexekutor före klockan tolf å tjugonde dagen, sedan förslaget afgafs.

170 §.

Försittes den i 167, 168 eller 169 § stadgade tid för klagan, och visas ej inom samma tid laga förfall, varde klagan, såvidt den åsyftar att vinna ändring i utmätningssmannens åtgärd, ej upptagen till pröfning. Visas förfall, sätte öfverexekutor ut ny tid för klaganden att målet fullfölja.

Vid förrättning, som i nämnda §§ omförmäles, meddele utmätningssmannen underrättelse om hvad för ändrings sökande iakttagas bör samt äfventyret, om det försummas.

171 §.

Har i fall, som i 170 § afses, klagan blifvit i rätt tid förd, och styrker klaganden, att laga hinder möter för utbekommande af protokollet öfver den klandrade förrättningen, förelägge öfverexekutor honom viss tid för protokollets ingifvande samt äfventyr att underlåtenhet deraf ej må föranleda vidare uppehåll med målets afgörande.

172 §.

Påstår den, som öfver utmätning eller auktion klagar, att vid förrättningen anordnades tillgått, än utmätningssmannens protokoll utvisar, ege öfverexekutor, der sådant för pröfning af klagandens talan finnes nödigt, förordna om vittnens hörande vid domstol.

173 §.

Yrkar borgenär hos öfverexekutor, att utmätningssman skall, efter ty i 139 och 140 §§ stadgas, sjelf svara för hvad utmätas bort, eller söker någon eljest hos öfverexekutor skadestånd af utmätningssman, förty att han i utsökningsmål orätt förfarit; ege öfverexekutor, der han finner sökandens rätt uppenbar, honom dertill förhjelpa. I annat fall varde sökanden hänvisad att sin talan efter stämning vid domstol utföra.

174 §.

Då klagan öfver utmätningssmans åtgärd hos öfverexekutor anmäles, ege han, om skäl dertill finnes och saken ej tål uppskof, att tills vidare i afbidan på det

slutliga utslaget inställa vidare fortgång af åtgärden eller meddela den rättelse deri, hvartill omständigheterna föranleda.

175 §.

I mål, hvarom i 167, 168 eller 169 § förmäles, skall öfverexekutors slutliga utslag gifvas i den ordning, som i 34 § stadgas.

176 §.

Ej må klagan öfver utmätning hindra förrättningens fullbordan eller egendomens försäljning, eller klagan öfver annan af utmätningsman vidtagen åtgärd verka uppehåll deri, med mindre öfverexekutor annorledes förordnar.

10 Kap.

Om klagan öfver utslag i utsökningsmål.

177 §.

Nöjes ej part åt öfverexekutors beslut i utsökningsmål, ege deröfver i Hofrätten sig besvära; och åligger det öfverexekutor, då slutligt utslag gifves eller auktion å fast egendom af honom hållen är, att tillika meddela underrättelse om hvad vid ändringssökande iakttagas bör samt äfventyret, om det försummas. Ej må gäldenär söka ändring i utslag, hvarigenom mål blifvit såsom tvistigt till domstol förvisadt.

178 §.

Har öfverexekutor genom särskildt beslut utlåtut sig öfver omständighet, som angår målets behandling; deröfver må ej besvär anföras annorledes än i sammanhang med hufvudsaken. Ej vare part förment att särskildt öfverklaga förordnande, som enligt 160 eller 174 § före målets slutliga afgörande meddelas. Tilltror part sig visa, att utsökningsmål af öfverexekutor onödigt uppehållas; ege då att deröfver klaga.

179 §.

Vill någon öfverklaga öfverexekutors slutliga utslag, som muntligen eller efter anslag meddelas i mål, hvarom i 2 Kap. sägs, eller i fråga om fördelning af köpeskillning för fast egendom, som blifvit af öfverexekutor såld, eller på klagan öfver utmätning, auktion å fast egendom eller förslag till köpeskillings fördelning; ingifve sina besvär till Hofrätten i mål från Norrbottens, Westerbottens, Jemtlands, Wester-

norrlands och Gotlands län före klockan tolf å tretionde dagen och i mål från öfriga delar af riket före klockan tolf å tjugonde dagen från den dag, då utslaget muntligen afkunnades eller, om det blifvit efter anslag meddeladt, från den dag, å hvilken utslaget är stäldt.

För klagan öfver auktion, som af öfverexekutor hållen är, vare tid, som nu är sagd, räknad från auktionsdagen.

180 §.

Den, som ej nöjes åt öfverexekutors beslut i andra fall än i 179 § nämnas, ege, der beslutet blifvit för honom muntligen afkunnadt, tid till klagan, såsom i samma § stadgas; eljest njute han lika tid från det han af beslutet erhöill del.

181 §.

Skall besvärstid räknas från erhållen del af beslutet, låte den vinnande tillställa vederparten beslutet i hufvudskrift eller besannad afskrift, och varde derå tecknad dagen, då tillställandet skett. Vistas vederparten utrikes, eller vet man ej hvar han sig uppehåller, och har han ej för sig stält ombud, låte den vinnande kungöra beslutet i allmänna tidningarna tre gånger, minst fjorton dagar mellan hvarje gång; och hafve i ty fall vederparten tid att sığ besvåra före klockan tolf å nitionde dagen efter sista kungörandet.

182 §.

Vill någon klaga deröfver, att han af öfverexekutor blifvit fäld till ansvar enligt 9, 10 eller 11 § eller till skadestånd enligt 173 §, och är utslaget ej för honom muntligen afkunnadt, hafve för klagan tid, som i 179 § sägs, från den dag, utslaget genom öfverexekutors försorg honom delgafs.

183 §.

Ingifvas ej besvåren till Hofrätten inom föreskrifven tid, varde de ej upptagna till pröfning, der ej inom samma tid laga förfall visas; visas laga förfall, sätte Hofrätten ut ny tid.

184 §.

Styrker klaganden, att laga hinder mött för utbekommande af öfverexekutors utslag eller protokoll i målet förelägge Hofrätten honom viss tid att dermed inkomma vid äfventyr, som i 171 § sägs.

185 §.

Pröfvas den klagande ej hafva skäl för sin talan, gifve Hofrätten genast sitt utslag derå. Finner Hofrätten någon böra öfver besvåren höras, vare klaganden

pligtig att besvärshandlingarna uttaga och dem i hufvudskrift eller besannad afskrift vederparten tillställa, så ock att inom dubbelt så lång tid, som för besvärs anförande är föreskrifven, räknad från den dag föreläggandet genom anslag inom Hofrätten kungöres, till Hofrätten inkomma med bevis om dagen, då vederparten af besvärshandlingarna fått del, samt återställa handlingarna eller ingifva styrkt afskrift deraf. Underlåter klaganden att inom föreskrifven tid inkomma med bevis om delgifvandet, och kommer ej heller vederparten in med förklaring; eller varda ej inom samma tid besvärshandlingarna återställda eller styrkt afskrift deraf ingifven; då må ej besvären till vidare pröfning upptagas, med mindre inom sagda tid laga förfall för klaganden visas. Visas förfall, sätte Hofrätten ut ny tid. Styrker klaganden, att vederparten vistas utrikes, eller att ej veterligt är, hvar han sig uppehåller, och har han ej för sig stält ombud, sätte Hofrätten ock ut ny tid och förordne tillika, att besvären må i allmänna tidningarna kungöras, såsom i 181 § sägs.

186 §.

Har klaganden låtit besvären tillställas vederparten, vare denne pligtig att inom lika tid, som för besvärs anförande i 179 § stadgad är, räknad från den dag handlingarna honom tillställdes, förklaring i målet till Hofrätten ingifva; äro besvären i allmänna tidningarna kungjorda, skall han sin förklaring ingifva inom nitio dagar från sista kungörandet. Kommer han ej in med förklaring inom föreskrifven tid, och visas ej heller inom samma tid förfall; varde han ej vidare i Hofrätten hörd; visas laga förfall, förelägge Hofrätten honom ny tid.

187 §.

Finner Hofrätten nödigt att infordra öfverexekutors utlåtande öfver besvären, åligge klaganden att tillställa öfverexekutor besvärshandlingarna och bevis derom till Hofrätten ingifva, såsom förut är sagdt.

188 §.

Hvad parterne enligt 185, 186 och 187 §§ hafva att iakttaga, så ock äfventyret, om det försummas, låte Hofrätten tecknas å besvärsskriften.

189 §.

Huru mål, som blifvit af öfverexekutor å Gotland afgjorda, må fullföljas i annan ordning, än nu är sagdt; derom är särskildt stadgadt.

190 §.

Föranleda besvären ej ändring i öfverklagade utslaget, gälde den klagande vederpartens kostnader i målet, efter ty Hofrätten pröfvar skäligt. Finnes någon

hafva ohemult klagat, böte såsom i 29 Kap. 2 § Rättegångs-balken stadgadt är. Missfirmar någon hos Hofrätten öfverexekutor, ege Hofrätten, ändå att åtal ej sker, döma den felande till ansvar, när brottsligheten ej är gröfre, än att den må med böter beläggas; är den svårare, låte Hofrätten den brottslige der särskildt åtalas.

191 §.

Då besvär mot öfverexekutors utslag anmälas, ege Hofrätten, när skäl dertill förekommer, att, innan ändringssökandet slutligen pröfvas, förordna, att utslaget icke må verkställas eller att, om verkställighet redan följt, ytterligare åtgärd ej må vidtagas.

192 §.

Hofrätts utslag i mål, hvarom i 2 Kap. sägs, må ej hos Konungen öfverklagas. Vill någon i andra utsökningsmål hos Konungen föra klagan öfver Hofrätts utslag, göre det genom besvär, som böra ingifvas inom hälften af den tid, som i 30 Kap. 9 § Rättegångs-balken stadgas, och fullgöre dervid det, som uti 18 § af samma kapitel finnes föreskrifvet. Är den klagande fäld till böter eller till skadestånd enligt 173 §, vare om hans skyldighet att nedsätta hvad honom ådömdt blifvit eller styrka sin fattigdom gällande hvad i fråga om fullföljd af talan mot Hofrätts utslag i brottmål är stadgadt.

F ö r s l a g

till

Förordning om nya Utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall.

1 §.

Den utsökningslag, som nu gillad och antagen är, så ock hvad i denna förordning stadgas, skall lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1879; dock skola mål, som vid nämnde tid redan äro anhängiga, behandlas enligt äldre lag, der ej här nedan annorledes förordnas.

2 §.

Genom nya lagen upphäfvas, med de deri, så ock i 14 § här nedan gjorda undantag, Utsöknings-balken i den å 1734 års riksdag antagna lag tillika med alla de särskilda stadganden, som utgöra förklaring eller ändring af hvad sagde balk innehåller eller tillägg deri.

3 §.

I Rättegångs-balken af 1734 års lag upphäfvas:

de i 8 Kap. 2 § förekommande bestämmelser rörande Hofrätts befattning med utmätningssmål;

hvad i 12 Kap. 3 och 4 §§ stadgas om rätt till utmätning samt om doms fullbordan i återvinningsmål;

26 Kap. 2 §; och

hvad 30 Kap. 5 § innehåller om rätt för vinnande part att tillträda fast egendom, som blifvit till fullgörande af Hofrätts dom uppgifven.

4 §.

Alla öfriga i allmän civillag gifna föreskrifter, hvilka äro stridande mot nya lagens bestämmelser, varda ock upphäfd, der ej här nedan annorledes stadgas.

5 §.

Der hänvisning till Utsöknings-balken i lag eller särskild författning förekommer, skall motsvarande bestämmelse i nya lagen eller i denna förordning tillämpas.

6 §.

Varder skuldfordringsmål, som är anhängigt hos Konungens Befallningshafvande, då nya lagen träder i verket, icke inom natt och år derefter hos Konungens Befallningshafvande så fullföljdt, som i 22 § nya lagen sägs; vare målet förfallet.

7 §.

Skall fast egendom utmätningssvis säljas, och har ej, innan nya lagen träder i kraft, dag för första auktionen blifvit utsatt; då skall, ändå att utmätning skett i öfverensstämmelse med äldre lag, nya lagens bestämmelser gälla i fråga om egendomens försäljning och köpeskillings fördelning.

8 §.

Efter det nya lagen blifvit gällande, må ej bysättning gäldenär åläggas eller in-

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 8 Saml. 1 Afd. 2 Häft. 6

försel i hans lön beviljas. Ej heller må på grund af förut meddeladt beslut gäldenären i bysättningshåkte hållas. Förut meddelad införsel upphøre, då nya lagen träder i kraft:

9 §.

Har enligt äldre lag gäldenär varit bysatt för gäld eller gått ed, att han ej egde annan tillgång, än som vid utmätning för den gäld blifvit uppgifven; då må ej för samma gäld edgång efter 86 § nya lagen honom åläggas, utan så är att borgenären visar anledning, att gäldenären undandöljer tillgång, som der sägs.

10 §.

Der enligt allmän civillag något rättsförhållande är gjordt beroende deraf, att hos Konungens Befallningshafvande borgen ställes, eller fordran angifves eller utsökes, eller klander emot annans anspråk anmäles, vare hvad i ty fall om Konungens Befallningshafvande sägs gällande om öfverexekutor.

11 §.

I stället för hvad 4 Kap. 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 och 13 §§ samt 8 Kap. 11 § Utsökningsbalken af 1734 års lag äfvensom Förordningen den 19 Maj 1756 innehålla, förordnas som följer:

1. Är förskrifning stäld att betalas till innehafvaren; njute han betalning, som den i händer hafver. Finnes förskrifning stäld å någon viss man, och har gäldenären deri gifvit lof att låta den komma i annans hand; vare lag samma.

2. Invänder den, som utgifvit löpande skuldebref, hvarom i föregående punkt sägs, att han dertill blifvit tvungen eller förledd, vare den invändning mot innehafvare, som i god tro är, utan verkan, der utgifvaren försummat iakttaga hvad i 26 § Utsökningslagen stadgas.

3. Hafver borgenär, utan sådant gäldenärens lof, som i 1 punkten sägs, öfverlåtit hans förskrifning till någon annan; hafve då han ej annan rätt, än den, som förskrifningen lyder å.

4. Hafver någon fått invisning å viss man, och får ej betalning af honom; njute då betalning af den, som invisningen gaf, med ränta till sex för hundra, der det ej styrkes, att den, som invisningen fått, varit vållande, att betalning i rättan tid ej följt.

5. Missräkning är ingen betalning. Ehvar den finnes, bör den först rättas, och betalning sedan derefter ske.

6. Nu är viss ort nämnd, der betalning ske bör; lände då det till efterrättelse. Är ej viss ort nämnd; pröfve då öfverexekutor eller Rätten, hvar betalning å gäldenärens kostnad ske bör.

7. Ingen söke annan mans skuldfordran, utan egaren honom sin rätt skriftligen lemnat, eller annorledes dertill lof gifvit.

8. Hafva två eller flere skrivit skuldebref under, med förbindelse, att en för

alla, och alla för en betala; då eger borgenär för fulla gälden betalning få hos hvem han helst vill; och hafve den sedan lika rätt emot de andra, för det han öfver sin del betalt. Hafva de sig ej så förbundit, och äro de ej i bolag samman; gälle då hvar sin del efter hufvudtalet.

9. Är i skuldebref viss och loffig ränta utfäst; hafve den lika rätt med hufvudstolen, der ej för vissa fall i lag annorledes stadgadt är.

10. Är skuldebref löpande, vare ej gäldenären skyldig att gälda ränta för längre tid efter förfallodagen än från den dag, då borgenären fordrat betalning, der ej gäldenären annorledes sig förbundit.

11. Nu vill någon resa från orten, som skyldig är för kost, hushyra, skepps-
lega eller annat slikt; hafve borgenär våld att behålla hans gods till sin säkerhet.

12 §.

I stället för 6 Kap. Utsöknings-balken af 1734 års lag stadgas:

Åskar borgenär, som i fast pant sitter eller vunnit införsel i gäldenärs fasta gods, värdering å fastigheten, efter ty i Förordningen angående ändring i gällande bestämmelser om lagfart å fast pant den 16 Juni 1875 stadgas; då skall värderingen förrättas å landet af häradshöfding med tvenne gode män och i stad af trenne Råd-
stufvurättens ledamöter.

Värderingsmän, som ej äro edsvurne domare, böra förut i gäldenärens och borgenärens närvaro ed gånga, att de skola det gods så värdera, som de efter bästa förstånd och samvete pröfva det värdt vara.

Sedan allt nog värdt och upptecknad är, skola värderingsmännen bref derå gifva.

13 §.

I fråga om sättet för försäljning af utmätt fast egendom varder, i stället för de i Förordningen den 29 November 1823 derom gifna föreskrifter, förordnad:

Skall vid utmätningsauktion å fast egendom försäljningen ske genom utrop i upp- och afslag, bestämmes först uppslagssumman genom bud och öfverbud, till dess något vidare bud ej göres. Derefter varde dubbla beloppet af det af utmätningsman å fastigheten satta värde lagdt till uppslagssumman och egendomen utropad för sammanlagda beloppet, hvilket, om det ej bjudes, småningom genom afslag minskas, till dess någon säger »mitt», eller beloppet nedgått till hvad först i uppslag bestämdes; och bör, om under afslagsutropen två eller flere på en gång ropa »mitt», auktionen derefter endast dem emellan fortgå i uppslag, och då blifvande högsta budet med klubbslag fastställas.

14 §.

Genom hvad här ofvan i 2 § blifvit förordnad skola ej anses upphäfda:

1 och 4 §§ i Förordningen angående vissa omständigheter uti lagsöknings- och utmätningsmål den 28 Juni 1798 samt hvad såsom förklaring eller tillägg till 4 § stadgats genom Förklaringen den 29 Juli 1812 och Kongl. Kungörelsen den 9 Maj 1835;

5 § af nämnda Förordning, så vidt derigenom blifvit stadgadt, att i visst fall hustru må för gäld lagsökas;

Kongl. Kungörelsen den 20 Maj 1835 angående tillägg till 6 § uti 4 Kap. Utsöknings-balken;

Förordningen den 15 Juni 1861 om verkställighet i Sverige af domar och utslag, meddelade af domstol i konungariket Danmark;

Förordningen den 20 Januari 1863 angående förnyande af Svensk myndighets beslut, som förlorat sin exekutiva kraft i främmande stat; och

hvad 4 § af Förordningen om upphörande af vissa domstolar den 19 December 1844 innehåller om verkställande af utmätning eller qvarstad å egendom, befintlig inom Kongl. slott.

Ej heller upphäfves hvad i 18 punkten i Ridderskapets och Adelns privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810 finnes stadgadt angående Ridderskapets och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder.

15 §.

Genom nya lagen sker ej ändring i hvad genom allmän civillag är stadgadt angående rätt till utmätning i vissa fall utan dom eller utslag; och skall, der i ty fall någon eger anlita magistrat om utmätning, stadsfogde i stället anlitas.

16 §.

Hvad Ärfda-balken af 1734 års lag och Sjölagen den 23 Februari 1864 innehålla om rätt till qvarstad, vare ej genom nya lagen upphäfdt. Skall enligt något lagens rum fast egendom stå i qvarstad, stånde egendomen i stället under förbud att säljas eller skingras, såsom i nya lagen skils.

17 §.

De bestämmelser, som äro meddelade i Kongl. Brevet den 8 December 1748 angående fataliers bevarande i lagvadda och besvärsmål, som från Gotland med posten blifva öfversända, samt i Förordningen den 23 Augusti 1851 angående särskilda föreskrifter för behandling af besvärsmål, som från Gotland fullföljas i Hofrätt, skola lända till efterrättelse äfven i de fall, då klagan föres öfver utslag, som är meddeladt af öfverexekutor å Gotland; och må jemväl, då, såsom i 185 § nya lagen sägs, besvärshandlingar i dessa mål skola till Hofrätten återställas, desamma af den klagande å landskansliet ingifvas på lika sätt, som angående bevis om verkställd kommunikation är föreskrifvet.

18 §.

I de fall, då till följd af stadgandet i 27 Kap. 8 § Rättegångs-balken besvär i Hofrätt bort handläggas i den ordning, som i 9 Kap. 2 och 3 §§ Utsöknings-balken sägs, skall i stället, utan ändring af hvad i öfrigt finnes stadgadt angående dylika besvärsmåls behandling, följande lända till efterrättelse:

1. Åro besvären i rätten tid i Hofrätten ingifna: finner Hofrätten, att den klagande ej skäl dertill hafver; gifve då genast sitt utslag deröfver. Pröfvar Hofrätten besvären vara sådana, att den andre parten förut höras bör; då skall viss dag vid vite honom föreläggas, att sig förklara. Blifver han med sitt svar ute, lägge Hofrätten ny dag före, och kungöre, att han ej vidare hörd varder, om han den försitter. Kommer han ändå ej med svar; gifve den sökande afskrift in af dess besvär, och varde saken derpå företagen, och efter dess beskaffenhet afgjord.

2. Finner Hofrätten nödigt att ock infordra underdomarens förklaring; lägge Hofrätten honom viss dag före.

19 §.

17 Kap. 8 § Handels-balken af 1734 års lag erhåller följande förändrade lydelse: Sedan ege borgenär, för hvars fordran lös egendom blifvit i laga ordning i mät tagen, förmånsrätt till betalning ur den utmäta egendomen. År densamma utmätt för fleras fordringar; hafve den, för hvars fordran utmätning först verkställdes, företråde: har utmätningen skett på en gång; ege hvar lika rätt. År utmätning verkställd inom en månad före den dag, gäldenärs konkurs börjades; ege den förmånsrätt, nu sagd är, ej rum: ej heller då utmätning skett efter gäldenärens död, innan en månad förflutit från den dag, då uppteckningen af den dödes bo slutades, der konkurs inom sagda tid börjas.

20 §.

Nedannämnda §§ i Konkurslagen den 18 September 1862 erhålla följande förändrade lydelse:

2 §. Borgenär ege ock söka, att gäldenärs egendom afträdas skall i följande fall, nemligen:

1. då gäldenär är för skuld rymd, eller veterligen ur riket faren och anledning är för handen, att han förblifver utrikes för att undgå borgenärs kraf;

2. då verkställighet af utmätning, hvarigenom all gäldenärs kända egendom medtagas skulle, blifvit för annans fordran sökt;

3. då gäldenär, hvilken det varit förelagdt gå sådan ed, som i 86 § Utsökningslagen sägs, underlåtit att inom föreskrifven tid edgången fullgöra;

4. då gäldenär svikligen, borgenärer till förfång, afhänder sig eller undanskaffar sina tillgångar.

20 §. År gäldenär, efter ty i 153 § Utsökningslagen skils, för öfverträdande af

reseförbud insatt i häkte, då offentlig stämning å hans borgenärer utfärdas; varde derutur lösgifven, sedan han bouppteckningen med ed fästat: ställe sig dock till efterrättelse hvad i 19 § sagdt är.

22 §. Begifver sig gäldenär från sitt hemvist utan att hafva iakttagit hvad honom efter 19 och 21 §§ åligger; då må han i häkte hållas till dess han sådant åliggande fullgjort: uteblifver han, då han efter kallelse sig inställa borde; varde genast hemtad: afviker han från det ställe, dit han kallad eller hemtad blifvit, medan hans närvaro der erfordras; varde i häkte förvarad under den tid, som för ändamålet nödig pröfvas. Kostnaden för gäldenärens hållande i häkte drabbe i dessa fall konkursboet.

24 §. Då anledning förekommer, att gäldenär i häkte förvara, eller att tredskande gäldenär hemta, efter hvad i 22 § sägs; anmäl det Rättens ombudsman hos Rätten eller domaren, som derom förordnar.

25 §. Sedan uppteckning af gäldenärs bo skett, låte Rätten eller domaren, ändå att han jäfvig är, genast kalla gäldenären att å viss dag, sist inom fjorton dagar, bouppteckningens riktighet med ed fästa. Å landet må sådan ed afläggas inför domaren, der ej ting snart infaller.

Är gäldenär häktad, eller afläggset boende; då må Rätten eller domaren tillåta honom att edgången inför närmaste domstol fullgöra.

29 §. Gäldenär vare pliktig gifva borgenärerna, deras gode män eller sysslomän, de underrättelser om konkursboets tillstånd och tillhörigheter, som af dem äskas: tredskas han; ege Rätten eller domaren, på framställning af Rättens ombudsman, honom förelägga, att det fullgöra vid äfventyr af häkte.

33 §. Har gäldenärs egendom blifvit afträdd till konkurs, den der ej afslutats genom sådan förlikning, hvarom i 94 § förmäles, vare gäldenär ej pliktig att för fordran, som blifvit i konkursen godkänd, eller kunnat i konkursen bevakas, gå sådan ed, som i 86 § Utsökningslagen sägs, utan så är att borgenären visar skälig anledning, det gäldenären undandöljer tillgång, som honom efter konkursen tillfallit.

126 §. Nu varder under förvaltningens lopp, förr eller senare, uppenbart, att konkursboets tillgångar ej förslå till kostnaderna för boets utredning och konkurssakens behandling; då skall Rättens ombudsman, med företeende af gode männens eller sysslomännens derom afgifna framställning, förhållandet hos Rätten anmäla, och ege Rätten förordna, att vidare behandling af konkurssaken ej eger rum, derest ej inom tretio dagar borgenär eller gäldenären visar, att tillräckliga medel för konkurssakens fortsättning äro att tillgå. Meddelas sådant beslut; medföre dock konkursansökningen i fråga om gäldenärs skyldighet att gå sådan ed, som i 86 § Utsökningslagen sägs, samma verkan, som om saken fortgått.

Finnes ej i boet tillgång till gäldande af kostnaden för den offentliga stämningens kungörande och kallelsebreffs afsändande, njute Rätten eller domaren ersättning af allmänna medel, för hvad till sådant ändamål förskjutet blifvit.

21 §.

I Sjölagen den 23 Februari 1864 erhålla nedannämnda §§ följande förändrade lydelse:

62 §. Ej må hvad någon af besättningen, som å segelfärdigt fartyg i tjenst är, till beklädnad eller tjenstens behof ombord fört i mät gå. Har han eljest egendom ombord, som, utan att fartygets resa fördröjes, åtkommas kan; den må till gäldens betalning användas.

139 §. Betalas ej bodmerilånet vid förfallotiden, kan långifvaren hos behörig exekutor eller domstol fordra, att förbodmadt fartyg eller last må säljas i den ordning, som om dylik egendom, den der utmätt blifvit, särskildt är stadgadt, äfvensom att den förbodmade frakten till honom öfverlemnas.

Har eganderätten till förbodmadt gods, efter lossning ur fartyget, öfvergått i tredje mans hand, kan långifvaren ej göra sin rätt emot honom gällande, såvida han är i god tro.

22 §.

I Vexellagen den 23 Augusti 1851 erhålla nedannämnda §§ följande förändrade lydelse:

86 §. Pröfvar Rätten sökandens påstående vara af den beskaffenhet att det genast bifallas må; döme då till betalning och förordne tillika att, i brist deraf, utmätning straxt ske må; dock skall för inrikes vaxel, som blifvit för bristande betalning protesterad, utmätning mot vaxelgifvaren eller öfverlåtare ej verkställas förr, än tre dagar förflutit, från det han bevisligen blifvit kraf.

87 §. Är målet af den beskaffenhet, att det ej kan å första rättegångsdagen afgöras; då må Rätten, der käranden det äskar och omständigheterna prövas dertill föranleda, ålägga svaranden att nedsätta penningar i allmänt ränteri eller ställa antaglig pant eller borgen samt förbjuda honom att, der sådant ej fullgöres, resa från orten före sakens slut, vid det äfventyr, som för öfverträdande af reseförbud är i 153 § Utsökningslagen stadgadt.

88 §. Dom i vaxelmål gånge, der den vinnande det äskar, i verkställighet genom utmätning och det utmättas försäljning, ändå att ändring i domen sökes; vare dock den, som vunnit, skyldig att ställa pant eller borgen för hvad honom tilldömdt blifvit, der han, innan domen vunnit laga kraft, det lyfta vill.

23 §.

Skall utmätning ske för verkställighet af utslag i brottmål, lände dervid nya lagens föreskrifter i tillämpliga delar till efterrättelse, så vidt de ej äro stridande mot hvad angående nämnda mål särskildt finnes stadgadt.

24 §.

Finner Konungen att i stad, der, efter ty i nya lagen skils, Magistraten eller någon dess ledamot skolat öfvertaga befattningen af öfverexekutor och stadsfogde skolat sättas till utmätningsman, sådan anordning icke lämpligen kan bringas till stånd samtidigt dermed att lagen träder i kraft; då må med anordningens genomförande anstå, efter ty Konungen förordnar; och skall, under den tid anståndet fortfar, Konungens Befallningshafvande i länet vara öfverexekutor jemväl för staden och utmätningsmannens befattning, under enahanda ansvarighet som åligger stadsfogde, utöfvas af Magistraten; dervid följande särskilda bestämmelser skola lända till efterrättelse:

1. Magistrat ege att för visst fall till utmätningsman i sitt ställe sätta annan, som af Konungens Befallningshafvande godkänd är; och gälle i ty fall för Magistrat hvad i 3 § nya lagen för kronofogde stadgas.

2. Det i 6 § nya lagen gifna stadgande gäller ej om förrättning, som af Magistraten sjelf utföres.

3. Hvad 10 § nya lagen innehåller derom, att utmätningsman må af öfverexekutor dömas till mistning af tjensten eller eljest från tjenstens utöfning skiljas, skall ej å Magistrat tillämpas; varder ledamot af Magistrat vid domstol tilltalad, ege domstolen att om hans afhållande från tjensten under tiden förordna, när skäl dertill äro.

4. Skall fast egendom utmätningsvis säljas, varde auktionen förrättad af Magistraten; och skall hvad i 85 och 97 §§ stadgas om skyldighet för utmätningsman att utmätning hos öfverexekutor anmäla och handlingar till honom insända, ej ega tillämpning å Magistrat.

F ö r s l a g

till

Förordning angående stämningsmän.

1 §.

Å landet förordne Häradsrätt och i stad Rådstufvurätt vissa män att, då de derom anlitas, delgifva stämningar och domstolars beslut, så ock verkställa delgifning, som i utsökningsmål förekommer. Dessa stämningsmän gånge inför Rätten ed, att de redligen och utan försumlighet skola de delgifningsärenden uträtta, som dem uppdragna varda.

§ 2.

2 §.

Kronofogde, stadsfogde, länsman eller nämndeman vare ock stämningsman utan särskildt förordnande, om han det sig åtager.

3 §.

Intyg af två stämningsmän, emot hvilka ej förekommer jäf, som i Rättegångsbalken om vittnen sägs, gälle såsom fullt bevis, att delgifningen blifvit så verkställd, som intyget innehåller.

Denna förordning träder i kraft den 1 Januari 1879».

Innan Utskottet öfvergår till en framställning af skälen för de jemförelsevis få förändringar i det Kongl. förslaget till *Utsökningslag*, som Utskottet funnit nödiga, har Utskottet ansett sig böra förutskicka en kort redogörelse för förslagets hufvudgrunder och de viktigaste olikheterna mellan detsamma och nu gällande lagstiftning.

Under det att inom flertalet af andra länder handhafvandet af exekutionen tillhör domstolarne, så att dessa ej blott besluta när utmätning skall ega rum och förordna om de säkerhetsåtgärder, som eljest till bevarande af en borgenärs rätt må finnas erforderliga, utan äfven — om än i mer eller mindre vidsträckt omfattning — öfvervaka och rätta de exekutiva åtgärder, som till fullgörande af domstolarnes bud utaf de underordnade organerna vidtagas, hafva hos oss samtliga dessa funktioner af ålder tillkommit administrativa myndigheter, Konungens Befallningshafvande. Denna anordning är i förslaget bibehållen alldeles oförändrad hvad *landet* angår, och för *städerna* är förändring endast i så måtto ifrågasatt, att visserligen en administrativ myndighet fortfarande skulle vara öfverexekutor, men icke Konungens Befallningshafvande, utan magistraten eller viss ledamot af magistraten. I fråga härom har Nya Lagberedningen i motiven till det lagförslag, som legat till grund för den nådiga propositionen, bland annat anført, att, då det sätt, hvarpå Konungens Befallningshafvande utöfvat sin befattning med utsökningsmål, icke gifvit någon skälig anledning till missnöje och erfarenheten icke ådagalagt, att hos denna myndighet saknades någon af de egenskaper, som böra förefinnas hos en öfverexekutor, eller att den mångfald af andra bestyr, som åligger Konungens Befallningshafvande, verkat hinderligt eller menligt för de exekutiva målens handläggning, utan den klagan, som understundom blifvit förd öfver tidsutdrägt och uppehåll inom det exekutiva området, i den mån den kunde anses befogad, snarare varit rigtad mot ett eller annat

af de lagbud, myndigheterna haft att tillämpa, än mot sjelfva myndigheterna, funnes, ur dessa synpunkter sedt, icke skäl att vidtaga någon genomgripande förändring i hufvud-dragen af den Konungens Befallningshafvande anförtrordda befattning med utsöknings-målen. Icke heller gäfve dessa måls beskaffenhet dertill någon anledning. Ty hvad anginge de ärenden, hvilkas rent exekutiva beskaffenhet icke kunde sättas i fråga, måste dessa snarare vinna än förlora på att handläggas af en myndighet, som tillika egde administrativ befogenhet, och den Konungens Befallningshafvande tillkommande pröfnings-rätt i skuldfordringsmål vore, åtminstone sådan denne enligt 1734 års lag blifvit ut-stakad, en hufvudsakligen formel granskning, vida skild från den åt domstol uppdragna, allsidiga pröfningen af ett instämndt anspråk och deremot gjorda invändningar. I ett hufvudsakligt hänseende kunde dock en anmärkning af vigt med fog framställas mot den nuvarande organisationen, den nemligen, att antalet af exekutionssäten vore väl ringa och området för deras verksamhet följaktligen understundom allt för stort, i synnerhet i landskap med mindre utvecklade kommunikationer. Men om det än således vore önsk-värddt, att denna olägenhet kunde afhjelpas genom inrättandet af flera exekutionssäten, skulle dock å landsbygden svårigheterna vid en dylik anordning blifva ööfvervinneliga, så vidt man ej ville eftergifva anspråket, att den exekutiva myndigheten skall vara lätt tillgänglig och med förmåga af snabb och kraftig verksamhet tillika erbjuda garantier mot misstag och missbruk. För att vinna det åsyftade ändamålet, måste man nemligen — så vida ej några särskildt dertill afsedda embeten skulle inrättas — vara betänkt på att uppdraga de nu hos Konungens Befallningshafvande förekommande exekutionsmålen åt någon annan redan befintlig myndighet, och de enda, som i detta hänseende kunde å landet ifrågakomma, vore Häradsrätterna eller dessas ordförande eller kronofogdarne. Hvad Häradsrätterna anginge, måste de under nuvarande förhållanden i följd af sak-naden af permanens anses alldeles ur stånd att tillfredsställa anspråken på skyndsamhet, och i synnerhet gälde detta om meddelande af säkerhets- eller verkställighetsåtgärder, der vådan af uppehåll naturligtvis vore störst. Betänkligheter af enahanda slag yppade sig i afseende å Häradsrätternas ordförande. Då domaren å landet icke hade fast kansli eller officiellt tjenstebiträde, komme det ofta att inträffa, att de rättsökande, som in-funnit sig i domarens hemvist, ej kunde få ens det obetydligaste ärende uträttadt, emedan domaren för tillfället vore och kanske under veckotal fortfore att vara borta på embets-resor i en aflägsen del af domsagan. Hvad dessutom beträffade förmanskapet öfver underexekutorerne samt dermed förenad kontroll öfver deras förfarande i tjensten och pröfning af klagan deröfver, gälde om så väl Häradsrätterna som häradshöfdingarne, att dylika funktioner hvarken voro förenliga med deras egentliga verksamhet eller kunde af dem på ett tillfredsställande sätt utöfvas; och skulle man bibehålla förmanskapet hos Konungens Befallningshafvande och endast öfverflytta de öfriga exekutionsmålen t. ex. till häradshöfdingarne, blefve gränsen mellan hvarderas befogenhet svår att uppdraga och vidmakthålla, hvarigenom åter kollisioner och stridiga beslut lätt kunde inträffa. Öfverflyttades åter Konungens Befallningshafvandes befattning med utsökningsmålen på

kronofogdarne, skulle visserligen sådant i många afseenden lända till ökad bekvämlighet för fordringsegare och andra rättsökande, men denna fördel skulle vinnas på bekostnad af säkerheten. Kronofogdarne, vid hvilkas tillsättande naturligtvis endast deras lämplighet för underexekutorns kall kommit under hänsyn, kunde således icke i allmänhet anses vara i besittning af sådana kvalifikationer, att den stora mångfald af mål, som nu af Konungens Befallningshafvande i deras egenskap af öfverexekutor handlades, kunde antagas blifva af underexekutorerne behandlad med tillbörlig sakkunskap och varsamhet. Särskildt gälde detta åtskilliga säkerhetsåtgärder, qvarstad o. d., der en viss arbiträr makt, en rätt att efter omständigheterna göra och låta enligt billighets- och sannolikhetsgrunder icke kunde undvaras, och der således beslutanderätten, om den ej skulle urarta till egenmäktighet och godtycke, borde anförtrors åt myndigheter, i hvilkas sjelfständigare samhällsställning samt mera omfattande öfverblick öfver förhållandena man kunde ega en borgen för att rättigheten ej skulle missuppfattas eller missbrukas. Stora svårigheter skulle ock möta vid ordnandet af kontrollen öfver exekutorernes åtgärder. Denna kontroll kunde icke utöfvas af Hofrätterna, hvilka, i händelse Konungens Befallningshafvandes befattning med utsökningsmålen upphörde, blefve andra instans i dessa mål. Hofrätternas fåtalighet och aflägsenhet, deras kollegiala sammansättning och mera omständliga arbetsordning gjorde det för dem omöjligt att lika verksamt som Konungens Befallningshafvande ingripa och meddela rättelse i åtgärderna af alla dessa kronofogdar och för dem vikarierande länsmän och andra tjenstebiträden, om hvilkas personer Hofrätten svårigen kunde ega tillräcklig kännedom. Bibehölles åter någon del af kontrollen hos Konungens Befallningshafvande, skulle denna, om den inskränktes till granskning af insända diariier, vara i det närmaste maktlös och, om den gjordes vidsträcktare, föranleda kollisioner mellan de båda öfverordnade myndigheternas beslut, äfvensom andra förvecklingar. De sålunda anförda hindren mot inrättande af flera exekutionssäten gälde dock, såsom erinradt blifvit, endast *landet*. I *städerna* vore förhållandena annorlunda, och der kunde sjelfständiga exekutionssäten utan svårighet åstadkommas. I städernas magistrater egde man myndigheter, hvilka, om än i administrativt hänseende underordnade, dock ur andra synpunkter intaga en sjelfständig och oberoende ställning och hos hvilka man hade rätt att förutsätta, åtminstone hos någon eller några af deras ledamöter, juridisk underbyggnad och utbildning i förening med erfarenhet i domarevärf och exekutiva ärendens behandling. De borde följaktligen kunna i städerna öfvertaga Konungens Befallningshafvandes funktioner i utsökningsmål, helst om sjelfva verkställandet af besluten der, såsom å landet, utfördes af underordnade utmätningsmän. Erfarenheten från Göteborg och Landskrona, der på grund af särskilda privilegier magistraterna redan länge varit i utöfning af den eljest Konungens Befallningshafvande tillkommande befattning med utsökningsärenden visade ock, att den ifrågasatta anordningen vore lämplig och lätt att genomföra. För Stockholm har dock undantag gjorts, i det, med afseende å hufvudstadens särskilda ställning, Öfverståthållare-embetets kansli ansetts fortfarande böra bibehållas vid sin befattning med utsökningsväsendet.

I fråga om underexekutorerna, hvilka, i likhet med hvad i föregående lagförslag skett, blifvit benämnda utmätningsmän, har äfven endast för städerna någon förändring blifvit ifrågasatt. Då magistraten eller viss ledamot af magistraten skall blifva öfverexekutor, kan nemligen magistraten ej bibehållas vid sin nuvarande befattning af underexekutor, och då derjemte flertalet af en utmätningsmans göromål äro af beskaffenhet att ej lämpligen kunna handläggas af en kollegial myndighet, har derföre blifvit föreslaget, att den exekutiva befattning, som å landet tillhör kronofogden, skall i stad uppdragas åt en särskildt tillsatt stadsfogde.

Då emellertid i en eller annan stad hinder för närvarande kan möta att göra magistraten till öfverexekutor, eller ock fåtaligheten af utsökningsärenden kan göra tillsättandet af en särskild stadsfogde tills vidare öfverflödigt, föreslås tillika, att i dylika städer den nuvarande anordningen af exekutionsmyndigheterna får under förbehåll af Konungens medgifvande förblifva tills vidare oförändrad.

De i 2 kap. föreslagna bestämmelser angående handläggningen af lagsökningsmål innefatta åtskilliga afvikelser, väl icke från hufvudgrunderna i 1734 års lag, men från den praxis, som sedermera utbildat sig hos en del öfverexekutorer. Under det att Utsökningsbalken i nämnda lag innehåller en verklig s. k. urkundsprocess, enligt hvilken betalningsskyldighet ej får i exekutiv väg åläggas för andra fordringar än sådana som grunda sig å skuldebref, klara förskrifningar och gode mäns utslag, har nemligen praxis härutinnan infört en väsentlig förändring, så att alla skuldfordringsmål af hvilket slag som helst, äfven de, som afse fordringsanspråk på grund af oaccepterade räkningar o. d., ansetts kunna i exekutiv väg upptagas och behandlas. Hvarje ansöknings i skuldfordringsmål utställes vanligen till kommunikation, och den bevisning, som genom den skriftliga handlingen bort åstadkommas, har antagits kunna ersättas med andra bevisningsmedel, och deribland gäldenärens till följd af uteblifvande med svar presumerade erkännande af skulden. Att sålunda en handling, som icke i och för sig utgör något bevis om fordran, t. ex. en räkning af nyssnämnda beskaffenhet, förvandlas till fullgodt bevis genom den söktes underlåtenhet att afgifva förklaring är emellertid stridande mot så väl andan i vår rättegångsordning som de grundsatser, hvilka hos oss i senare tider i allmänhet gjort sig gällande och särskildt den till minskning i en skadlig konsumtionskredit skedda inskränkningen af handelsboks vitsord. Den ifrågavarande utsträckningen af rättigheten att anlita exekutivförfarandet för utfående af alla slags fordringsanspråk medför äfven flera olägenheter, hvilka mer än uppväga de fördelar, som förmenats vara dermed förenade. Kan nemligen sökandens yrkande göras i detta förfarande gällande utan att vara af verkliga fordringsbevis styrkt, måste ock tagas hänsyn till den söktes invändningar, äfven om han ej till stöd för desamma kan förebbringa fullständig bevisning utan endast obeedigade vittnesbetyg eller andra mer eller mindre sannolika skäl. Lagsökningsförfarandet kan vid sådant förhållande ej vidare bibehållas vid den enkelhet och skyndsamhet, som just utgöra kännetecknet på en ändamålsenlig exekutivprocess. Förhör och uppskof blifva deri ofta af behovet påkallade, och mången gång måste ett

lagligen styrkt fordringsanspråk på grund af obestyrkta invändningar till domstol hänskjutas. Och det är således just de klara fordringsanspråken — eller de, hvilka väl i första rummet böra i exekutiv väg förhjälpas till sin rätt — som häraf lida. De åberopade fördelarne af möjligheten att kunna för hvilket fordringsanspråk som helst på försök vända sig till öfverexekutor torde dessutom i många fall vara mera skenbara än verkliga, ty grundas ej anspråket å ett verkligt fordringsbevis, så erfordras för afböjande af exekutionen ej mera än att gäldenären antingen omedelbart hos öfverexekutor eller, i händelse denne, då gäldenären försummat att förklara sig, dömer till utmätning, vid klagan i Hofrätt bestrider sökandens påstående, och då hafva parterne endast tillskyndats onödiga kostnader och besvär samt den i och för sig nog långsamma ordinarie processen blifvit än ytterligare fördröjd. Med afseende härå och på de flera ytterligare skäl, som i Nya Lagberedningens motiv finnas anförda, har det nu framlagda förslaget helt och hållet brutit med ofvan antydda praxis och återinfört en verklig exekutivprocess. En borgenär får således enligt förslaget ej för utsökande af sin fordran anlita det skyndsammare och enklare processförfarande, som hos öfverexekutor eger rum, under annat vilkor än att han till stöd för fordringen kan åberopa skuldebref eller annan skriftlig handling, och befinner den åberopade handlingen icke vara något verkligt fordringsbevis, skall öfverexekutor genast förklara, att ansökningsen icke upptages. Är åter fordringen sådan att den får i lagsökningsväg anhängiggöras, bör borgenären utan tidsutdrägt komma i åtnjutande af sin rätt, och gäldenären får derföre ej, så vida han icke påstår att fordringsbeviset är falskt eller att han blifvit tvungen eller förledd att detsamma utgifva, i lagsökningsförfarandet till sitt fredande från betalningsskyldighet begagna sig af andra jäf än dem, hvilka han kan styrka genast och med samma slag af bevisning, som borgenären å sin sida måste förete, eller skriftlig handling. Deraf att gäldenärens rätt att mot krafvet framställa invändningar sålunda begränsas, följer emellertid å andra sidan, att det i lagsökningsmålet gifna beslutet ej kan tillerkännas verkan af en res judicata, utan att gäldenären, i hvarje annat fall än att han inför öfverexekutor erkänt fordringsbeviset, har sig öppet att med begagnande af de bevisningsmedel, som enligt den allmänna rättegångsordningen kunna leda till hans befriande från krafvet men vid lagsökningsförfarandet lemnats utan afseende, vid domstol söka återvinning af hvad honom blifvit till utgifvande ålagdt. I närmaste sammanhang med dessa hufvudgrunder för lagsökningsförfarandet stå tvänne stadganden i 10 kap.: att tid för klagan öfver öfverexekutors utslag i lagsökningsmål skall räknas från utslagsdagen, och att i dessa mål Hofrätt skall vara sista instans.

Enligt de i nu gällande lag gifna bestämmelser angående *verkställighet af domstols lagakraftvunna domar* i tvistemål kunna underexekutorerne omedelbart verkställa domar endast i de fall, då domen angår penningar till bestämd summa eller lösören till visst utsatt antal och beskaffenhet. I andra fall måste den, som söker verkställighet, först vända sig till Konungens Befallningshafvande, hvilken meddelar verkställighetsorder. Uti lagförslaget är underexekutors befogenhet att omedelbart verk-

ställa domar utsträckt till flera andra särskildt uppräknade slag af domar, hvilka i likhet med de ofvan angifna äro af beskaffenhet, att tvifvelsmål om sättet för deras bringande till verkställighet ej bör kunna uppstå, och vid hvilka en föregående verkställighetsorder af öfverexekutor, som alltid medför tidsutdrägt och ökade kostnader, således ej ansetts nödig.

I fråga om *domar, som ännu ej vunnit laga kraft*, har förslaget utgått från enahanda grundsats, som måste anses vara den nu gällande, eller att verkställighet å dylika domar bör få ega rum endast i vissa uppgifna undantagsfall. Det viktigaste och oftast förekommande är det, då betalningsskyldighet blifvit någon ålagd. Lika litet enligt förslaget som enligt gällande lagstiftning får dock för en dom af sådant innehåll full verkställighet ega rum. Den vinnande erhåller utmätning och är, om lös egendom blifvit utmätt, berättigad att mot ställande af säkerhet lyfta densamma, men utan gäldenärens samtycke får någon försäljning ej ske förr än domen vunnit laga kraft, med undantag blott för den händelse att ett uppskof med försäljningen skulde, i anseende till beskaffenheten af den i mät tagna egendomen, lända till uppenbar skada för parterne. Bland öfriga fall, då verkställighet å en dom kan medgifvas, ändå att den ej vunnit laga kraft, upptages det, då dömdt är om hyresmans flyttning i eller ur hus eller om skyldighet för brukare af annans jord att den afträda. I Nya Lagberedningens motiv yttras härom, att, då hvarken 1734 års lag eller sedermera utfärdade författningar innehålla några särskilda bestämmelser angående verkställighet af dylika domar, hafva i praxis olika åsichter gjort sig gällande, huru vida de må verkställas innan de vunnit laga kraft. Den mening, enligt hvilken, med stöd af 26 kap. 2 § Rättegångsbalken, verkställighet ansetts icke kunna ega rum, torde dock, åtminstone intill senaste tider, hafva varit den som allmännast blifvit tillämpad. Härigenom hafva emellertid uppenbara och ofta öfverklagade olägenheter uppstått, i ty att en hyresman eller brukare sålunda kunnat genom uppenbar tredska hindra hyresvärden eller jordegaren att förfoga öfver sin egendom i kanske flera år, till dess tvisten genomgått alla instanser, och såmedelst tillfoga honom förluster, som den tredskande oftast saknat alla tillgångar att ersätta. Såsom vilkor för åtnjutande af den föreslagna rättigheten att genast erhålla verkställighet har dock Beredningen ansett böra fordras — förutom skyldighet att ställa säkerhet för det skadestånd, hvartill motparten kan kännas berättigad, om domen ändras — äfven att den vinnande skall visa sig lida märklig skada genom uppehåll med verkställigheten.

I olikhet med hvad nu är stadgadt innehåller förslaget bestämmelse derom, att, då någon stämt om återvinning eller endast på grund af domvilla eller annan felaktighet sökt ändring i dom, som eljest borde som lagakraftvunnen anses, sådant ej hindrar verkställigheten, så vida ej inhibition beviljas. När kontumacialförfarandet kommer till användning, skall rätten döma i saken »efter ty som sanning deri utletas kan», och då således kontumaciedomen ovilkorligen måste likasom alla andra framgå ur en omsorgsfull pröfning af den företedda bevisningen och vara grundad å dervid lagligen

styrkta förhållanden, har anledning ej synts förefinnas att åt en sådan dom tillmätta mindre rättsgiltighet än åt en annan dom. Om än, anför Nya Lagberedningen, oaktadt svaranden ej hörsammat stämningen samt han underlåtit eller ej ansett det löna mödan att söka hos rätten förringa verkan af vederpartens bevisning och slutligen försummat att genom vad hålla det såsom regel anvisade rättsmedel, klagan i högre rätt, för sig öppet, lagstiftaren utan något förbehåll funnit lämpligt tillåta svaranden att i återvinningsväg få saken å nyo pröfvad, bör dock deraf ej vara en nödvändig följd, att den icke motvädjade domen till sin verkan ställes lika med den motvädjade. Snarare borde det väl anses såsom en uppenbar inkonsekvens, att en part, hvilken så väl före som efter domslutet underlåtit att bevaka sin talan på sätt lagen såsom regel framhållit, ej derigenom ådrager sig någon svårare påföljd än den, som drabbar annan part, hvilken iakttagit allt hvad på honom i sådant hänseende ankommit. Likaså bör ej heller, ehuru den tappande underlåtit att genom de vanliga rättsmedlen, vad- eller revisionsökande, bereda sig rätt att få sjelfva tvistefrågan af högre rätt pröfvad, domens exekution uppehållas för det sällsynta fall, att en dom kan på grund af rättegångsfel häfvas.

Uti 4, 5 och 6 kap. afhandlas de tre hufvuddelarne af utmättningsförfarandet, utmätningen, försäljningen af det utmätta samt redovisningen och fördelningen af köpeskillingen. Enligt regel måste en fordran, innan exekution för densamma kan ega rum, förut vara af domstol eller öfverexekutor pröfvad och fastställd. För två fall af fordringar medgifves dock åt utmättningsmannen befogenhet att omedelbart verkställa utmätning, ändå att ett sådant föregående fastställande ej egt rum. Det ena slaget är fordringar, som grunda sig å löpande och å viss betalningstid stäldt skuldebref, då gäldenären i skuldebrefvet medgifvit utmätning utan hans hörande, samt skuldebrefvet är försedt med bevis, att gäldenären erkänt detsamma inför offentlig myndighet. Härmed skulle hos oss införas bruket af s. k. exekutoriska urkunder eller fordringsbevis af sådan beskaffenhet, att exekution utan något föregående processuelt förfarande omedelbart på grund af dem eger rum. Nya Lagberedningen motiverar detta dermed, att samma behof, som i främmande länder gifvit anledning till uppkomsten af dylika urkunder, äfven hos oss torde vara befintligt. Ty om ock genom lagsökningsförfarandet fordringsanspråk, som grundas på klara förskrifningar, kunde göras gällande med mindre omgång och kostnader än hvad fallet vore vid en vanlig rättegång hos domstol, kunde dock detta förfarande ensamt ej anses motsvara den allmänna rörelsens rättmätiga anspråk att medelst aftal kunna förvissa sig om en snabb exekution. I anseende dertill att lagsökningsförfarandet vore afsedt att tillämpas i fråga om skuldsedlar i allmänhet och följaktligen måste så inrättas, att detsamma med afseende å dem erbjöde tillräckliga garantier, nödvändiggjordes åtskilliga bestämmelser angående gäldenärens hörande samt hans rätt att framställa invändningar och öfverklaga gifna beslut, och i följd deraf kunde fordringsegaren icke med visshet påräkna att, efter det betalning å förfallodagen uteblifvit, kunna utan uppehåll göra sin rätt gällande genom exekution. Vid sådant förhållande ansåges införandet af exekutoriska urkunder fullkomligt berättigadt, och det lämpligaste sättet härför

vara att, i likhet med hvad i flera främmande länder egt rum, åt vissa förbindelser, upprättade inför offentlig myndighet under en viss i lagen stadgad form, tillägga samma exekutiva kraft som åt en lagakraftvunnen dom. Det andra slaget af fordringar, för hvilka omedelbar utmätning medgifves, äro de, som härleda sig från inrop af lös egendom å offentlig auktion. För dylika fordringar finnes redan ett snabbare exekutionssätt stadgadt, och förslaget gör häri ej annan väsentlig ändring, än att den nu gällande föreskriften, att öfverexekutor först skall meddela en vilkorlig utmätningsresolution, blifvit borttagen, såsom innebärande en öfverflödig omgång. En utsträckning af det förfarande, som sålunda medgifvits vid auktionsfordringar, till fordringsanspråk i allmänhet har deremot icke ansetts böra ifrågakomma. Det nödvändiga villkoret för att berörda förfarings-sätt skall kunna med fördel användas, eller sannolikheten att någon invändning mot den fordran, som skall göras gällande, sällan om ens någonsin kommer att framställas, skulle nemligen, enligt hvad Nya Lagberedningen erinrat, helt och hållet saknas med afseende å öfriga fordringsanspråk, som ej grundas å något fordringsbevis. Då man således kunde förutse, att med afseende å dessa gäldenären icke skulle underlåta att vägra sitt erkännande, skulle enligt Beredningens åsigt vid sådant förhållande förfarandet, derest det finge utan inskränkning användas, långt ifrån att medföra enkelhet, skyndsamhet och billighet, i stället förorsaka ökad omgång, tidsutdrägt och kostnad.

Vår nu gällande lagstiftning angående *utmätning* är i flera afseenden ofullständig. Sålunda saknas stadganden, huru vid utmätning af fordringar skall förfaras, huru de rättsförhållanden skola regleras, som uppkomma, då fråga är om utmätning för en borgenärs fordran af sådan gäldenärens lösa egendom, som redan häftar för andra borgenärs anspråk, huru förvaltningen af utmätt fast egendom skall ordnas, i händelse fara är att gäldenären vanvårdar egendomen, i hvad mån af gäldenären ingånget, men ej lagfaret köpeaftal om fast egendom må hindra dennas utmätning o. s. v. Dessa luckor i lagstiftningen varda genom förslaget afhjelpa, hvarjente detsamma, genom deri införda bestämmelser om hvad vid utmätning hos nödstäld gäldenär undantagas må, sökt förebygga, att utmätningen ej må sträckas utöfver hvad mensklighet och billighet medgifva.

Angående *utmätt fast egendoms försäljning* hafva formerna för det exekutiva förfarandet blifvit i flera hänseenden förenklade. Sålunda sanktionerar förslaget såsom allmän regel det redan vid ett exekutionssäte öfliga förfarandet, att vid lagsökning på grund af intecknad skuldebref öfverexekutor genom själfva lagsökningsutslaget förordnar om den intecknade egendomens försäljning, och utmätningsförrättningen med deraf föranledd tidsutdrägt och kostnad sålunda förbigås. Vidare föreslås borttagande af rättigheten att söka ny utmätningsvärdering, hvilken i allmänhet begagnats endast för att viuna tidsutdrägt till skada och förlust för icke allenast borgenärer utan äfven gäldenären. Den nu stadgade tid af två månader för kungörande af auktion å utmätt fastighet å landet förkortas till samma tid, som gäller för kungörande af auktion å dylik fast egendom i sad, eller fyra veckor. Föreskriften att fastigheten ej får säljas å första auktionen, såvida ej värderingssumman eller deröfver bjudits, bibehålles ej. I öfrigt gäller om för-

slagets bestämmelser i hithörande delar detsamma, som nyss blifvit yttradt angående förslaget stadganden rörande utmätning, eller att bestämda lagbud meddelas angående åtskilliga frågor, hvari beskrifven lag hittills saknats, och vid hvilka man således endast haft praxis till vägledare. Sålunda lemnas föreskrifter angående storleken af den handpenning, som bör betalas vid auktionstillfället, angående den påföljd, köparens underlåtenhet att fullgöra köpevilkoren för honom medför, angående tiden för tillträdet af fastigheten o. s. v. I fråga om sjelfva auktionssättet har det nuvarande förfarandet, enligt hvilket försäljningen sker genom utrop i upp- och afslag, blifvit bibehållet, så vida ej borgenären och gäldenären öfverenskomma, att försäljningen skall ske endast i uppslag och sådant ej af annan rättegående bestrides; och såsom skäl derför har Nya Lagberedningen hufvudsakligen anført, att detta auktionssätt medförde den fördel, att det förhindrade eller åtminstone försvårade möjlighet för spekulanter att träffa aftal, hvarigenom försäljningspriset nedsattes.

Ett annat ämne, hvarom nu gällande lag saknar nästan helt och hållet stadganden, är *förfarandet, då flere borgenärer ega rätt att ur medel, som för utmätt egendom influtit, bekomma betalning*, och de ej kunna åsämjas om fördelningen. Det förfarande, som nu i detta hänseende utbildat sig hos de exekutiva myndigheterna, hvilat sålunda nästan uteslutande på praxis och är i följd deraf i många fall vacklande och obestämdt. Till och med i en sådan fråga som den, huru vida underexekutorerna äro behöriga att verkställa fördelningen, hafva olika åsikter gjort sig gällande. För att undanröja den osäkerhet, som sålunda råder i åtskilliga af de viktigaste frågor, hvilka kunna uppstå vid fördelningen af köpeskillingen för utmätt egendom, har genom de i 6 kap. föreslagna stadganden — jemte det en bestämd lösning gifvits åt spörsmålet, i hvad mån andre borgenärer, än de, som vunnit utmätning, må vara berättigade att för sina fordringar njuta betalning ur köpeskillingen — tillika för de fall, då ett flertal af berättigade fordringsanspråk konkurrera om betalningen, ett regelbundet processuellt förfarande blifvit anordnad för att bringa till afgörande de frågor, som dervid kunna uppstå.

Detta fördelningsförfarande skall enligt förslaget alltid inträda, då fast egendom blifvit utmättningsvis såld. Förutsättningen för behovet af ett särskildt förfarande — tillvaron af flera fordringsanspråk — förefinnes nemligen nästan alltid i sådant fall. I fråga om utmätt löseegendom kunna visserligen äfven understundom fall inträffa, då en kollision mellan berättigade fordringsanspråk uppstår, men, då dessa fall måste vara jämförelsevis sällsporda och företrädesvis ifrågakomma endast vid försäljning af fartyg eller last, som häftar för de i Sjölagen omförmälda fordringar, har fördelningsförfarandet icke gjorts till regel vid lös egendom, utan inträder blott då något af de i förslaget uppräknade fall verkligen är för handen.

Hufvuddragen af fördelningsförfarandet angifvas i Nya Lagberedningens motiv sålunda: »Å en bestämd dag ega borgenärerna äfvensom gäldenären, då hans rätt är i fråga, att sammanträda inför den myndighet — öfverexekutor eller utmättningsman —

hvilken såsom auktionsförrättare uppburit köpeskillingen för det utmätta och till följd deraf måste hafva till åliggande att fördela tillgången emellan de dertill berättigade. Dagen för detta sammanträde är, då fast egendom blifvit såld, redan vid auktionen tillkännagifven för dem saken rör, hvadan någon särskild kallelse å dem ej erfordras. Vid lös egendom åter har förrättningsmannen att utsätta sammanträdet att hållas inom viss kort tid samt dertill kalla vederbörande i enahanda ordning, som för kallelse till sammanträde i konkurs är föreskrifven. Vid sammanträdet afgifver förrättningsmannen en redogörelse å ena sidan för de tillgångar, som finnas att utdela, och å andra sidan för de fordringar, för hvilka anspråk på betalning blifvit framställt eller den utmätta egendomen vare sig på grund af utmätningen eller eljest enligt lag häftar. Derefter eger förhandlingen rum mellan parterne. Öfverenskomma nu alla rättegande, huru fördelningen skall ske, har förrättningsmannen endast att, sedan i enlighet med den sålunda af parterne ingångna förlikning en skriftlig fördelningslängd blifvit upprättad, verkställa utdelningen. Kan åter icke något sådant aftal komma till stånd — vare sig att ej alla, på hvilkas rätt fördelningen kan ega inflytande, vid sammanträdet tillstädeskommit eller ock att enighet dem emellan ej kunnat ernås — inträder nödvändigheten att låta den myndighet, inför hvilken sammanträdet hålles, ingripa för att bestämma hvad en hvar rätteligen tillkommer. Förrättningsmannen har dervid att, jemte det han ordnar fordringsanspråken efter den förmånsrätt, som enligt lag är med dem förenad, tillika bland de anspråk, till hvilkas tillfredsställande köpeskillingen förslår, urskilja de klara och ostridiga från de tvistiga samt att derefter, enligt särskilda i lagen stadgade grunder i fråga om säkerhets ställande för hvad som må lyftas, tillhandahålla den borgenär, hvars rätt är klar, betalning för hans fordran men deremot för de tvistiga anspråken afsätta och i allmänt förvar öfverlemna hvad derå belöper, intill dess tvisten blifvit i laga ordning pröfvad. Finner någon sig missnöjd med förrättningsmannens åtgärder vid fördelningen, eger han att deri söka rättelse hos högre exekutiv myndighet genom besvär såsom i andra utsökningsmål.»

Till förekommande af ränteförlust å medel, som för tvistiga anspråk eller för in-tecknade, men ej vid fördelningssammanträdet anmälda fordringar måste afsättas, hafva derjeinte bestämmelser föreslagits dels om rätt för vederbörande att mot stäld säkerhet lyfta sådana medel, dels om deras insättande i bankinrättning, derest lyftning ej ifrågakommer.

Såsom af den nu anförda redogörelsen framgår, skall samma myndighet, som förrättat försäljningen af utmätt egendom, äfven fördela den därför inflytande köpeskilling, och då enligt förslaget försäljning af lös egendom alltid och försäljning af fast egendom, så snart egendomen är belägen å landet och försäljningen sker annorstädes än å landskansliet, skall verkställas af utmättningsmannen, kommer således i dessa fall fördelningen att åligga honom. Vid den granskning Nya Lagberedningens förslag undergick inom Högsta Domstolen, anmärkte häremot Högsta Domstolens flesta ledamöter, att, då vid fördelning af köpeskillning för utmätt såld egendom understundom kunde förekomma frågor, hvilkas lösning toge i an-

språk en juridisk insigt och erfarenhet, som man ej hade rätt att fordra hos utmätningsmannen, denne ej borde få pröfva och afgöra fördelningsfrågorna, utan skulle det åligga honom att, så snart godvillig öfverenskommelse angående fördelningen ej kunde träffas, insända alla ärendet rörande handlingar jemte köpeskillingen till öfverexekutor, hvilken hade att verkställa fördelningen. Såsom Hans Excellens Herr Statsministern, vid fördragningen inför Kongl. Maj:t af Nya Lagberedningens förslag och Högsta Domstolens deröfver afgifna anmärkningar, till protokollet erinrat, skulle dock en sådan anordning föranleda känbara olägenheter för de i fördelningsfrågan intresserade. Antagligen komme underexekutorerne att hufvudsakligen få befattning med auktioner å sådana mindre egendomar, som äro belägna på längre afstånd från länets residensstad, och då i dessa fall vanligen borgenärerne likasom köparen vore boende i den ort, der egendomen är belägen, blefve det för dem utan tvifvel förenadt med vida större kostnad och besvär att nödgas bevaka sin rätt och söka utfå sin betalning vid det aflägsna exekutionssätet i residensstaden, i stället för att åtnjuta sin rätt i hemorten. Genom den i förslaget intagna bestämmelsen, att underexekutorn ej får, innan hans fördelningsförslag vunnit laga kraft, sätta det i verkställighet annorledes än mot säkerhets ställande af borgenären, vore vidare tillräckligt sörjdt derför, att, om ett misstag beginges af utmätningsmannen, det icke kunde blifva förlustbringande för den enskilde parten. Dessutom vore icke den åt underexekutorn uppdragna befattning med fördelningen så främmande för hans verksamhet i öfrigt, att svårare eller ofta förekommande origtigheter vore att befara. Han hade nemligen redan i sin egenskap af auktionsförrättare åligganden af den art, att i talrika fall köpeskillingens fördelning utgjorde endast en tillämpning af åtgärder och beslut, som han förut vidtagit eller meddelat. Af dessa och andra skäl blef Nya Lagberedningens förslag i denna del bibehållet med endast den förändring, att den redan af Beredningen föreslagna bestämmelse, att länsman eller annan person, som kronofogde sätter i sitt ställe, icke skulle få verkställa fördelning af köpeskillig för fast egendom, utsträcktes att gälla äfven för fördelning af köpeskillingsmedel för lös egendom.

Ett rättsinstitut, hvars upphörande blifvit under senare tider flera gånger påyrkadt, nemligen *införsel* i tjenstemäns löner, kommer enligt förslaget att alldeles försvinna. Gäldenärs innestående aflöning för allmän tjenst får ej utmätas förr än han är berättigad att aflöningen lyfta. Enahanda bestämmelse skall ock gälla för enskild lön äfvensom för pension å rikets stat.

Ett annat rättsinstitut, hvilket likaledes är föreslaget att afskaffas, är *bysättnings-tvånget*. Genom Kongl. förordningen den 1 Maj 1868 inskränktes bysättningen derhän, att den af bysättning hotade numera kan befria sig derifrån genom afläggande af fattigdomsed och att i allt fall ingen kan hållas bysatt utöfver sex veckor. Sedan dess har bysättning såsom tvångsmedel i skuldfordringsmål alldeles afskaffats i Tyskland, Danmark, Norge m. fl. länder, och Nya Lagberedningen har ansett tiden vara inne att här i landet vidtaga samma steg. Då emellertid bysättningen helt och hållet borttages, måste dock, enligt hvad Beredningen erinrat, i stället stadgas något annat tvångsmedel mot

tillgångars undandöljande vid utmätning, ty eljest skulle en gäldenär kunna saklöst vägra att betala en skuld under öppet erkännande, att han egde tillgångar dem han undangömd. Såsom tvångsmedel i detta hänseende föreslås, efter mönstret af främmande lagstiftningar, skyldighet för gäldenär, som vid utmätning funnits sakna tillgångar till sin skulds gäldande, att med ed betyga, att han ej eger andra tillgångar än de uppgifna. Vägrar han aflägga sådan ed, utgör detta konkursanledning, och gäldenären blir derigenom underkastad de tvångsmedel konkurslagen föreskrifver.

De föreslagna stadgandena angående *qvarstad*, skingringsförbud, reseförbud och annan handräckning, som må af öfverexekutor beviljas, äro i hufvudsak öfverensstämmande med hvad nu gäller. I flera hänseenden förtydligas och bestämmes närmare, än hvad hittills varit fallet, den myndighet, som i dylika fall tillkommer öfverexekutorerna. Sålunda löses frågan om omfånget af deras befogenhet att meddela vräkningsbeslut på det sätt, att dylik rätt tillkommer dem, i händelse bestämd legotid tilländagår eller, om viss legotid ej varit utsatt, fardag i följd af uppsägning inne är, och hyresmannen eller brukaren ej gitter visa sannolika skäl för sin rätt att qvarbo.

Hvad slutligen vidkommer de i 9 och 10 kap. föreslagna bestämmelser angående klagan öfver utmätningssmans förfarande och öfverexekutors beslut, innehålla dessa åtskilliga nya stadganden, som åsyfta att påskynda processen i utsökningsmål. De viktigaste äro de i 179 och 192 §§ förekommande. Enligt nu gällande lag skall tid för klagan öfver Konungens Befallningshafvandes utslag, som meddelats i parternes frånvaro, för en hvar af dem i allmänhet räknas från den dag han af utslaget erhöill del. För att ett utslag, hvarigenom en borgenär fått sin fordran till betalning fastställd, skall vinna laga kraft, måste han således ombesörja, att utslaget varder gäldenären i behörig ordning tillställdt. Mot detta stadgande har Nya Lagberedningen erinrat, att detsamma ej stode väl tillsammans med de fordringar man med skäl ställer å en ändamålsenlig exekutivprocess, ibland hvilka en af de förnämsta torde vara, att de beslut, som i exekutiva skuldfordringsmål gifvas, må skyndsamt kunna bringas till verkställighet. Om än gäldenären ej finge betagas rätt att öfverklaga beslutet och dymedelst uppehålla exekutionens fullbordan, måste dock borgenären å sin sida ega rättmätigt anspråk, att klagotiden noga begränsas och ej göres beroende af någon åtgärd, sådan som utslagets delgifvande, hvilken, alltid medförande tidsutdrägt, en tredskande gäldenär dessutom genom att afvika eller hålla sig undan lätt kunde omöjliggöra eller åtminstone under obestämd tid förhindra. Sedan förklaranden fått del af lagsökningen och uppmanats att derå afgifva svaromål, syntes det i exekutiva mål, lika väl som i rättegång vid domstol, böra på honom sjelf ankomma att utan vidare erinran iakttaga allt hvad till hans rätts bevarande vore nödigt samt sålunda äfven att utan särskildt delgifvande af det beslut, som i målet fölle, göra sig underrättad om dess innehåll och bevara sin rätt till talan deremot. Enahanda skyldighet syntes ock kunna fordras af sökanden, som anhängiggjort målet. Någon våda eller synnerlig olägenhet för parterne vore ej att befara. Så snart gäldenären fullgjort sin förklarings-skyldighet eller den därför förelagda tid gått till ända, vore utslag snart att förvänta,

och genom den föreslagna bestämmelsen, att slutliga utslaget skulle utfärdas efter anslag o. s. v., vore sörjdt för att parterne lätt kunde förskaffa sig kännedom om tiden för utslagets utfärdande. På dessa skäl, och då hvad Beredningen sålunda erinrat äfven egde tillämpning i afseende å mål rörande utmätning, försäljning af utmätt fastighet och köpe-skillingsliqvider, är föreslaget i 179 §, att klagotiden för öfverexekutors slutliga utslag i nu omförmälda mål skall, äfven då utslaget ej afkunnas muntligen, utan meddelas efter anslag, beräknas från utslagets dag. — I 192 § föreslås, att talan mot Hofrätts utslag i lagsökningsmål ej må hos Konungen föras. Såsom ofvan blifvit anfördt, står denna bestämmelse i nära sammanhang med de föreskrifter i 2 kap., som åsyfta införandet af en verklig exekutivprocess. Andra skuldfordringsmål skola ej få af öfverexekutor upptagas än sådana, som grunda sig å skriftliga fordringsbevis. Varder nu ett sådant lagsökningsmål icke förvisadt till domstol utan afgjort, måste frågan anses vara af den enkla beskaffenhet att, sedan Hofrätten afgjort målet, skäl icke förefinnes till ändring i Hofrättens utslag. Genom rättigheten att söka återvinning har för öfrigt parten alltid en utväg öppen att kunna få frågan dragen under Konungens pröfning.

Vid den granskning förevarande förslag inom Utskottet undergått, hafva så väl förslagets hufvudgrunder som de flesta och väsentligaste af dess detaljbestämmelser funnits vara sådana, att de enligt Utskottets åsigt må af Riksdagen godkännas. Såsom ofvan blifvit antydt, har dock i några fall granskningen föranledt till anmärkningar. Utskottet går nu att framställa dessa anmärkningar, dervid följande den paragrafindelning, som i förslaget är iakttagen.

1 §.

Så väl i denna § som i den följande är stadgadt, att hvad §:n föreskrifver för *landet* skall gälla äfven för stad, som lyder under landsrätt, men deremot finnes i efterföljande kapitel, när — såsom t. ex. i 94 och 95 §§ — olika bestämmelser meddelas för land och för stad, ej uttryckligen angifvet, att samma stadgande äfven i dessa fall skall tillämpas. Att detta emellertid är meningen synes väl framgå af förslagets innehåll, men har, för att undanrödja all tvekan derom, ansetts genom en mindre redaktionsförändring i 1 § böra tydligare utmärkas.

2 och 3 §§.

Uti motiven till 1 kap. yttrar Nya Lagberedningen, att det borde ankomma på Konungen att, der särskilda omständigheter i en viss stad påkalla anställande af flere stadsfogdar, meddela de föreskrifter, som deraf föranledas. Utskottet, som delar denna

uppfattning, har dock ansett, att, för fullständighetens skull, bestämmelse derom borde i lagen inflyta, och därför föreslagit ett tillägg till 2 §. Derjemte hafva i denna §, i följd af den ändring, som föreslagits i 1 §, orden: *och i stad, som under landsrätt lyder*, ansetts kunna uteslutas.

Enligt 6 kap, utgör den omständighet, att flera borgenärer konkurrera om betalning ur utmätt lös egendom, icke i och för sig tillräcklig anledning för inträdande af ett särskildt fördelningsförfarande. Finnes full tillgång till alla fordringarnas gäldande, eller åsämjas borgenärerne om fördelningen, och har ej heller, om betalning åskas för fordran, hvarför utmätning ej skett, gäldenären något att erinra mot fordringen, så erbjuder ej sjelfva fördelningen några svårigheter, och den får därför genast verkställas. Något skäl att ej låta den person, som kronofogde sätter i sitt ställe, förrätta dylik fördelning, torde ej förefinnas. Enligt ordalydelsen af 3 § skulle han dock vara förhindrad dertill, och detta är anledningen till den ändring Utskottet föreslagit i nämnda §. Genom ändringen blir nemligen den ifrågasatta inskränkningen i vikariens befogenhet begränsad till de fall, då ett särskildt fördelningsförfarande verkligen ifrågakommer.

Derjemte har Utskottet ansett ett nytt moment böra tilläggas i syfte att åt stadsfogde i vissa städer måtte kunna beredas rätt att sätta annan i sitt ställe. Inom flertalet af städer torde visserligen ej förekomma flera exekutiva förrättningar än att en stadsfogde kan medhinna att sjelf verkställa dem, men uti några städer — särskildt hufvudstaden — kan utsökningsmålens antal blifva så betydligt eller vara så vexlande, att ett ovillkorligt fasthållande af regeln om stadsfogdes skyldighet att sjelf förrätta hvarje utmätning o. d. kunde komma att för sådana städer medföra allt för betungande utgifter. Så skulle i Stockholm, enligt hvad en talare inom Första Kammaren vid remissen af den Kongl. Propositionen ådagalade, blifva nödvändigt att tillsätta nio stadsfogdar. Genom de föreslagna villkoren torde vara tillräckligt sörjdt för att någon våda för den enskildes rätt ej bör kunna uppkomma.

I likhet med de föregående lagförslagen föreskrifver äfven det Kongl. förslaget, att å landet endast kronofogde får vara utmätningsman. Han får visserligen sätta annan i sitt ställe, men denna lättnad för kronofogden är dock förenad med skyldighet för honom att ansvara för skada, som af vikariens fel eller försummelse kan komma, och den part, hvilken för utfående af sin rätt är nödsakad att anlita exekutiv myndighets biträde, måste i allt fall alltid först vända sig till den ordinarie utmätningsmannen. Uppenbart torde dock vara, att detta kan inom fögderier af större utsträckning och således framför allt inom de norra länen medföra ej blott för kronofogden stora svårigheter att kunna med tillbörlig uppmärksamhet följa de många förrättningar, som han måste till vikarie öfverlemna, utan äfven för den enskilde betydlig så väl tidsutdrägt som kostnad, och Utskottet har därför ansett sig böra tillse, om icke ändring härutinnan kunde åstadkommas. Tveune utvägar finnas. Den ena är att göra hvarje länsman till ordinarie utmätningsman jemte kronofogden, så att borgenären finge, allt efter hvad han funne för sig bekvämligast och det större eller mindre förtroende han hyste

för den ene eller andre, anlita hvilkendera utmätningsmannen han ville. Mot en sådan anordning möta dock stora hinder och svårigheter. Om än många af de nuvarande länsmännen ega både de insigter och den ekonomiskt oberoende ställning, som man måste fordra hos tjänstemän, hvilka skola *på eget ansvar* verkställa förrättningar, så pass ingripande i den enskildes rätt som utmätningar o. d., kan dock detta ej antagas vara fallet med alla länsmän, minst med de unga, ofta nästan alldeles oerfarne män, som Konungens Befallningshafvande vid inträffade ledigheter, förfall etc. måste förordna att uppehålla länsmanstjensten. Och den valrätt utmätningssökanden skulle ega innebär ej heller tillräckligt korrektiv i detta hänseende, ty det är ej blott utmätningssökandens utan äfven gäldenärens och andre rättegandes intresse, som måste bevaras. Skulle genom lagens bud alla länsmän förklaras vara utmätningsmän, blefve det derföre enligt Utskottets åsigt nödvändigt att äfven för dem höja kompetensvilkoren, fordra uppbördsborgen o. s. v. Härigenom skulle dock de antydda betänkligheterna endast i fråga om de länsmän, som derefter tillsattes, komma att undanröjas; hvarjemte de ökade kompetensfordringarna ovilkorligen måste framkalla behovet af en högst väsentlig förbättring i länsmännens lönevilkor, och hvilken utgift detta skulle medföra för statsverket torde tillräckligt framgå deraf, att länsmanstjensternas antal uppgår till öfver 500. Då vidare hvarje länsman skulle föra utmätningsdiarium, blefve i följd häraf det Konungens Befallningshafvande åliggande granskningsbestyret så betydligt förökadt, att fråga kunde uppstå, huru vida med den nuvarande organisationen af länsstyrelserna tillräckliga arbetskrafter dertill finnas. Den omständighet att inom samma distrikt funnes två behöriga utmätningsmän skulle derjemte lätt kunna medföra åtskilliga förvecklingar; samma fastighet kunde t. ex. komma att utmätas af kronofogden och länsmannen, utan att någondera hade kännedom om den andres åtgärd, och hvardera derföre särskildt förordnade syssloman för uppbärande af räntor och hyror o. s. v. — Den andra utvägen är att åt Konungens Befallningshafvande medgifva rätt att, när särskilda omständigheter, såsom fögderiets vidsträckthet, det förtroende någon viss länsman lyckats tillvinna sig eller annat dylikt, dertill föranleda, förordna länsman eller annan person att för visst distrikt eller visst fall i kronofogdes ställe på eget ansvar vara utmätningsman; och Utskottet har så mycket hellre ansett sig böra tillstyrka denna utväg, som dylik rätt, om än i något mindre omfattning, redan finnes i gällande Landshöfdingeinstruktion Konungens Befallningshafvande medgifven. Härigenom kan, der behof af annan utmätningsman än kronofogden förefinnes, den åsyftade lättnaden beredas parterne utan de olägenheter, som den andra utvägen skulle medföra. Några förvecklingar mellan kronofogden och den särskildt förordnade utmätningsmannen behöfva ej uppstå, ty om denne är förordnad för visst distrikt, blir han der ensam utmätningsman, och afser förordnandet visst fall, lär ej Konungens Befallningshafvande underlåta att derom underrätta kronofogden. Och i den personalkännedom, som Konungens Befallningshafvande måste ega rörande de dem underordnade länsmännen, eger man tillräckliga garantier för att inga andra än fullt lämpliga personer förordnas, och att således parternes säkerhet varder bevarad. Med

hänsyn just till den nära kännedom Konungens Befallningshafvande eger angående de personer, som varda förordnade, har ock Utskottet ansett, att åt Konungens Befallningshafvande bör kunna öfverlemnas att efter omständigheterna utsträcka förordnandet att gälla alla de exekutiva förrättningar kronofogden är behörig att verkställa; den enda ovilkorliga inskränkning i den särskildt förordnades befogenhet, som Utskottet funnit böra stadgas, är, att han ej får sätta annan i sitt ställe. Bestämmelserna angående den rätt, som sålunda enligt Utskottets åsigt bör tillkomma Konungens Befallningshafvande att förordna särskild utmättningsman hafva intagits i en ny §, hvilken ansetts lämpligen böra få sin plats efter 3 §.

5 §.

På det icke bestämmelsen att utmättningsmannen är jäfvig, då han är parts vederdeloman, måtte utgöra hinder för honom att verkställa utmätning etc. äfven i det fall, att han icke för egen del utan blott såsom allmän åklagare har rättegång med någon af parterne, har Utskottet i denna § (motsvarande 6 § i Utskottets förslag) ansett ett tillägg härom lämpligen böra ske.

8 och 9 §§.

Då, såsom nyss är nämndt, Utskottet föreslagit, att efter 3 § en ny § måtte tilläggas, hafva, på det paragrafernas nummerföljd måtte i minsta möjliga mån rubbas, 8 och 9 §§ ansetts kunna sammanföras till en.

11 §.

På det öfverexekutor måtte kunna ålägga ansvar för missfirmelse mot utmättningsmannen äfven i det fall, att denne icke är vederpart, har Utskottet ansett i denna § efter *vederpart* böra tilläggas: *eller utmättningsman*.

12 §.

Uti denna § har Utskottet funnit sig böra föreslå den redaktionsförändring, att bestämmelsen, det fordran, för hvilken betalning i exekutiv väg utsökes, skall vara *klar*, blifvit utesluten såsom öfverflödigt och möjligen vilseledande. Dels kan det ej förr än vederparten yttrat sig och fått tillfälle att framställa möjliga invändningar afgöras, huruvida en fordran verkligen är klar, och dels skulle till äfventyrs bibehållandet af ifrågasvarande uttryck kunna gifva anledning till den missuppfattning, att under »skriftliga fordringsbevis», för hvilka lagsökning finge ega rum, ej skulle innefattas äfven sådana handlingar som t. ex. de räkningar, hvilka omnämnas i 24 § af Kongl. förordningen den 4 Maj 1855, sådan denna § lyder enligt Kongl. förordningen den 12 September 1868, med flera dylika handlingar, hvilka väl ej innehålla någon klar skuldförskrifning men ändock måste tillerkännas verkan af fullständig bevisning om fordran, så länge ej deremot framställda jäf genom motbevisning lagligen styrkas.

20 §.

Enligt denna §, sådan den lyder i förslaget, skulle borgenären, om han det äskade, vara ovilkorligen berättigad att få afgifva påminnelser å gäldenärens skriftliga svar. Då emellertid borgenärens yrkande härom kan sakna allt fog, synes det vara riktigare, att rättigheten till påminnellers afgifvande får helt och hållet bero på öfverexekutors pröfning, helst öfverexekutor derigenom får sig möjlighet beredd att kunna, äfven utan anhållan af borgenären, infordra hans yttrande öfver t. ex. ett af gäldenären i förklaringen framställt qvittningsanspråk; och har förty §:ns lydelse ansetts böra i öfverensstämmelse med denna åsigt ändras.

24 §.

Jemte det Utskottet föreslagit, att ett sådant erkännande af fordringshandlingen i vittnes närvaro, hvarom i denna § förmäles, må få afgifvas jemväl inför länsman, har Utskottet tillika ifrågasatt en redaktionsändring, hvarmed Utskottet velat angifva, att, om uppenbarligen synes, att det å fordringshandlingen tecknade bevis är origtigt, betalningsskyldighet ej skall gäldenären åläggas. Enligt förslagets ordalydelse skulle nemligen den blotta omständighet, att bevis om erkännande funnes tecknad å handlingen, utesluta motbevisning i exekutiv väg.

I sammanhang härmed har Utskottet ansett sig böra erinra att, på det tillgång till säker och lätt åtkomlig bevisning icke måtte saknas, kronofogde, länsman, stadsfogde och notarius publicus böra, när fordringshandling inför dem erkännes, deröfver föra protokoll, hvari handlingen ordagrant intages. Ett stadgande härom torde dock icke hafva sin plats i Utsökningslagen, utan synes lämpligast böra meddelas i administrativ väg.

33—36 §§.

Då, af skäl som Nya Lagberedningen anført och för hvilka Utskottet här ofvan redogjort, man ansett sig böra, hvad landet angår, bibehålla oförändrad den nu varande organisationen af de öfverordnade exekutiva myndigheterna, och de olägenheter, hvilka med denna organisation obestriddligen äro förenade — att exekutionssätenas antal är väl ringa och följaktligen området för deras verksamhet understundom allt för stort — således komma, åtminstone för landet, att qvarstå, torde man böra tillse, huru vida icke åt de parter, som nödgas anlita öfverexekutorerne, sådana lättnader må kunna beredas, att de nu antyddas olägenheterna blifva så litet känbara som möjligt. I sådant syfte har Utskottet föreslagit, dels att i utsökningsmål handlingar skulle få till öfverexekutor insändas med allmänna posten, dels ock, att om part det äskat och förskjutit nödiga kostnader, ej allenast af honom ingifna handlingar med derå tecknadt besked skulle till honom genom öfverexekutors försorg med posten afsändas, utan ock utslaget i målet blifva till parten på enahanda sätt afsändt. Genom dessa bestämmelser skulle parterna

befrias från skyldigheten att inställa sig hos öfverexekutorerna och att hafva ombud för bevakande af sin rätt. Särskildt torde i lagsökningsmål och i de mål, som omnämnas i 175 § af förslaget, föreskriften om rätt för part att under de angifna villkoren få utslaget i målet till sig afsänt vara af vigt, enär enligt förslaget tid för klagan öfver öfverexekutors utslag i dessa mål alltid skall, äfven då utslaget ej afkunnas muntligen, räknas från utslagets dag och icke, såsom nu för sådant fall är stadgadt, från delfåendet.

De sålunda föreslagna nya stadgandena hafva ansetts böra inrymmas i en särskild §. I följd häraf, och på det vid 8 och 9 §§ angående nummerföljden anförda skäl, hafva 33 och 34 §§ ansetts kunna sammanföras till en §, hvarefter 35 § fått nummern 34, 36 § nummern 35 och den nya §:n nummern 36.

42 §.

Såsom villkor för att de i denna § omförmälda domar skola få verkställas, inuan de vunnit laga kraft, fordras enligt förslaget, att öfverexekutor skall finna, att uppehåll med verkställigheten vållar märklig skada. Då det emellertid ofta torde blifva med svårighet förenadt att på förhand ovillkorligen afgöra, huru vida skada i följd af uppskofvet verkligen skulle inträffa, och tillräcklig anledning att medgifva verkställighet synes förefinnas, så snart sannolikt är, att skada kommer att uppstå, har Utskottet ansett sig i denna § böra föreslå den ändring, att framför "*vålla*" inskjutes "*kunna*".

48 §.

Då Utskottet af skäl, som vid 107 § komma att anföras, hemställt, att den borgen, en köpare af utmättningsvis såld fastighet skulle enligt Utskottets förslag få ställa för köpeskillingen, borde vara såsom för egen skuld, torde vara nödigt, att i 48 § intages en hänvisning till förnämnda §.

52 §.

I följd deraf att enligt Utskottets förslag 54 § skulle utgå, och på det att nummerföljden ej måtte rubbas mera än oundgängligt är nödigt, har 52 § blifvit delad i två §§.

54 §.

Förslaget att medgifva omedelbar utmätning genom underexekutor för löpande, till betalning å viss dag stäldt och inför offentlig myndighet erkänt skuldebref, hvari gäldenären medgifvit, att utmätning utan hans hörande må verkställas, är en nyhet, hemtad från utlandet. Utskottet vill ingalunda bestrida, att en dylik anordning kan erbjuda många fördelar inom folkrika länder, som ega ett utbildadt notariatsväsende, och der således både allmänheten redan är van vid att anlita offentliga myndigheters biträde för upprättande af urkunder och vidare dessa myndigheter äro för allmänheten lätt tillgängliga. Men hos oss saknas ännu dessa förutsättningar, och någon giltig anledning att i vårt land söka införa bruket af exekutoriska urkunder torde således för närva-

rande ej förefinnas. Antagligen skulle anordningen ej komma till någon allmänare användning, utan stanna blott på papperet. Medförde den åter den verkan, att långifvarne började allmänt att fordra exigibla skuldebref, skulle detta, åtminstone under nuvarande förhållanden, verka snarare hämnande än gagnande för den allmänna rörelsen. Kostnaden och besväret för anskaffande af myndighetens bevis om erkännandet blefve nemligen, i synnerhet på landet i följd af embetsmyndigheternas fåtalighet, ej så obetydliga. Dessa kostnader och besvär skulle nu uppstå vid utfärdandet af de flesta skuldebref, fastän det naturligtvis blott är för ett fåtal, som exekutiva åtgärder sedermera behöfva ifrågakomma, och kostnaden och besväret för att bereda en strängare exigibilitet hade således varit alldeles öfverflödiga vid flertalet af skuldebrefven. Härtill kommer, att den ytterst stränga exekutiva kraft, som blifvit åt ifrågavarande skuldebref i lagförslaget tillerkänd, lätteligen kunde medföra stora vådor för gäldenären och ställa honom alldeles hjälplös mot bedrägerier. Utmätning skulle, äfven om gäldenären kunde visa ostridig och förfallen genfordran, likväl öfvergå honom, blott det ej visade sig, att han vid erkännandet ej varit myndig. Om skuldebrevet efter erkännandet inför offentlig myndighet blifvit falskligen ändradt, skulle således gäldenären svårigen kunna deremot skydda sig; ty om äfven förutsättes, att protokoll öfver erkännandet skulle föras och möjlighet således beredd gäldenären att genom företeende af detta protokoll styrka förfalskningen och dymedelst förmodligen hindra utmätningen, skulle han likväl ej vara skyddad i det lätt inträffande fall, att han i följd af en tillfällig bortresa ej fått kännedom att utmätning blifvit sökt och förty saknat tillfälle att vid utmätningen bevaka sin rätt. Än vådligare blefve det, i händelse hela skuldebrevet med derå befintliga anteckningar vore förfalskad och den, hos hvilken utmätning skedde, således saknat all anledning att på förhand vidtaga några åtgärder för att freda sig. Ett annat fall, då en gäldenär ock skulle kunna alldeles oförskyldt underkastas utmätning, vore det, om han åt ett skuldebref beredt exigibel form i afsigt att sedermera få detsamma belånadt, men skuldebrevet, innan belåning skett, kommit ur hans ego och innehafvaren derefter sökte utmätning hos honom. Å en invändning, att valuta icke bekommits, skulle nemligen utmätningssmannen ej få fästa afseende. Af dessa skäl — hvartill ytterligare kan läggas, att, då icke ens under vårt nuvarande utsökningsväsende någon önskan om exekutoriska urkunders införande afhörts, behof deraf ännu mindre torde förefinnas hädanefter, då formerna för skuldebrefs utsökande blifva i många afseenden förenklade — har Utskottet funnit 54 § böra ur förslaget utgå; och har i följd häraf blifvit nödigt att vidtaga en redaktionsändring i 56 §.

62 §.

När en borgenär för sin fordran mottager en pant, torde han ock böra vara pliktig att derur först söka betalning. Det i Utsökningsbalken gifna och i det Kongl. förslaget bibehållna stadgande, att han skulle vara berättigad att, om han så önskade, förbigå den intecknade panten och först låta utmäta gäldenärens lösören, kan menligt

inverka så väl å gäldenärens som å tredje mans rätt. Det är ock skadligt för fastighetskrediten i så måtto, att nästan alldeles värdelösa in-teckningar ändock finna afnäm-mare, så länge borgenären vet, att han, som möjligen kan genom mottagandet af in-teckningen vinna en ytterligare säkerhet för sin fordran, alltid bibehåller oförändrad sin rätt att i första rummet hålla sig till gäldenärens lösegendom. Utskottet har derföre, i stället för förslaget bestäm-melse om borgenärens valrätt i förevarande fall, ansett sig böra upptaga det af den år 1868 tillsatta komité för utsökningsväsendets ordnande fö-re-slagna stadgande, att fastigheten skall först utmätas, så vida ej båda parterne annor-lunda öfverenskomma.

63 §.

Från bestämmelsen, att fordringar och rättigheter ej få utmätas med mindre annan, vare sig lös eller fast egendom ej finnes att tillgå eller borgenär och gäldenär om fordringens eller rättighetens utmätande åsämjas, medgifver förslaget undantag endast för obligationer eller andra värdepapper, *hvilka i allmänna rörelsen gångbara äro*. Dessa hafva blifvit ställda i likhet med lösören på den grund att de, såsom löpande med en bestämd kurs, kunna i allmänhet med lätthet förvandlas i penningar och att sålunda någon särskild förlust för gäldenären genom en tvångsförsäljning ej bör uppstå. Förutom att orden »i allmänna rörelsen gångbara» icke fullt tydligt uttrycka hvad dermed åsyftas, torde derjemte undantaget vara allt för inskränkt. Samma egenskap, som motiverat undantaget för de »i allmänna rörelsen gångbara» värdepapper, eller att de böra kunna säljas utan förlust för gäldenären, kan nemligen förefinnas hos åtskilliga andra slag af fordringar såsom de, hvilka grunda sig på depositionsbevis af någon bank-inrättning, på löpande skuldebref utgifvet af en inom orten känd vederhäftig person, på accepterad räkning o. s. v. I de fall, då en gäldenär till sitt förfogande eger värdepapper, genom hvilkas indrifning eller realisering han lätt kan förskaffa sig medel till sin skulds betalning, lär väl utmätning för densamma endast undantagsvis komma i fråga, men, om likväl sådant någon gång skulle inträffa, synes utmätningssmannen icke böra vara förhindrad att taga i mät sådana möjligen befintliga värdepapper, för hvilka penningar till deras värde utan svårighet kunna erhållas, och i stället nödsakad att, till onödigt obehag för gäldenären och utan fördel för borgenären, utmäta gäldenärens möbler, kreatur, inventarier o. d., som endast med större svårighet och olägenhet kan realiseras. Visserligen lem-nar, såsom ofvan är sagdt, förslaget öppet för parterne att öfverenskomma om annan ordning för utmätningen, men en sådan öfverenskommelse lär sällan komma till stånd, då borgenären endast undantagsvis är tillstädes vid utmätningen. Utskottet har derföre ansett riktigare att utsträcka undantaget till de obligationer och värdepapper, *som med lätthet kunna i penningar förvandlas*. Pröfningen, huru vida en fordran är så beskaffad, får tillkomma utmätningssmannen och bör för honom ej erbjuda några svårigheter.

65 §.

I förevarande § är föreslaget, att, om gäldenären och hans familj sakna nödtorftigt uppehälle, skola få undantagas, förutom af det förråd, som i huset finnes, hvad till deras underhåll för en månad tarfvas, jemväl *nödiga arbetsredskap, dock ej öfver ett värde af 50 kronor*. Redan under nuvarande förhållanden torde de redskap, som en arbetare oundgängligen behöfver för sitt yrkes bedrifvande, i allmänhet i värde öfverstiga nämnda belopp, och med den stadiga tendens som penningen har att sjunka i värde, måste naturligtvis prisen på arbetsredskap alltjemt stiga. Utskottet har derföre ansett, att maximum kunde höjas åtminstone till *100 kronor*; och, på det att den fattige gäldenären måtte kunna, om han så önskar, få undantaga äfven några nödiga *hushållsgeråd* och utmätningsmannen ej vara tvungen att taga i mät sängen, kokkärlen o. d., har Utskottet ansett ett tillägg härom lämpligen kunna ega rum.

74 §.

Att det i sista punkten af denna § förekommande stadgande om skyldighet för utmätningsman att under deri uppgifna omständigheter låta utmätt gods särskildt vårdas eller från gäldenärens bostad bortföras ej kan ega tillämpning i det fall, att tillfälle ej gifves att erhålla någon pålitlig vårdare eller lämpligt förvaringsrum, torde väl falla af sig själf, men har dock till undvikande af obehöriga anmärkningar från borgenärers sida ansetts böra närmare antydvas.

Vid förslagets granskning har inom Utskottet uppmärksamheten blifvit fäst derå, att hvad förslaget innehåller angående sättet för utmätning af lös egendom icke skulle vara tillämpligt, då utmätning af lapparnes renar ifrågakommer. Att lemna den i mät tagna renen kvar hos hans egare, vore oftast liktydigt med att göra utmätningen overksam, ty när sedermera försäljning skulle ega rum, kunde lappen med sin renhjord hafva flyttat många mil bort, kanske till något af de andra rikena. Att åter hålla den utmätta renen inestängd låte sig i följd af dessa djurs natur ej göra. Enda lämpliga utvägen skulle vara att medgifva borgenären rättighet att mot full säkerhets ställande få genast öfvertaga och slagta renen. Att emellertid uti allmän för hela riket gällande civillag intaga ett stadgande om ett så speciellt fall som det nu nämnda, har icke synts Utskottet lämpligt, och att åter generalisera stadgandet, så att rättighet för borgenär att öfvertaga utmätt egendom skulle medgifvas vid utmätning ej blott af renar utan äfven af annan egendom, hvars vård medför svårigheter, har Utskottet ur många hänseenden funnit ytterst betänkligt, såsom lätt föranledande missbruk. Utskottet har således föreställt sig att, så vida ett undantagsstadgande i förevarande ämne anses verkligen behöfvas, detta bör hafva sin plats i en särskild förordning.

85 §.

En mindre redaktionsförändring har i denna § ansetts nödig, för den händelse den af Utskottet förutsatta ändring i 94 § bifalles.

88 och 89 §§.

Om varor, som äro underkastade hastig förskämning eller förstörelse, såsom färsk fisk, frukt o. d., blifvit utmäta och skola säljas, äro förslagens bestämmelser i 88 och 89 §§ icke fullt lämpliga, ty enligt dem måste mellan utmätningen och försäljningen af lös egendom alltid åtgå mera än åtta dagar. Utskottet har derföre föreslagit tillägg till dessa båda §§, hvarigenom åt utmätningsmannen, då varor af ifrågavarande beskaffenhet skola säljas, öfverlemnas att välja det kungörelsesätt och den kungörelsetid han finner lämpligast.

94 §.

Det Kongl. förslaget uppställer såsom regel, att försäljning af utmätt fastighet å landet skall hållas å landskansliet eller tingsstället, och medgifver undantag härifrån endast för det fall, att *parterne öfverenskommit* om annat ställe inom länet, som af öfverexekutor godkännes. Jemte det Utskottet, med hänsyn dertill att en dylik öfverenskommelse endast sällan torde komma i fråga, ansett stadgandet härom böra utgå och i stället föreskrift gifvas, att om *gäldenären uppgifvit* annat auktionsställe inom orten än landskansliet eller tingsstället, och detta af öfverexekutor pröfvas lämpligt, auktionen får der hållas, har Utskottet tillika föreslagit den ändring, att, i fall auktionsställe icke blifvit uppgifvet och öfverexekutor således har att härom förordna, hans valrätt icke skall vara begränsad till landskansliet eller tingsstället. Många andra ställen, såsom jernvägsstationer, sockenstugor (inom de norrländska länen), gästgivarergårdar o. d., kunna finnas, hvilka äro både för rättgande och för spekulanter mera välbelägna, och lika väl som parterne (eller, enligt Utskottets förslag, gäldenären) kunna, under förutsättning af öfverexekutors godkännande, välja annan lokal till auktionsställe, bör ock öfverexekutor, som i det fall, hvarom nu är fråga, skall ex officio bevaka parternes rätt, kunna utse samma lokal.

97 §.

Vid denna § har Utskottet föreslagit ett nytt moment, hvarigenom föreskrifves, att, om vid utmätningen bestämmes, att auktionen skall hållas å tingsställe, men utmätningsförrättaren icke är behörig att verkställa försäljningen, han skall till den behörige utmätningsmannen öfversända de i §:n omnämnda handlingar. För det fall, då den, som förrättat utmätningen, dertill haft vederbörande fogdes ordres, torde väl föreskrift i nämnda syftning vara öfverflödig. Men då, i händelse den af Utskottet föreslagna nya 4 § varder antagen, utmätningsmän kunna komma att finnas, hvilka väl ega att, då de derom anlitas, utan uppdrag af fogden på eget ansvar förrätta utmätning, men ej äro behörige att med fastighets försäljning taga befattning, har Utskottet till förebyggande af all tvekan, huru förfaras bör, om en sådan utmätningsman tagit fast egendom i mät och vid utmätningen bestämmes, att auktionen skall ske å tingsställe, funnit en erinran derom nödig,

att i detta fall, utan någon vidare åtgärd från borgenärens sida, ej allenast utmättningsförrättaren skall öfversända handlingarna till fogden utan äfven denne om auktionen föranstalta.

103 §.

Såsom ofvan blifvit anfördt, har Nya Lagberedningen såsom motiv för bibehållandet af det nu stadgade sättet att försälja utmätt fast egendom i upp- och afslag hufvudsakligen åberopat, att detta sätt skulle medföra den stora fördel, att det förhinderade eller åtminstone försvårade möjligheten för spekulanter att träffa aftal, hvarigenom försäljningspriset nedsattes, och att det sålunda i allmänhet skulle verka derhän, att en högre köpeskillning erhöles. Under svåra penningtider, då spekulanternes antal är ringa och således hemliga aftal om köpeskillningens nedtryckande lättare kunna åvägbringas, kan visserligen ifrågavarande försäljningssätt erbjuda en viss trygghet mot dylika aftal, men å andra sidan är det förenadt med olägenheter, som i många fall och kanske oftast torde framkalla en verkan, motsatt den åsyftade. Redan Lagkomitén yttrade härom följande, som Utskottet tillåter sig anförä: »Vid egendomens utrop till uppslagssummans bestämmande finnes ej något motiv, som kan förmå en hugad köpare att göra öfverbud till denna summas höjande, emedan han måste vara beredd att vid afslagsutropen göra nytt anbud, för att åtkomma egendomen. Då dessa sednare åter förrättas, skall ofta hända, att den, som varit sinnad att köpa, under förmodan att andra ej göra tidigare anbud, uppskjuter sitt eget, intilldess en annan ropar mitt, och att egendomen således går till mindre, än hvad den förre, med kännedom om den senares föresats att täfla, gerna hade erbjudit. Ett enda bud i afslag afgör hela handeln. Vid auktion endast i uppslag till den mestbjudande, äger deremot hvar och en tillfälle att, sedan annan budit, genom ökad bud tillvinna sig egendomen. Det ena auktionssättet afskär all medtäflan: det andra åter lemnar dertill fritt fält åt dem, som åstunda köpa.» — Härtill kommer, att försäljningssättet genom upp- och afslag är inveckladt, och att en köpare därför lätt kan, vare sig genom misstag om försäljningssättet eller genom öfverraskning, förledas att antingen underlåta att i rätt tid göra sitt bud eller ock att bjuda för tidigt och således få stanna för en köpeskillning vida högre än han ärnat gifva. Att sättet icke heller, fastän det redan varit i mera än hundra år föreskrifvet, lyckats tillvinna sig allmänhetens förtroende, synes framgå deraf, att det, Utskottet veterligen, aldrig begagnas vid frivilliga auktioner och att äfven vid de tvungna auktionerna parterne, åtminstone inom många landsorter, oftast pläga öfverenskomma om försäljning blott i uppslag. Uti finska förordningen »angående sättet och ordningen för försäljning af fast egendom å landet, som för gäld tages i mät», af den 23 Juli 1868 har man ock frångått försäljningssättet genom upp- och afslag.

Utskottet har därför funnit sig böra upptaga Lagkomiténs och förra Lagberedningens bestämmelse, att försäljning af fastighet skall, på sätt äfven det Kongl. förslaget i fråga om försäljning af lös egendom innehåller, ske endast i uppslag.

104 §.

Uti 2 mom. af denna § är föreslaget, att det deri omförmälda öfverskott skall fördelas på de särskilda egendomarne efter de uppskattningsvärden, hvarefter allmän bevillning utgick för nästföregående år. Då emellertid det fall kan inträffa, att taxeringsvärde ej finnes samtliga egendomarne åsatt — om t. ex. en af egendomarne utgör en särskild lägenhet, som blifvit afsöndrad så nyss innan den exekutiva auktionen, att taxering under mellantiden ej hunnit ega rum — har Utskottet föreslagit det tillägg, att i sådan händelse fördelningen skall ske efter den för hvardera egendomen bjudna köpeskillning.

107 §.

Uti den i §:n gifna bestämmelse, att en köpare, som ej vill kontant eller genom aflemnande af intecknad skuldebref gälda den föreskrifna handpenningen, får ställa pant för en femtedel af köpeskillningen, har Utskottet föreslagit den ändring, att han äfven skulle få ställa pant eller *borgen såsom för egen skuld* för nyssnämnda belopp. Medgifves ej rättighet att ställa borgen, skulle eljest, kanske till skada för alla rättegande, kunna inträffa, att en fullt vederhäftig person blefve förhindrad att göra anbud å egendomen blott derföre att han, som ej beräknat att egendomen skulle stiga så högt som den gjorde, ej till auktionen medhaft tillräckligt belopp kontanta penningar eller obligationer; en borgen kan deremot en sådan person lätt anskaffa under sjelfva auktionen. Någon våda af en dylik rättighet torde ej behöfva befaras, då enligt det allmänna stadgandet i 48 § denna borgen skall, lika väl som panten, pröfvas af förrättningsmannen, derest den ej af de rättegande godkännes, och förrättningsmannen eger i omsorgen om sin egen säkerhet tillräcklig anmaning att vid denna pröfning tillvägagå med nödig försigtighet. Bestämmelsen att borgen i detta fall skall vara stäld såsom för egen skuld har sin grund deri, att, i händelse ifrågavarande säkerhet sedermera skulle behöfva användas till gäldande af den ersättning, som enligt 110 § kan komma att drabba köparen, ersättningen bör kunna indrifvas med så ringa tidsutdrägt som möjligt.

Den sålunda föreslagna ändringen i denna § påkallar, i fall den bifalles, ett tillägg jemväl uti 110 §.

116 §.

Lagförslaget lemnar obestämdt, huru vida, i det fall att fogde satt en annan i sitt ställe till förrättande af utmätning å lös egendom, det är denne eller fogden, som skall tillhandahålla utmätningssökanden betalning för hans fordran. Det senare synes riktigare, så snart ej fogden gifvit den andre uppdrag att verkställa utbetalningen och derom tillika underrättat utmätningssökanden. Eljest saknar denne kännedom om att fogden uppdragit förrättningen åt någon annan och har sålunda ej anledning att vända sig till denne. De föreskrifter härom, som Utskottet ansett böra meddelas, hafva intagits såsom ett nytt moment i 116 §.

Likartade lättnader, som i 36 § af Utskottets förslag blifvit ifrågasatta för parter, som hafva mål anhängiga hos öfverexekutor, synas äfven böra beredas parterne, när de skola för utfående af sin rätt anlita underexekutorerne. Särskildt torde vara af vikt, att de kunna, under vissa förbehåll, få sig med posten tillsända de medel, som till gäldande af deras fordringar blifvit af underexekutorerne indrifna. Då emellertid de stadganden härom, som må finnas erforderliga, icke behöfva intagas i utsökningslagen, utan lämpligast hafva sin plats i instruktionerna för utmätningsmännen, har Utskottet ansett sig endast böra fästa uppmärksamheten å det önskvärda att bestämmelser i nu angifvet syfte må vardas i dessa instruktioner intagna.

119 och 120 §§.

Af hufvudsakligen enahanda skäl, som vid 97 § blifvit anförda, hafva tillägg äfven till dessa §§ funnits böra ega rum för de fall, då sammanträde för köpeskillingens fördelning erfordras, men utmätningsförrättaren saknar behörighet att sådant sammanträde hålla.

127 §.

Stadgandet i 127 §, att anmälan om sådana fordringar, hvilka ega förmånsrätt framför de i 17 kap. 9 § Handelsbalken omförmälda, icke behöfver ske förr än å fördelningssammanträdet, synes icke stå väl tillsammans med de i 105 § meddelade föreskrifter angående sättet för försäljning af egendom, som på grund af inteckning eller enligt 11 kap. 2 § Jordabalken häftar för servitut, nyttjanderätt eller rätt till afkomst eller annan förmån. Den beräkning, som det åligger auktionsförrättaren att, med tillämpning af de i 127, 128 och 129 §§ stadgade grunder, göra för bedömande huru vida inteckningar af nyssnämnda beskaflenhet kunna ega bestånd eller icke, måste ofta blifva otillförlitlig, då auktionsförrättaren saknar kännedom om beloppet af de fordringar med s. k. tyst förmånsrätt, hvilka kunna å fördelningssammanträdet anmälas. Inom Utskottet har väl blifvit ifrågasatt det tillägg till 105 §, att dessa fordringar böra tagas i beräkning så vidt de äro för auktionsförrättaren veterliga; men, äfven om denne i allmänhet har sig bekant, att dylika fordringar häfta vid den utmätta egendomen och hvilka dessa äro, så lär man dock icke kunna antaga, att han med visshet känner fordringarnas belopp, och vid sådant förhållande torde de icke heller få ingå i beräkningen. Det kommer väl således, i fall förslaget i denna del upphöjdes till lag, att någon gång inträffa, att auktionsförrättaren måste antaga en köpeskillning, som vid auktionen visar sig vara tillräcklig men sedermera vid fördelningen, i följd af då anmälda fordringar med tyst förmånsrätt, befinnes otillräcklig för godtgörande af en intecknad fordran, som visserligen enligt lag fått sig tillförsäkrad bättre rätt än en senare intecknad nyttjanderätt men i sjelfva verket får stå tillbaka för denna. Att detta innefattar en orättvisa och kommer att menligt inverka på fastighets-krediten lär ej kunna förnekas. Då nu de, hvilka ega rätt till ränta eller annan afgäld, som bör ur fast egendom utgå med förmånsrätt enligt 17 kap.

6 §. Handelsbalken — och det är egentligen endast för detta slag af de i senare mom. af 127 § omförmälda fordringar med tyst förmånsrätt, som i de fall, der konkurs icke inträffat, utdelning ur köpeskillingen får åtnjutas — skola, der de äro kände och inom riket boende, om auktionen särskildt underrättas, och då vidare utdelning icke torde ifrågakomma för andra fordringar af nämnda beskaflenhet än de före auktionen till betalning förfallna — för dem hvilka sedermera förfalla häftat egendomen i köparens hand (se 114 §) — så har Utskottet ansett det kunna, utan förnärmande af nämnde fordringseigares rätt, åläggas dem att *före auktionen* anmäla sina fordringar så framt utdelning ur köpeskillingen skall åtnjutas.

158 §.

Den öfverexekutor enligt denna § tillkommande befogenhet att förordna om vräkning, hvilken enligt förslaget är inskränkt till de fall, att bestämd legotid tilländagått eller, om viss legotid ej varit utsatt, fardag i följd af uppsägning inträdd, har Utskottet ansett böra omfatta äfven det ofta förekommande fall att hyresman eller brukare enligt lag eller uttrycklig bestämmelse i hyres- eller brukningsaftalet är skyldig att afflytta i följd af underlåtenhet att å utsatt tid erlagga hyran eller afgälden.

179 §.

Den besvärstid, tretio dagar, som förslaget bestämmer för klagan öfver öfverexekutors utslag i mål från alla de norrländska länen och från Gotland, torde, så länge någon jernvägskommunikation ej finnes med de nordligaste länen, Norrbottens och Vesterbottens län, vara allt för kort för dessa två län. Utskottet har derföre föreslagit, att för dessa län besvärstiden må utsträckas till fyratiofem dagar eller samma tid, som nu är för dem stadgad genom Kongl. Resolutionen på allmogens besvär den 22 Mars 1770.

181 och 185 §§.

Bestämmelsen i 181 §, att, om ett öfverexekutors beslut skall delgifvas en part, men denne vistas utrikes etc., *beslutet* skall i allmänna tidningarna tre gånger kungöras, skulle enligt Utskottets åsigt, i synnerhet om beslutet vore af mera vidlyftig beskaflenhet, kunna medföra ej obetydliga kostnader och har derföre ansetts böra utbytas mot föreskrift, att afskrift af beslutet skall till öfverexekutor ingifvas och kungörelse derefter införas i tidningarna, att beslut i målet fallit och att afskrift deraf finnes hos öfverexekutor att tillgå.

Af enahanda anledning har en likartad ändring blifvit föreslagen i 185 §.

186 §.

Förutom den ändring i denna §, som måste följa af den vid 185 § ifrågasatta ändring, har Utskottet ansett sig böra föreslå, att ordet "*besvärren*" utbytes mot "*besvärshandlingarna*".

I öfrigt har Utskottet icke funnit något att erinra mot Kongl. Maj:ts nådiga förslag, och hemställer alltså Utskottet vördsamt,

1:o att Riksdagen, under förklarande att Kongl. Maj:ts nådiga förslag ej kan oförändradt antagas, måtte för sin del besluta följande

Utsökningslag.

1 Kap.

Om de myndigheter, som med utsökningsmål hafva befattning.

1 §.

Utsökningsmål upptagas och prövas af öfverexekutor, som är för landet, *hvar till i denna lag jemväl hänföres stad. lydande under landsrätt*, Konungens Befallningshafvande, hvar inom sitt län, i Stockholm Öfverståthållare-embetet samt i rikets öfriga städer Magistraten eller, der Konungen det förordnar, viss ledamot af Magistraten.

2 §.

Utmättningsman är å landet kronofogde, hvar inom sitt tjenstgöringssområde, och i stad stadsfogde. Erfordras i stad, mer än en stadsfogde, bestämme Konungen deras antal och omfånget för hvarderas befattning.

Utmättningsman har att, efter ty i denna lag sägs, fullgöra hvar öfverexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall utan föreskrift af annan myndighet förrätta utmätning.

3 §.

Kronofogde eger att för bestämdt fall till utmättningsman i sitt ställe sätta länsman eller annan man, som af Konungens Befallningshafvande antagen är; svare dock vid utmätning kronofogden sjelf för redovisningen och för skada, som af ut-

mättningsmannens fel eller försummelse kan komma. Ej må kronofogde åt annan uppdraga försäljning af utmätt fast egendom eller fördelning af köpeskillingen derför, ej heller fördelning af köpeskillning för utmätt lös egendom i fall, då enligt 119 eller 120 § sammanträde för köpeskillingens fördelning erfordras.

1 Stockholm, så ock i annan stad, der utmättningsmannabefattningen anses icke kunna af en stadsfogde ensam fullgöras, må, om Konungen finner godt sådant medgifva, stadsfogde likaledes ega att, under enahanda ansvarighet och med det förbehåll i afseende å fördelningen af köpeskillning för utmätt lös egendom, som för kronofogde här ofvan stadgas, samt under de villkor i öfrigt Konungen må föreskrifva, för bestämdt fall i sitt ställe till utmättningsman sätta annan man, som af öfverexekutor antagen är.

4 §.

Konungens Befallningshafvande ege för bestämdt fall eller inom visst område förordna länsman eller annan lämplig person att på eget ansvar i kronofogdes ställe vara utmättningsman. Om sålunda förordnad utmättningsman gälle hvad i denna lag om kronofogde stadgas; dock må han ej i sitt ställe sätta annan man och ej heller, med mindre förordnandet innehåller särskildt medgifvande, befatta sig med försäljning af utmätt fast egendom eller med fördelning af köpeskillning för utmätt egendom i fall, som i 3 § 1 mom. omförmälas.

5 §.

Emot öfverexekutor gälla enahanda jäf, som i Rättegångsbalken om domare sägas.

6 §.

Utmättningsman må ej taga befattning med mål, hvari han jäfvig är. Dessa äro mot honom laga jäf: om han är med part uti den skyldskap eller det svågerlag, som i 13 kap. 1 § Rättegångsbalken om jäf mot domare sägs; eller om han eller någon, som med honom sålunda i skyldskap eller svågerlag är, eger i målet del eller eljest kan af förrättningen vänta synnerlig nytta eller skada; eller om han är parts vederdeloman eller uppenbare ovän. Har utmättningsman å tjenstens vägnar rättegång med någondera parten, eller söker part, sedan målet anhängigt är, sak med utmättningsmannen eller tillfogar honom något med ord eller gerning, i uppsåt att honom dermed jäfvig göra, det skall ej för jäf räknas. Förekommer jäf emot kronofogde eller stadsfogde, anmäla han det genast hos öfverexekutor, som, der jäfvet pröfvas lagligt, förordnar annan utmättningsman i den jäfviges ställe. Öfver beslut, som i jäfsfrågan gifves af öfverexekutorn, må klagan ej föras.

7 §.

Utmättningsman skall vid sin förrättning hafva med sig ojäfvigt vittne.

8 §.

Hos öfverexekutor skall föras dagbok, deri för hvarje mål anteckning göres om dagen, då ansökning eller annan handling inkommit, så ock om åtgärd, som blifvit i målet vidtagen.

9 §.

Kronofogde och stadsfogde skola hålla dagbok öfver alla mål, i hvilka utmätning eller annan deras åtgärd enligt denna lag äskas, och deri teckna dagen, då hvarje mål inkommit, den åtgärd dermed vidtagits och dagen, då det skett, eller hinder som förefallit; vare ock pligtige att ur dagboken meddela skriftligt intyg, när sådant begäres. De närmare föreskrifterna om bokens förande meddelas af Konungen.

Efter hvar tredje månads förlopp skola inom fjorton dagar kronofogde och stadsfogde till öfverexekutor insända utdrag ur *dagboken* för alla mål, som under de tre sista månaderna inkommit, så ock för de äldre mål, som ej blifvit före nämnda månader afslutade. Finnas ej mål, för hvilka sålunda redogöras bör, varde ock det inom lika tid anmäldt. Försummar fogde att inkomma med utdrag eller anmälan, såsom nu är sagdt, fälle öfverexekutor honom att böta en krona för hvar dag han dermed uteblifver; dock må ej dömas till sådan dagabot för längre tid än två månader. Är fogde fäld till dagabot och låter ej sig deraf rätta, varde straffad såsom för annan vårdslöshet i tjensten.

10 §.

Öfverexekutor åligger att noga tillse, huru de utmätningsmän, som under honom lyda, förrätta hvad dem enligt lag åligger eller eljest i tjensten betrott varder. Finner öfverexekutor vid granskning af insända dagboksutdrag eller annorledes, att utmätningsman underlåtit åtgärd, som till bevarande af parts rätt och säkerhet föreskrifven är, eller eljest sin pligt eftersatt, ege öfverexekutor, ändå att part ej förer klagan, döma den felande till böter högst femhundra kronor eller mistning af tjenst på högst tre månaders tid. Anses felet kunna medföra svårare straff, eller erfordras utredning vid domstol, varde målet dit förvisadt; och ege öfverexekutor att emellertid skilja den felaktige från tjenstens utföning, när skäl dertill äro.

11 §.

Missfirmar någon öfverexekutor med ord eller gerning, då förhör inför honom hålles, eller i skrift, som till honom ingifves, eller missfirmar man sålunda inför öfverexekutor sin vederpart *eller utmätningsman*; dessa mål ege öfverexekutor att upptaga och afgöra, när brottsligheten ej är gröfre än att den må beläggas med böter, högst etthundra kronor. Lag samma vare, der man inför öfverexekutor genom svordom, oljud eller annorledes kommer förargelse åstad.

2 Kap.

Om lagsökning för gäld.

12 §.

För *fordran*, som är till *betalning förfallen* och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingestådes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

13 §.

Är för *fordran* *inteckning* i fast egendom beviljad, och vill borgenär för betalningen hålla sig allenast till egendomen, söke han egaren hos öfverexekutor i den ort, der egendomen ligger. Har egendomen blifvit af en till annan öfverlåtten, må, innan nye egaren sökt lagfart, förre egaren utan hinder af öfverlåtelsen sökas. Är tvist om eganderätten antecknad i lagfartsprotokollet, må den sökas, hvilken såsom egare har egendomen i besittning.

14 §.

Lagsökning skall göras skriftligen; och foga borgenär vid sin inlaga besannad afskrift af den handling, hvarå han sin fordran grundar. Underlåter han det, eller finner öfverexekutor den åberopade handlingen icke innefatta bevis om fordran, varde ansökningen ej upptagen, och teckne öfverexekutor det å inlagan.

15 §.

Upptages ansökningen, teckne öfverexekutor å inlagan föreläggande för gäldenären att, inom viss tid efter det lagsökningshandlingarna blifvit honom delgifva, å ansökningen skriftligen svara, vid äfventyr, om han det försummar, att målet ändå afgöres.

Derefter åligger det borgenären att handlingarna uttaga och dem i hufvudskrift eller besannad afskrift gäldenären delgifva på sätt, som för delgifvande af stämning är stadgadt; dock skall, der delgifvandet må ske genom kungörelse i allmänna tidningarna, borgenären låta kungörelsen införas tre gånger minst en vecka mellan hvarje gång samt, om jemväl annan åtgärd för delgifvandet bör vidtagas, sådant fullgöra före sista kungörandet.

16 §.

I stad låte öfverexekutor, der borgenären det äskar och lagsökningshandlingarna tvåfalt ingifver, tillställa gäldenären, om han i staden finnes, borgenärens ansökning med bilaga och kalla gäldenären att å viss tid hos öfverexekutor sig inställa för att å lagsökningen svara, vid äfventyr som förut är sagdt. Finnes borgenären i staden, varde ock han kallad att å samma tid tillstädeskomma.

17 §.

Öfverexekutor utsätte för gäldenären den tid till svars afgifvande, som, med afseende å orten, der gäldenären vistas, pröfvas nödig.

I de fall, då ansökningen må delgifvas gäldenären genom kungörelse i allmänna tidningarna, varde tiden för svars afgifvande satt till nitio dagar efter det kungörelsen tredje gången infördes.

18 §.

Gifver borgenär in bevis att lagsökningshandlingarna blifvit gäldenär så delgifna, som i 15 § sägs, så ock besannad afskrift af samma handlingar, och kommer ej gäldenären inom förelagd tid med skriftligt svar; eller uteblifver gäldenär, som varit enligt 16 § kallad; varde målet afgjort på de skäl, som borgenären företett.

Visas gäldenären hafva varit af laga förfall hindrad att svara eller sig inställa, förelägge öfverexekutor honom ny tid dertill.

19 §.

Uteblifver borgenär, då han och gäldenär enligt 16 § kallade varit, höre öfverexekutor gäldenären, om han är tillstädes, och afgöre målet på skäl, som för handen äro. Visar borgenären förfall och vill hörd varda, sätte öfverexekutor ut förhör i målet till annan dag och förelägge borgenären att då tillstädeskomma.

20 §.

Öfverexekutor ege, om gäldenärs skriftliga svar dertill föranleder, låta borgenär, innan målet afgöres, få svaret med påminnelser bemöta; och förelägge öfverexekutor borgenären tid dertill, högst tretio dagar. Ej må eljest flera skrifter än en å hvardera sidan vexlas.

21 §.

Finner öfverexekutor nödigt lemna part rådrum att i hufvudskrift förete handling, den han i afskrift ingifvit, förelägge honom om viss dag dertill och äfventyr att målet ändå afgöres; gifve ock vederparten tillfälle att af handlingen taga del, om skäl dertill förefinnes; och ege han då sig deröfver yttra, om han det äskar.

22 §.

Har ej borgenär inom natt och år, sedan honom förelades att gifva gäldenär del af ansökningen, inkommit till öfverexekutor med bevis att delgifning skett, och är ej heller svar från gäldenären ingifvet, vare ansökningen förfallen.

Lag samma vare, der inom sagda tid lagsökningshandlingarna icke blifvit till öfverexekutor återställda och ej heller styrkt afskrift deraf ingifven.

23 §.

Invänder part, att målet ej hörer öfverexekutorn till eller att flere hafva i målet del och böra deri höras, och varder ej invändningen gillad, fortfarande öfverexekutorn utan uppskof med målet.

24 §.

Nu nekar den som sökes sin hand och förskrifning: har han ej förut vid domstol eller inför öfverexekutor erkänt fordringshandlingen, *eller ock, enligt å handlingen tecknadt behörigt bevis*, i tillkalladt vittnes närvaro inför kronofogde, *länsman*, stadsfogde eller notarius publicus erkänt handlingen; varde målet såsom tvistigt till domstol förvisadt.

25 §.

Invänder gäldenär, att han blifvit tvungen eller förledd att utgifva den handling, hvarå krafvet grundas; och visar han sannolika skäl för invändningen; varde ock målet förvisadt till domstol, der ej gäldenären försummat att tvånget eller förledandet anmäla och kungöra, såsom i 26 § stadgas.

26 §.

Anmälan om tvång eller förledande skall göras vid domstol eller hos öfverexekutor inom fyra veckor sedan tvånget upphörde eller förledandet skedde; vare ock gäldenären pliktig att, inom lika tid efter det anmälan gjordes, låta domstolens eller öfverexekutorns bevis derom i allmänna tidningarna införas. Försummas något af hvad sålunda är föreskrifvet, ege öfverexekutor utan hinder af invändning, hvarom i 25 § sägs, borgenärens rätt pröfva.

27 §.

Gör gäldenär mot krafvet annat jäf, än nu är sagdt, och vill det styrka; då skall han sina bevis genast förete, och må ej andra än skriftliga bevis gälla. Finner öfverexekutor, att gäldenären har skäl till jäfvet, vare lag som i 24 § sägs.

28 §.

Äro ej sådana skäl för handen, att målet bör såsom tvistigt till domstol förvisas, ålägge öfverexekutor gäldenären betalningsskyldighet, vid äfventyr af utmätning.

Varder fordran, som enligt 13 § utsökes, fastställd till betalning ur den in-tecknade egendomen, förordne öfverexekutor tillika, att egendomen må, utan före-gående utmätning, säljas i den ordning, som om utmätt fast egendom stadgas; och vare det så ansedt, som hade egendomen blifvit utmätt.

29 §.

Vill gäldenär qvitta sin skuld mot fordran hos borgenären, och är denna fordran sådan som i 12 § sägs, förordne öfverexekutor, att den må, så långt den räcker, mot skulden qvittas.

30 §.

Ej må klar och förfallen fordran uppehållas för det, som stridigt eller icke förfallet är.

31 §.

Har öfverexekutor förvisat mål såsom tvistigt till domstol, stånde gäldenär lika fritt som borgenär att målet instämma.

32 §.

Varder borgenärs talan af öfverexekutor bifallen, ege gäldenär, der han ej hos öfverexekutorn erkänt skulden, rätt att efter stämning å borgenären vid dom-stol söka återvinning i målet; stämme dock derom inom sex månader efter det öfverexekutorns utslag vann laga kraft eller, om besvär mot utslaget blifvit an-förda, inom lika tid från det utslag öfver besvären föll.

33 §.

I lagsökningsmål skall utslag gifvas ofördröjligen, sedan målet kommit i det skick, att det kan afgöras.

Äro parterne tillstädes, må öfverexekutor genast afkunna utslag munt-ligen; är blott ene parten när å dag, då efter kallelse eller föreläggande den andre bort tillstädeskomma, vare lag samma, der han utan styrkt förfall uteblifvit.

Utslag, som ej muntligen afkunnas, varde meddeladt å dag, som genom anslag sist dagen förut kungjord blifvit; och skall utslaget å den dag, hvarå det ställes, i utskrift vara för sökanden att tillgå, så ock för vederparten, om han det äskat. Underrättelse om tiden, då utslaget kommer att meddelas, varde till- lika införd i en dertill inrättad bok, hvilken bör hållas en hvar till handa, som vill upplysning derur hemta.

34 §.

Föreläggande enligt 18, 19, 20 eller 21 § skall, der det ej afsäges muntligen, kungöras genom anslag; och varde anteckning derom tillika införd i den i 33 § omförmälda bok.

35 §.

Då utslag skriftligen utfärdas, skall fordringshandlingen eller den del deraf, som målet rör, i utslaget ordagrant införas eller omedelbart derefter afskrifvas, der den ej finnes intagen i protokoll öfver muntligt förhör, som i målet egt rum.

36 §.

I lagsökningsmål må skrifter och handlingar, som skola till öfverexekutor ingifvas, med allmänna posten insändas.

Om part det begär och nödig kostnad förskjuter, skola, ej allenast i de fall att af honom ingifna lagsökningshandlingar enligt 14 § ej upptagas eller enligt 15 § utställas till förklaring, desamma jemte derå tecknad besked till honom genom öfverexekutors föranstaltande med posten afsändas, utan ock utslaget i målet på enahanda sätt till parten afsändas.

Hvad sålunda i denna § är stadgadt, vare i tillämpliga delar gällande äfven i andra hos öfverexekutor förekommande utsökningsmål.

3 Kap.

Om verkställighet af dom i tvistemål, så ock af beslut i utsökningsmål.

37 §.

Utmättingsman ege, utan särskildt bemyndigande, verkställa domstols laga kraft egande dom i tvistemål:

1. då skyldighet att gälda penningar eller varor blifvit den tappande ålagd;
2. då någon blifvit förpligtad att viss lös egendom till annan utgifva;
3. då domstolen förordnat angående qvarstad eller skingringsförbud;
4. då dömdt är i fråga om tjenstehjons flyttning i eller ur tjenst;
5. då någon blifvit förpligtad att afträda fast egendom eller dömdt är om flyttning i eller ur hus; och
6. då domen eljest innehåller förpligtande för den tappande att något

fullgöra, vid äfventyr att det, om han tredskas, må genom vederpartens föranstaltande utföras.

38 §.

Kan laga kraft egande dom icke, efter ty i 37 § är stadgadt, af utmättingsman utan särskildt bemyndigande verkställas, ankomme på öfverexekutor att om verkställighet och sättet derför förordna; och ege öfverexekutor, der någon skall tillhållas att något göra eller låta, och annat tvångsmedel eller äfventyr ej finnes i domen utsatt eller i lag stadgadt, förelägga den tredskande vite samt honom till sådant vite fälla.

39 §.

Är betalningsskyldighet någon ålagd, ege utnättningsman, utan särskildt bemyndigande, hos den tappande verkställa utmätning, ändå att ändring i domen sökes. Ej må dock utmätning å Underrätts dom ske förr än den vunnit laga kraft, der den, som tappat, ställer pant eller borgen för hvad honom ålagdt är, så ock för skada, som genom uppehållet vållas kan; ej heller å Hofrätts dom, der gäldenären styrker, att han, på sätt i 30 Kap. Rättegångs-balken föreskrifves, sin rätt till talan mot domen förvarat och till fullgörande deraf hos Konungens Befallningshafvande eller utmättningsman nedsatt penningar, svarande mot hvad dömdt blifvit.

40 §.

Hvad efter 39 § utmätt är må ej utan gäldenärens samtycke säljas förr än domen vunnit laga kraft; har lös egendom blifvit utmätt, hvilken är underkastad förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, må dock öfverexekutor, om borgenären det äskar och sådant finnes lämpligt, förordna om egendomens försäljning.

Utmätt lös egendom må af den vinnande lyftas emot pant eller borgen för återbäring, om domen ändras. Kommer försäljning af utmätt egendom till stånd, gälle om lyftning af köpeskillingen hvad i 6 Kap. stadgas.

41 §.

Har någon blifvit förpligtad att viss lös egendom till annan utgifva, ege utmättningsmannen, ändå att ändring i domen sökes, befordra den till verkställighet, om den vinnande ställer pant eller borgen för godsets återbäring; gitter han ej ställa säkerhet, varde godset, der han det äskar, af utmättningsmannen belagdt med qvarstad.

Hvad domstolen förordnat angående qvarstad och skingringsförbud må ock

utan hinder af förd klagan af utmätningssmannen verkställas. Lag samma vare om dom angående tjenstehjens flyttning i eller ur tjenst.

42 §.

Är dömdt i tvist om hyresmans flyttning i eller ur hus eller om skyldighet för brukare af annans jord att den afträda, och pröfvas uppehåll med domens verkställande *kunna* vålla märklig skada; då ege öfverexekutor att, der den vinnande ställer pant eller borgen för det skadestånd, hvartill han kan kännas skyldig, om domen ändras, förordna, att verkställighet må ske utan hinder deraf att domen ej vunnit laga kraft.

43 §.

Är det, hvarom i andra mål dömdt blifvit, sådant att ändringssökandet ej varder onyttigt, om domen går i fullbordan, ege ock öfverexekutor, der pant eller borgen ställes som i 42 § sägs, förordna, att domen må verkställas, ändå att ändring deri sökes.

44 §.

Huru beslut i konkursmål, så ock dom i vaxelmål må, utan hinder af ändringssökande, verkställas; derom gälle hvad särskildt är stadgad.

45 §.

Förlikning, som blifvit af domstol faststeld, verkställas i den ordning, som för laga kraft egande dom är stadgad.

46 §.

Vill någon erhålla verkställighet å skiljemannadom, söke det hos öfverexekutor; hafva parterne under skiljemännens skjutit det, hvarom dömdt blifvit, och utfäst att nöjas åt skiljemännens beslut, eller skall domen eljest enligt lag till efterrättelse lända, förordne öfverexekutor, att domen verkställas må; och gånge den sedan i verket lika som domstols laga kraft egande dom, der ej af högre myndighet annorledes förordnad varder.

47 §.

Uppstår hos utmätningssman tvifvel huru dom rätteligen verkställas bör, anmäle det genast hos öfverexekutor. Finnes i ty fall, eller då verkställighet af dom hos öfverexekutor sökes, domen så mörk, att öfverexekutor ej kan meddela föreskrift om verkställigheten, förvise han parterna att i laga ordning öfver domen söka förklaring.

48 §.

Skall någon för verkställighet af dom eller eljest enligt denna lag ställa pant eller borgen och är ej säkerheten af vederparten godkänd, varde den pröfvad af öfverexekutor eller ock af utmätningsmannen, om säkerheten hos honom ställas må. Löftesmän skola borga en för alla och alla för en; för menighet eller för utländsk man, *så ock i det fall, hvarom i 107 § sägs*, skall borgas såsom för egen skuld. Den, som pant bjuder, vare, der öfverexekutor eller utmätningsmannen det föreskrifver, pliktig att sätta panten i förvar hos vederhäftig man, som åtager sig att den vårda; löftesskrift må omhändertagas af den, till hvars säkerhet den gäller.

Den, som Konungens och Kronans talan förer, vare från säkerhets ställande fri.

49 §.

Har någon, som ej vädjat mot Underrätts dom, stämt om återvinning enligt 12 Kap. Rättegångs-balken, eller har någon, endast på grund af domvilla eller annan felaktighet i rättegången, hos högre rätt yrkat ogillande af dom, som eljest bör såsom lagakraftvunnen anses, gånge utan hinder deraf domen i verkställighet såsom lagakraftvunnen, så vidt ej Rätten, der talan är anhängig, annorledes förordnar.

Ej må ansökan om resning hindra doms fullbordan.

50 §.

Andras eller upphäfves dom, hvarå utmätning, qvarstad eller annan verkställighet följt, gånge, ändå att klagan öfver senare beslutet föres, verkställigheten åter, der så ske kan; och fyller den, som verkställigheten sökt, all skada; vare ock, om han något lyfta eller tillträda fått, pliktig att det genast med dess ränta eller afkomst till vederparten återställa. Äro penningar lyftade, gälde ränta derå efter sex för hundra om året från lyftningsdagen.

51 §.

Om verkställighet af öfverexekutors utslag, hvarigenom betalningsskyldighet blifvit någon ålagd, gälle hvad ofvan är stadgad i fråga om Underrätts dom i ty fall.

Har öfverexekutor, såsom i 28 § sägs, förordnat om fast egendoms försäljning, må den ej ega rum förr än laga kraft å utslaget kommit.

52 §.

Annat beslut i utsökningsmål gånge i verkställighet, ändå att beslutet öfverklagas; dock må, der någon blifvit fäld till böter eller vite, eller utmätningsman

blifvit dömd till mistning af tjenst på viss tid eller utgifvande af skadestånd, utslaget ej verkställas förr än det vunnit laga kraft.

53 §.

Huru beslut angående fördelning af köpeskilling för utmätt egendom går i verkställighet skils i 6 Kap.

4 Kap.

Om utmätning.

54 §.

Vill man på grund af dom eller utslag, hvarigenom betalningsskyldighet blifvit gäldenär ålagd, erhålla utmätning hos denne; ingifve till utmätningssmannen domen eller utslaget samt, då fråga är om skiljemannadom, öfverexekutors beslut om dess verkställande, så ock, der fordran är på skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis grundad, fordringsbeviset i hufvudskrift.

55 §.

För fordran, som enligt protokoll öfver offentlig auktion härleder sig från inrop af lös egendom och är till betalning förfallen, må ock, ändå att betalningsskyldighet ej blifvit gäldenären ålagd, utmätning ske, der gäldenären vid utmätningstillfället utan jäf erkänner skulden; dock skall utmätningssmannen, innan utmätningen verkställas, om erkännandet taga skriftligt bevis, antingen af gäldenären sjelf eller, om han ej kan skrifva eller ej vill beviset meddela, af två ojäfvige män.

56 §.

Vill någon erhålla utmätning enligt 55 §, skall skriftlig ansökan jemte protokollet vid auktionen till utmätningssmannen aflemnas.

57 §.

Då för utmätning vinnande fordringsbevis till utmätningssmannen aflemnas, göre han derom anteckning å handlingen.

58 §.

Skall utmätning för en borgenärs fordran ske, och varder, innan den blifvit företagen, handling, hvarå utmätning hos samme gäldenär bör för annan borgenärs fordran verkställas, till utmätningssmannen ingifven; då skall utmätning för bådas fordringar på en gång verkställas, der det kan ske utan att den ene borgenären

i sin rätt uppehållas på grund af hinder, som för uttagande af den andres fordran må förekomma.

59 §.

Nu är gäldenär ej tillstädes, då utmättningsman sig infinner för att verkställa utmätning för fordran, som i 54 § afses; har underrättelse derom, att utmätning för fordringen är sökt, blifvit efter ty i 60 § sägs meddelad, eller är anledning att gäldenären håller sig undan eller rest bort, förty att han väntar utmätning; då gånge förrättningen för sig utan hinder af gäldenärens frånvaro; dock skall i ty fall hans hustru eller husfolk eller annan, som har egendomen i vård eller besittning, tillsägas att vid förrättningen närvara. Finnas ej de, varde närboende granne, som anträffas, tillsagd.

Kan ej utmätningen genast företagas, då utmätningssmannen för sådant ändamål sig inställt, och är fara att godset under tiden stickes ur vägen; låte utmätningssmannen, der borgenären nödig kostnad förskjuter, vård hållas öfver godset, till dess utmätning kan ske.

60 §.

Underrättelse, hvarom i 59 § sägs, skall, för att anses giltig, meddelas gäldenären genom utmättningsman. Har underrättelsen, af utmätningssmannen skriftligen utfärdad, bevisligen kommit gäldenären annorledes tillhanda eller ock, om han, i sitt hemvist sökt, ej kunnat der anträffas, blifvit sist dagen före utmätningen meddelad hans hustru eller husfolk eller, om de ej anträffas, anslagen å hans husdörr; vare det ock gilt.

Skall utmätning ske å gäldenären tillhörig egendom, som finnes å annan ort, än der han har sitt hemvist, och ej blifvit af gäldenären till utmätning uppgifven, bör underrättelse, hvarom nu är sagdt, jemte uppgift å förrättningsstället meddelas så tidigt, att gäldenären kan sin rätt vid utmätningen bevaka; njute dock ej för sådant ändamål längre rådrum än åtta dagar.

Har gäldenären ej stadigt hemvist i riket och ej heller känt ombud i orten, der utmätning skall ske; vare underrättelse, som nu sagd är, ej af nöden.

61 §.

Skall viss vara utmätas och finnes den ej; då skall den med annan egendom gäldas.

62 §.

Lösören skola gå i mät förr än fast egendom må utmätas, der ej borgenär och gäldenär annorlunda samsjas; är fordran, hvarför utmätning skall ske, intecknad i gäldenärens fasta egendom, varde den först utmätt, der ej borgenären och gäl-

denären öfverenskomma, att betalning må ur lösören tagas. Skall utmätning på en gång ske för intecknad fordran och annan borgenärs fordran, som icke är intecknad, ege inteckningshafvaren ej till förfång för den andre taga betalning ur lösören för hvad af den fasta egendomen kan utgå.

63 §.

Har gäldenär fordran eller annan rättighet, som kan öfverlätas; den må ock gå i mät, der annan egendom ej finnes att tillgå, eller borgenär och gäldenär om fordringens eller rättighetens utmätande äsamjas. Sådana obligationer eller andra värdepapper, hvilka *med lätthet kunna i penningar förvandlas*, må tagas i mät såsom här ofvan om lösören är sagdt.

64 §.

Af lösören skall hvad gäldenären för sin näring behöfver eller minst kan umbära sist utmätas. Uppgifver gäldenär viss egendom till utmätning, bör den företrädesvis i mät tagas, der sådant lämpligen samt utan förfång för borgenär kan ske, och annan ordning ej är föreskrifven.

65 §.

Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn. *Saknas* utväg till nödtorftigt uppehälle; då skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en månad tarivas, så ock nödiga arbetsredskap *och husgeråd*, dock ej öfver ett värde af *ett-hundra* kronor. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett.

66 §.

Gäldenärs innestående afföning för allmän eller enskild tjänst, eller innestående pension å rikets stat må icke utmätas, förr än gäldenären är berättigad att aflönningen eller pensionen lyfta.

67 §.

Är i lag eller författning särskildt stadgadt, att viss egendom ej må utmätas, eller är af Konungen för viss pensions- eller lifränte-anstalt förordnad, att derifrån utgående pension eller lifränta ej må tagas i mät; lände det till efterrättelse.

68 §.

Ej må i gäldenärs bo något utmätas, som finnes höra annan till, och ej heller utmätning ske till förfång af den rätt, annan till gäldenärens gods eger.

69 §.

Påstår annan sig vara egare till lös egendom, som i gäldenärs bo finnes, men kan ej genast visa sin rätt, vare hans anspråk ej hinder för egendomens utmätande; bjuder han vid utmätningen sannolika skäl för anspråket; hänvise utmätningssmannen honom att sin talan efter stämning utföra, och må det utmätta godset ej säljas förr än tvisten om eganderätten blifvit af domstol pröfvad; stämme dock han, som godset från utmätning freda vill, borgenären och gäldenären till domstol i orten, der godset finnes, inom tre månader, eller hafve sin talan mot borgenären förlorat. Kommer någon efter utmätningen med anspråk, som nu är sagdt, vare det ej hinder för försäljningen, der ej öfverexekutor annorlunda förordnar. Varder den, som anspråket väckt, af öfverexekutor hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligge honom att inom tre månader derefter stämma vid äfventyr, som förut är nämndt. Vill borgenär sjelf stämma, stånde det honom fritt.

70 §.

Om utmätning af lösören, som blifvit sålda, men lemnats kvar i säljarens vård, så ock om makes rätt att vid utmätning undantaga enskild egendom, gälle hvad särskildt är stadgadt. Om utmätning af gods, hvarom i 92 § Sjölagen förmäles, vare lag som der sägs.

71 §.

Har någon panträtt i gäldenärs lösa gods eller rätt att sådant gods till säkerhet för sin fordran qvarhålla, må hinder deraf ej möta för godsets utmätande och försäljande för annan gäldenärens skuld; och njute sådan borgenär rätt till betalning ur köpeskillingen, såsom i 6 Kap. sägs. Den, som har lös egendom såsom pant eller eljest under panträtt i handom, vare dock ej pliktig att lemna panten från sig, med mindre full lösen därför gifves, eller panthafvaren nöjes med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen; ej ege panthafvaren vägra att taga lösen, då den, i fall som nu är sagdt, honom bjudes, ändå att hans fordran ej är till betalning förfallen.

72 §.

Påstår någon, som ej har sådan rätt, som i 71 § sägs, sig ega förmånsrätt till betalning ur gäldenärs egendom, vare det ej hinder för egendomens utmätande för annan gäld. Ej heller må egendoms utmätande hindras deraf att den blifvit belagd med kvarstad eller skingringsförbud; dock bör, der annat gods finnes att tillgå, sådant företrädesvis utmätas, så vidt det lämpligen och utan förfång för utmätningssökanden kan ske.

73 §.

Lös egendom, som utmätes, skall af utmätningssmannen upptecknas och värderas; och ege han, der så finnes nödigt, tillkalla sakkunnige män att vid värderingen biträda.

74 §.

Utmätas penningar, skola de af utmätningssmannen om händer tagas. Lösören, som utmätas, skola, der de ej, efter ty nedan sägs, föras från stället, derstädes sätas i förvar under utmätningssmannens försegling eller, om han finner det i brist af tjenliga förvaringsrum eller af annan orsak ej lämpligen kunna ske, med hans inseggel eller skriftligt anslag eller på annat sätt så utmärkas, att uppenbart synes att godset blifvit utmätt. Anses det utmätta ej kunna med säkerhet lemnas på stället under gäldenärens tillsyn, låte utmätningssmannen det af annan der vårdas eller till annat ställe föras, om *det så ske kan och* borgenär den för godsets vård eller flyttning nödiga kostnad förskjuter.

Utmätas gäldenärs egendom, som i annans besittning finnes, varde förbud innehafvaren meddeladt att egendomen utlemna till förfång för den, till hvilken i följd af utmätningen gäldenärens rätt kan komma att öfvergå.

75 §.

Skall fordran eller rättighet utmätas, som grundas å löpande förbindelse eller annan handling, hvilken gäller i innehafvarens hand, tage utmätningssmannen handlingen i förvar.

Utmätas annan fordran eller rättighet, tage ock utmätningssmannen i förvar handling, som tjénar till bevis om fordringen eller rättigheten, der sådan handling finnes att tillgå, och teckne i protokollet förbud för den, från hvilken fordringen eller rättigheten skall utgå, att gifva något deraf ut till annan än utmätningssmannen eller den, till hvilken i följd af utmätningen gäldenärens rätt kan komma att öfvergå; och varde sedan protokollet genom utmätningssmannen tillstäldt den, hvilken förbudet meddelas skall; vare dock borgenären pliktig att, der utmätningssmannen det äskar, kostnaden för förbudets delgifvande förskjuta.

76 §.

Skall utmätning för en fordran ske å gods, som redan är för annan fordran utmätt, vare vid senare utmätningen ej af nöden, att godset å nyo upptecknas, värderas eller förseglas.

Hvad nu är sagdt gälle ock om utmätning af gods, som förut är belagdt med qvarstad för fordran.

77 §.

Då utmätning af lös egendom så verkställd är, som i 73 § samt 74, 75 eller 76 § sägs, njute borgenär förmånsrätt i det utmätta, efter ty i 17 Kap. 8 § Handelsbalken stadgas.

78 §.

Vid utmätning af hus, tomt, jord eller vattenverk må ej ett från annat så söndras, att det, som öfver är, varder för egaren onyttigt. Ej heller må växande gröda, växande skog eller annat, som till fast egendom hör, tagas i mät annorledes än genom utmätning af egendomen eller nyttjanderätt till jorden.

79 §.

Utmätes fast egendom, skall utmätningsmannen upprätta beskrifning deröfver; och gälle om egendomens värdering hvad förut om värdering af lös egendom är sagdt. Utmätningsmannen affordre ock gäldenären de handlingar, som visa hans eganderätt eller tjena till upplysning om servitut, nyttjanderätt eller rätt till afkomst eller annan förmån, som skall af egendomen utgå. Utmätas flera egendomar på en gång; varde de hvar för sig beskrifna och värderade.

Har öfverexekutor enligt 28 § förordnat om försäljning af fast egendom, låte han den af utmätningsmannen beskrifvas och värderas.

80 §.

Då utmätning af fast egendom skett, skall, der borgenär det yrkar, afrad, hyra eller ränta, som af egendomen faller tilldess den varder såld och af köparen tillträdd, uppbäras af utmätningsmannen eller af syssloman, som af honom förordnas. Utmätningsmannen kungöre utan dröjsmål den, hvilken betalningsskyldigheten åligger, förbud att utgifva något till annan än utmätningsmannen eller sysslomannen.

Har öfverexekutor förordnat om egendomens försäljning; då skall han, der borgenär det yrkar, tillsätta syssloman, som afkomsten uppbär, och låta förbud kungöras, som nu är sagdt.

81 §.

Är fara att utmätt fast egendom af egaren genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, ege öfverexekutor, der borgenär det påstår, förordna syssloman att egendomen om händer taga och förvalta; dock vare i ty fall borgenären pliktig att förskjuta den kostnad, som för egendomens förvaltning kan vara nödig.

82 §.

Öfverlåter någon sin fasta egendom till annan, må, innan nye egaren sökt lagfart, öfverlåtelsen ej utgöra hinder för egendomens utmätande för förre egarens gäld.

Sökes lagfart å öfverlåtelsen samma dag, då utmätningen verkställes, eller var-der å öfverlåtelse, som skett före den dag, då utmätningen eger rum, lagfart sökt å den rättegångsdag för lagfartsärenden, som infaller näst efter öfverlåtelsen; då vare ej utmätningen gällande emot nye egaren, med mindre att fordran, som utsökes, är i egendomen intecknad eller eljest sådan att, efter ty i lag i öfrigt stadgas, egen- domen därför häftar, ändå att den kommit ur gäldenärens hand.

Är öfverlåtelsens verkan mot utmätningen beroende derpå att lagfart kommer att sökas å tid, som ofvan är sagd, skall med försäljningen anstå till dess sig visat, om lagfarten sökes.

83 §.

Om den förmånsrätt utmätning af fast egendom medför skils i 17 Kap. 9 § Handels-balken.

84 §.

Vid all utmätning skall, om gäldenär eller borgenär det äskar, protokoll öfver förrättningen genast eller, der det ej kan ske, nästa dag hållas honom tillhanda; vare ock utmätningsmannen pliktig, om protokollet ej på stället lemnas till gäldenären, att genast tillställa honom eller, då han ej är när, annan, som enligt 59 § varit om för- rättningen tillsagd, skriftlig uppgift på skuldbeloppet till så kapital, som ränta och lagsökningskostnad, grunden för utmätningen och dagen, då den blifvit verkstald.

85 §.

Utmätningsmannen åligger att, då fast egendom blifvit tagen i mät, genast anmäla det hos öfverexekutor och tillika, om gäldenären vid utmätningen *uppgifvit* auktionsställe, såsom i 94 § sägs, gifva det tillkänna. Är utmätningen verkstald för icke intecknad fordran, vare utmätningsmannen jemväl pliktig att genast å landet till domaren och i stad till Rätten insända bevis om utmätningen och beloppet af den fordran, hvarför utmätningen skett.

86 §.

Finnes vid utmätning gäldenär sakna full tillgång till gäldande af skuld, hvar- för utmätning blifvit sökt, eller finnes uppgifven tillgång tvistig, eller kan den för annan orsak ej strax till betalning i laga ordning användas; då vare, der borgenär det äskar, gäldenären pliktig att inom tid, som af öfverexekutor bestämmes, hos öfver- exekutor eller domstol med ed styrka, att han ej eger annan tillgång, än den som uppgifven är.

Har gäldenär gått ed, som nu är sagdt, vare han ej pliktig att för samma for- dran ånyo sådan ed gå, med mindre borgenär visar skälig anledning, att gäldenären undandöljer tillgång, som honom derefter tillfallit och till gälds betalning gå bör.

5 Kap.

Om utmätt egendoms försäljning.

87 §.

Försäljning af utmätt egendom skall ske genom offentlig auktion.

88 §.

Skall lös egendom säljas, låte utmätningssmannen tid och ställe för auktionen kungöras i kyrkan för den församling, der försäljningen sker, så ock, om gäldenär eller borgenär det äskar eller eljest sådant finnes lämpligt, i kyrkorna för de församlingar, som närmast derintill äro. Finnes för viss stad förordnadt, att auktion skall kungöras på annat sätt än nu är sagdt, lände det till efterrättelse.

Är egendom, som säljas skall, af beskaffenhet att den ej, utan att förstöras eller väsentligen försämrats, kan förvaras under den tid, som för auktionens kungörande i ofvan stadgad ordning erfordras, ege utmätningssmannen låta kungöra försäljningen på annat sätt, som lämpligt finnes.

89 §.

Kungörelse om auktion å lösören skall ske minst åtta dagar innan auktionen hålles, *der ej i fall, som i 88 § 2 mom. sägs, kortare tid för kungörandet nödig finnes*; auktion å fordran eller rättighet skall kungöras minst fjorton dagar förut. Skall i stad auktion å lös egendom kungöras mera än en gång, vare det gilt, om första kungörandet skett inom tid, som nu är sagd. Auktion å fordran eller rättighet må, der förbud enligt 75 § meddelas skall, icke utlysas förr än förbudet skett.

Skall helt fartyg eller gods i fartyg säljas, varde kungörelsen om försäljningen jemväl införd i allmänna tidningarna tre gånger, sista gången minst fjorton dagar före auktionen; och skall kungörelsen tillika innehålla, att de borgenärer, som, ändå att de ej vunnit utmätning, ega rätt till betalning ur det utmätta, hafva att sådant, på sätt i 118 § sägs, före auktionen hos utmätningssmannen anmäla.

90 §.

Skall egendom säljas, den någon har såsom lös pant eller eljest under pant-rätt i handom, och har ej panthafvaren, på sätt i 71 § sägs, förklarat sig nöjas med att taga betalning ur köpeskillingen, varde före utropet underrättelse meddelad, att försäljningen sker med bibehållande af panthafvarens rätt.

91 §.

Utmätt lös egendom skall i uppslag säljas. De yppersta varor skola så länge sparas, att mesta folket är samladt. Då så mycket af det utmätta godset blifvit

såldt, att gälden, hvarför utmätning skett, så ock kostnad, som skall ur egendomen utgå, kan af det sålda fullt godtgöras, upphöre försäljningen.

92 §.

Varder lös egendom ej genast af köparen betald, och vill ej utmätningssmannen på eget äfventyr lemna anstånd, gånge hvad inropadt är under nytt utrop.

93 §.

Auktion å utmätt fast egendom skall förrättas af öfverexekutor, der ej i 94 § annorledes stadgas.

94 §.

Å landet ege gäldenären bestämma, om auktion å fast egendom skall hållas å landskansliet eller å tingsställe i orten. *Uppgifver gäldenären annat ställe i orten, må ock auktionen der hållas, om öfverexekutor pröfvar stället lämpligt.* Har ej gäldenär vid utmätningen eller, der enligt 28 § egendomen skall utan föregående utmätning säljas, hos öfverexekutor före målets afgörande uppgifvit auktionsställe, eller äro flere, som ega auktionsställe nämna, och kunna de ej derom sig förena; bestämme öfverexekutor *hvar auktionen skall hållas.* Skall auktionen hållas på annat ställe än landskansliet, varde den förrättad af utmätningssmannen i orten.

95 §.

I stad skall auktion å fast egendom förrättas å öfverexekutors embetsrum eller annat ställe, der auktioner i staden gemenligen hållas.

96 §.

Skola, efter hvad i 104 § sägs, fastigheter inom särskilda öfverexekutorers områden gå i en försäljning, varde auktionen förrättad der hufvudgården eller, om sådan ej finnes, den till allmän bevillning högst uppskattade fastigheten är belägen; är det å landet, varde auktionen hållen å landskansliet.

97 §.

Varder ej vid utmätning bestämdt, att auktionen skall hållas å tingsstället, insände utmätningssmannen till öfverexekutor protokollet öfver utmätningen med beskrifning och värdering å egendomen jemte öfriga tillgängliga handlingar, hvarom i 79 § är nämnt.

Har vid utmätning blifvit bestämdt, att auktionen skall hållas å tingsstället, och är utmätningssförrättaren ej behörig att med försäljningen taga befattning, sände han ofvannämnda handlingar till den utmätningssman, som skall auktionen hålla.

98 §.

Den, som skall auktionen förrätta, anskaffe gräventionsbevis rörande egendomen äfvensom de för bestyrkande af gäldenärens eganderätt till egendomen eller för upplysning om deri in-tecknad rättighets beskaffenhet erforderliga och ej redan emottagna handlingar, hvilka kunna hos Rätten erhållas; dock vare, der auktionsförrättaren det äskar, borgenären pliktig att förskjuta den för handlingarnas utlösande nödiga kostnad.

99 §.

Tiden för auktionen varde af auktionsförrättaren bestämd, och låte han kungörelse derom, så ock om egendomens beskaffenhet och auktionsstället införas i allmänna tidningarna tre gånger, första gången minst fyra veckor och sista gången minst fjorton dagar före auktionsdagen, äfvensom intagas i länskungörelserna; foga ock anstalt, att kungörelsen varder minst fyra veckor före auktionsdagen å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen å det ställe, der auktionen hålles. Är för viss stad förordnad, att auktion å fast egendom skall jemväl på annat sätt kungöras, lände ock det till efterrättelse.

Skall försäljning ske på grund af förordnande, som i 28 § sägs, må kungörelse om auktionen ej utfärdas förr än det skuldebref, hvarå borgenären sin fordran grundat, blifvit i hufvudskrift till auktionsförrättaren aflemnadt.

100 §.

Kungörelse om auktion å fast egendom skall tillika innehålla, att de, hvilka hafva fordran, som bör ur egendomen gäldas, eller annan rätt, som skall vid auktionen iakttagas, ege att dervid sin rätt bevaka. De, hvilka hafva in-teckning i egendomen eller fordran eller rättighet, hvarför egendom enligt 11 Kap. 2 § Jorda-balken häftar, eller ega rätt till ränta eller annan afgäld, som bör ur egendomen utgå med förmånsrätt enligt 17 Kap. 6 § Handels-balken, skola derjemte, der de äro kände och inom riket boende, om auktionen underrättas genom särskilda kallelse-bref, hvilka auktionsförrättaren skall till dem med posten afsända så tidigt, att kallelserna må kunna komma dem tillhanda minst fjorton dagar före auktionen.

101 §.

Är ej auktion så kungjord, som i 99 § sägs, varde den instäld, och sätte auktionsförrättaren ut annan tid dertill. Ej må dock auktion inställas förty att kungörelsen ej varit i en eller annan kyrka uppläst, der den eljest allmänneligen ågått.

102 §.

Då utlyst auktion i följd af laga hinder inställes, varde, der så ske kan, det

i länskungörelserna så ock å landet i tingslagets kyrkor och i stad genom anslag, som förut är sagdt, före den utsatta dagen kungjordt.

103 §.

Nu skall egendomen säljas, uppläse då auktionsförrättaren så väl protokollet öfver utmätningen eller det utslag, hvarigenom öfverexekutor om egendomens försäljning förordnat, som ock gravationsbevis och de öfriga handlingar, som i 97 och 98 §§ nämnas, och anmane dem, hvilka äro tillstådes och hafva fordran eller rättighet, som skall vid auktionen iakttagas, att sådant anmäla. Auktionsförrättaren meddele derefter fullständig och tydlig underrättelse om sättet för försäljningen; gifve ock tillkänna tiden, då köpeskillingen sist skall vara gulden.

Egendomen säljes i uppslag.

104 §.

Skola flera fasta egendomar, som för en fordran äro gemensamt intecknade, säljas; då skall, der någon af dem häftar för särskild inteckning eller kommit i särskild egares hand, hvarje egendom för sig till försäljning utropas. Sedan varde alla egendomarne gemensamt utropade till försäljning. Ej skola dock fastigheter i särskilda län eller städer, eller fastighet å landet och sådan i stad gå i en försäljning, der ej fastigheterna tillhoppa utgöra en egendom, eller alla rättägande det medgifva.

Gå ej vid det gemensamma utropet egendomarne öfver sammanlagda beloppet af det, som bjudits vid de särskilda utropen; stånde vid första försäljningen fast: gå de högre; gälle sista försäljningen, och varde öfverskottet på de särskilda egendomarne fördeladt efter de uppskattningsvärden, hvarefter allmän bevillning utgick för nästföregående år, *eller, der ej sådan uppskattning för samtliga egendomarne finnes, efter den för hvardera egendomen bjudna köpeskillingen.*

105 §.

Häftar egendom, på grund af inteckning eller enligt 11 Kap. 2 § Jordabalken, för servitut, nyttjanderätt, eller rätt till afkomst eller annan förmån, som åt någon upplåtits att af egendomen utgå; varde egendomen till försäljning utropad med förbehåll om rättighetens bestånd. Finnes härvid att någon, som eger bättre rätt, ej kan ur den bjudna köpeskillingen erhålla full godtgörelse; då skall, derest ej denne samtycker att vid det skedda utropet må förblifva, eller hvad för honom ur köpeskillingen brister genast af rättighetens innehafvare till auktionsförrättaren erläggas, egendomen utropas å nyo, utan förbehåll om rättighetens bestånd. Stiger köpeskillingen då högre, gälle sista försäljningen; i annat fall stånde vid den första fast.

Vid beräkningen huruvida den först bjudna köpeskillingen förslår åt dem, som

ega bättre rätt, skall, med tillämpning af de i 127, 128 och 129 §§ stadgade grunder, hvarje fordran upptagas till det belopp, hvartill den beräknas uppgå den dag, å hvilken enligt 121 § sammanträde för köpeskillings fördelning skall ega rum.

106 §.

Finnes å egendom, då den säljas skall, växande gröda, och tillhör den ej brukare eller annan, som har nyttjanderätt till egendomen; gånge grödan i samma utrop som egendomen, och varde det före utropet kungjordt.

107 §.

Då inrop skett, gälde köparen genast en sjettedel af köpeskillingen antingen i reda penningar eller ock medelst aflemnande af skuldebref, som är i den sålda egendomen intecknad; dock må skuldebref godkännas endast så vidt dess kapital ligger inom inropssumman, så ock inom det af utmätningsmannen å egendomen satta värde samt inom det uppskattningsvärde, hvarefter allmän bevillning för egendomen utgick för nästföregående år. Vill köparen, i stället för att gälda sjettedelen, ställa pant *eller borgen såsom för egen skuld* för en femtedel af köpeskillingen, vare det ock gilt. Gitter ej köpare gälda, eller *säkerhet* ställa, som nu är sagdt, varde egendomen genast å nyo utropad.

108 §.

Göres å första auktionen anbud, som efter 107 § må antagas, varde egendomen då såld, der ej gäldenären och borgenären öfverenskomma, att ny auktion skall ske, och sådant icke bestrides af annan, hvars rätt är i fråga. Kan ej försäljning ske, förty att bud ej göres eller antages; då skall ny auktion hållas å samma ställe fyra veckor derefter, hvarom auktionsförrättaren skall genast meddela underrättelse, och foga han anstalt, att kungörelse om tiden för den nya auktionen varder uti länskungörelserna införd samt minst fjorton dagar före auktionen å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen, som i 99 § stadgas: sker ej försäljning, varde ytterligare auktion, så ofta det erfordras, utsatt och tiden dertill kungjord, som nu är sagdt; gälle ock om egendomens försäljning vid hvar senare auktion hvad om försäljning å första auktionen stadgadt är.

109 §.

Innan auktion afslutas, meddele auktionsförrättaren underrättelse om tiden, då efter 121 § sammanträde för fördelning af köpeskillingen hållas skall; så ock om stället för sammanträdet.

110 §.

Sist å det sammanträde, som i 121 § sägs, skall af köpeskillingen allt vara

till auktionsförrättaren guldet, för hvilket icke efter 111 § anstånd blifvit lemnadt. Är det ej guldet, vare köpet ogilt, och besörje genast auktionsförrättaren att egendomen varder till försäljning ånyo utlyst, som i 99 § föreskrifves. Går egendomen vid nya utropet till mindre än förra köpeskillingen med laga ränta derå från den dag, då betalning sist bort ske, ersätte förre köparen skilnaden; går egendomen till mera, hafve förre köparen ej rätt till öfverskottet. Kostnaden för senare försäljningen skall ock af förre köparen gäldas, der den ej kan genom öfverskott å köpeskillingen godtgöras. Är pant *eller borgen* stäld för köpeskillingen, låte auktionsförrättaren, *der sådant erfordras till gäldande af hvad förre köparen utgifva bör, ofördröjligen försälja panten i den ordning, som om utmätta lösören stadgas, eller utsöka borgensförbindelsen hos löftesmannen.*

111 §.

Visar köpare, att fordringsegare, som skall ur egendomen erhålla betalning, låtit honom öfvertaga skulden och lemnat anstånd med betalningen, njute till godo de villkor, som dervid blifvit tingade. Finnes, sedan fordringsegare förnöjde äro, öfverskott å köpeskillingen, och beviljar gäldenären anstånd med betalning deraf, vare lag samma.

112 §.

Sedan köparen fullgjort sin betalningsskyldighet och auktionen vunnit laga kraft, utfärde auktionsförrättaren köpebref å egendomen.

113 §.

Köparen eger att tillträda egendomen, då han sin betalningsskyldighet fullgjort; och gifve, der så fordras, utmätningssmannen dertill handräckning. Har ej gäldenär annat hemvist att tillgå, anviser utmätningssmannen honom nödiga rum; och må han efter försäljningen sitta i dem qvar, å landet tre månader och i stad till nästa fardag. Om landbos och hyresmans rätt till fardag skils i 16 Kap. Jordabalken.

114 §.

Då köpeskillingen blifvit gulden, vare egendomen i köparens hand fri från ränta, utskyld eller annan för egendomen utgående afgift, som före försäljningsdagen till betalning förfallit, så ock från annan förre egarens gäld, der ej köparen gälden öfvertagit.

115 §.

Ej må den, som förrättar auktion å utmätt egendom, sjelf köpa något, som å den auktion säljes.

6 Kap.

Om redovisning och fördelning af medel, som till följd af utmätning influtit.

116 §.

Sist åtta dagar efter det utmätt lös egendom blifvit såld skall, der ej nedan annorlunda stadgas, utmätningsmannen af försäljningssumman, så långt den förslår, tillhandahålla den, som utmätning vunnit, betalning för hans fordran. Hafva penningar annorledes än efter försäljning till utmätningsmannen influtit, skola de inom lika tid derefter hållas borgenären tillhanda.

Innan dom eller utslag, på grund hvaraf utmätning skett, vunnit laga kraft, må dock betalning ej af borgenären lyftas annorledes än mot pant eller borgen.

Har fogde till utmätningsman i sitt ställe satt annan man, fullgöre dock fogden sjelf hvad, efter ty ofvan är sagdt, utmätningsman åligger, der han ej åt den, som förrättat utmätningen, uppdragit att medlen borgenären tillhandahålla, och denne derom blifvit underrättad.

117 §.

Har, då någon vunnit utmätning å lös egendom, som annan hade under pant-rätt i handom, panthafvaren, såsom i 71 § sägs, förklarat sig nöjas med att för sin betalning hålla sig till köpeskillingen, njute han sin rätt till godo inom den tid, som i 116 § stadgas.

118 §.

Borgenär, som, då lös egendom för annans fordran utmättes, hade panträtt i egendomen, utan att hafva den under panträtt i handom, eller ock egde rätt att till säkerhet för sin fordran hålla egendomen qvar, vare ock berättigad att ur köpeskillingen, efter ty nedan sägs, undfå betalning, såvida han derom hos utmätningsmannen före auktionen framställt yrkande.

119 §.

Nu har, då lös egendom blifvit för en borgenärs fordran utmätt, annan borgenär, som derå jemväl vunnit utmätning, påstått bättre förmånsrätt, än utmätningen medför, eller har sådant yrkande, som i 118 § sägs, blifvit af borgenär inom föreskriiven tid framställt: finnes ej full tillgång för borgenärerne och kunna de ej åsäm-

jas, huru medlen skola fördelas; bestämme utmätningssmannen viss tid för medlens fördelning och kalle borgenärerne, så ock, då fråga är om fordran, hvarför utmätning ej skett, gäldenären att med utmätningssmannen å uppgifvet ställe sammanträda för att sin rätt i afseende å fördelningen iakttaga och bevaka. Sådan kallelse skall tre gånger, första gången minst tio dagar före sammanträdet, i allmänna tidningarna införas, der ej alla rättegande annorledes så tidigt underrättas om sammanträdet, att de sjelfva eller genom ombud kunna sig der infinna.

Då sammanträde för köpeskillings fördelning erfordras, men utmätningssförrättaren ej är behörig att sådant sammanträde hålla, insände han genast de meddel, som fördelas skola, samt protokollet öfver utmätningen och öfriga till ärendet hörande handlingar till fogden, som derefter vidare förfar på sätt ofvan är stadgad.

120 §.

Finnes i fall, som i 119 § nämnes, full tillgång till alla fordringarnas gäldande eller åsämjas borgenärerne om fördelningen, men gitter ej borgenär, som efter 118 § yrkar betalning utan att han fått utmätning, visa att gäldenären medgifvit honom betalning ur köpeskillingen; hålle utmätningssmannen inne hvad å sådan borgenärs fordran belöper och kalle, såsom ofvan sägs, honom och gäldenären till sammanträde för att sin rätt bevaka. Ej må deraf öfrige borgenärer uppehållas i sin rätt till utdelning.

Är utmätningssförrättaren ej behörig att sammanträdet hålla, gälle hvad för ty fall i 119 § sägs.

121 §.

Sedan fast egendom blifvit utmätningssvis såld, ege de, hvilka anse sig hafva rätt till betalning ur köpeskillingen, så ock gäldenären att å fyratioandra dagen efter auktionen å utsatt ort och timme inför auktionssförrättaren sammanträda för att höras angående köpeskillings fördelning.

Har, på klagan öfver utmätningen eller auktionen, högre myndighet förordnat om inställande af vidare åtgärd i målet, och kan förty sammanträde ej hållas å den derför bestämda tid, varde det, så vidt ske kan, kungjort på sätt i 102 § sägs; upphör hindret, utsätte auktionssförrättaren ofördröjligen ny tid för sammanträdet och låte det kungöras tre gånger i allmänna tidningarna, första gången minst tio dagar före sammanträdet.

122 §.

Finnes behållen afkomst af såld fast egendom att tillgå, eller är, i det fall att enligt 110 § egendomen gått under nytt utrop, förre inroparen skyldig att utgifva ersättning, varde den tillgång jemte köpeskillingen fördelad.

123 §.

Vid sammanträde, hvarom förut är sagdt, afgifve förrättningsmannen redogörelse dels för den tillgång, som skall fördelas, dels ock för de fordringar, för hvilka anspråk på betalning ur köpeskillingen blifvit anmaldt eller egendomen på grund af utmätning eller, der fråga är om fast egendom, enligt de i 97 och 98 §§ nämnda handlingar finnes häfta; och ege derefter tillstädesvarande borgenärer samt gäldenären, der han när är, att andraga hvad de till bevakande af sin rätt akta nödigt.

124 §.

Varda alla borgenärer, hvilkas rätt är af fördelningen beroende, så ock gäldenären ense huru fördelningen må ske; uppgöre förrättningsmannen i öfverensstämmelse dermed fördelningslängd samt låte dem, som deråt nöjas, sitt godkännande å längden teckna; och varde derefter utdelning genast verkställd, dock mot pant eller borgen, der enligt 134 eller 135 § sådan säkerhet ställas bör.

125 §.

Nu kan ej öfverenskommelse träffas, såsom i 124 § sägs; finnes ärendet anhängigt hos utmättningsman, afgifve han genast skriftligt förslag, huru tillgångarne må fördelas; och ege sedan den, som dermed icke åtnöjes, att, ehvad han vid sammanträdet varit tillstädes eller icke, inom den tid och i den ordning, som i 9 Kap. bestämmes, hos öfverexekutor anhängiggöra sin klandertalan, vid äfventyr, om det försummas, att förslaget kommer att såsom laga kraft vunnet till efterrättelse lända. Varder klandertalan anhängiggjord, pröfve öfverexekutor, om och i hvad mån klandret må till ändring i utmättningsmannens förslag föranleda. Under klandertiden skall förslaget hos utmättningsmannen hållas tillgängligt för den, som önskar deraf taga del.

126 §.

Kan, då fråga om fördelning omedelbart hos öfverexekutor anhängig är, öfverenskommelse, såsom i 124 § sägs, ej träffas, pröfve han genast hvad en hvar i utdelning tillkomma bör och afkunne sitt utslag muntligen.

127 §.

Vid fördelning af köpeskillingen för utmättningsvis såld fast egendom skall för fordran, som, enligt de i 97 och 98 §§ omförmälda handlingar, är i egendomen in-tecknad eller eljest deri eger förmånsrätt enligt 17 Kap. 9 § Handels-balken eller 11 Kap. 2 § Jorda-balken, den derå enligt förmånsrättsordningen belöpande utdelning beräknas, ändå att fordringen ej blifvit anmald; och varde, om fordringsbeviset ej företes, utdelningen beräknad efter ty ofvan nämnda handlingar utvisa. Ränta å så-

dan fordran, så ock årlig afkomst eller förmån, hvarför inteckning skett, beräknas för ett år, der det ej visas, att de för annan tid innestå.

För annan fordran, än här ofvan nämnes, må ej utdelning åtnjutas, der den ej *före auktionen* blifvit af fordringsegaren anmäld och skall utgå med förmånsrätt framför de fordringar, som i 17 Kap. 9 § Handels-balken nämnas; dock att förmånsrätt på grund af stadgandet i 4 § af samma Kap. ej må göras gällande i annat fall, än att fastigheten är till konkurs afträdd.

128 §.

Är någon berättigad att af medel, som till följd af utmätning influtit, erhålla betalning för fordran, som icke är förfallen och derå ränta ej skall gäldas före förfallodagen, varde vid fördelningen fordringen beräknad till det belopp, som, efter en räntefot af fem för hundra om året, utgör fordringens värde å fördelningsdagen. Skall utdelning ske allenast för ränta eller annan dylik fordran, som ej är till kapitalet bestämd, varde fordringen efter samma räntefot uppskattad till sitt kapitalvärde å fördelningsdagen, hvarvid uppskattningen af lifräntas kapitalvärde skall ske med användande af den dödlighets- och lifslängds-tabell för riket, som af vederbörande myndighet sist blifvit utgifven innan denna lag träder i kraft, och skola enahanda grunder jemväl tillämpas vid uppskattning af skadestånd, som, då rätt till afkomst eller annan förmån af fast egendom vid försäljningen gått förlorad, bör, efter ty särskildt stadgadt är, till rättighetens innehafvare ur egendomen utgå och ej annorledes är till beloppet lagligen bestämdt.

129 §.

Är fråga om fordrans eller för fordran beviljad intecknings giltighet beroende på särskild pröfning eller afgjord genom beslut, som ej vunnit laga kraft, eller är inteckning för fordran sökt, men ej beviljad, varde hvad å fordringen enligt förmånsrättsordningen belöpa kan vid fördelningen afsatt, intill dess frågan om borgenärs rätt blifvit slutligen afgjord.

Finnes eljest fordran tvistig, varde borgenären hänvisad att sin talan efter stämning anhängiggöra och hvad å fordringen belöper afsatt, såsom nyss är stadgadt. Vill annan, hvars rätt är af frågan beroende, sjelf stämma; stånde det honom fritt.

130 §.

Då enligt 127 § utdelning för fordran beräknas, utan att fordringsbeviset blifvit företedt, så ock då medel enligt 129 § afsättas, varde bestämmelse tillika meddelad, huru beloppet fördelas skall, för det fall att detsamma eller någon del deraf sedermera finnes ej böra tillkomma den borgenär, för hvars fordran det blifvit beräknadt eller afsatt.

131 §.

Varder, utan att gäldenären det medgifvit, betalning tillerkänd borgenär ur egendom, som ej varit för hans fordran utmätt, och är ej heller fordringen förut genom dom eller utslag faststæld, ege gäldenären rätt att stämma om återvinning inom sex månader efter det fördelningen vann laga kraft.

132 §.

Klander mot utmätningsmannens fördelningsförslag eller öfverexekutors beslut i fördelningsfråga gälle ej för annan än den, som klandret väckt.

133 §.

Vill borgenär, innan utmätningsmannens fördelningsförslag eller öfverexekutors beslut om fördelningen vunnit laga kraft, lyfta hvad honom derigenom tillagdt blifvit, ege dertill rätt; ställe dock pant eller borgen för hvad han lyfter, der ej öfverexekutor finner skäligt tillåta, att lyftning må utan sådan säkerhet ske.

Har full betalning blifvit borgenär tillagd, efter ty han yrkat eller, om hans fordran ej varit anmäld, enligt de i 127 och 128 §§ stadgade grunder; då må, utan hinder af hans uteblifvande från sammanträdet, de borgenärer, som äro tillstädes, öfverenskomma, att lyftning må ske utan pant eller borgen; och vare det gilt, der ej gäldenären det bestrider, eller enligt 134 eller 135 § säkerhet ställas bör.

134 §.

Är auktion å utmätt fast egendom öfverklagad, må ej, mot köparens bestridande, utdelning ur köpeskillingen lyftas annorledes än mot pant eller borgen.

135 §.

Är utmätning i död mans bo verkstæld, och vill, innan tid till egendomsafträde ute är, borgenär för sin fordran njuta betalning, vare, i fråga om hans skyldighet att ställa borgen eller annan säkerhet för hvad han lyfter, gällande hvad derom särskildt stadgadt är.

136 §.

Belopp, som jemlikt 129 § blifvit vid fördelningen afsatt för någon borgenärs fordran, skall ofördröjligen i länets ränteri nedsättas. Har borgenärens anspråk blifvit godkändt genom dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, vare han dock berättigad att beloppet mot pant eller borgen lyfta. I annat fall må på öfverexekutors pröfning ankomma, huruvida beloppet, innan fråga om rätt dertill blifvit afgjord, må mot pant eller borgen lyftas, vare sig af den borgenär, för hvilken det blifvit afsatt,

eller af annan, hvilken på grund af bestämmelse, hvarom i 130 § sägs, medlen kunna tillfalla.

137 §.

Medel, som vid köpeskillings fördelning å landskansli blifvit borgenär tillagda, men icke af honom lyftas, skola i länets ränteri nedsättas. Lag samme vare, der fördelning skett annorstädes än å landskansli, och borgenären ej inom fyra veckor derefter medlen lyfter.

Är enligt 127 § utdelning beräknad, utan att fordringsbeviset blifvit företedt, och anmäler sig ej fordringsegaren inom natt och år efter det fördelningen vunnit laga kraft, må medlen, mot pant eller borgen, lyftas af annan, som de enligt 130 § kunna tillfalla.

138 §.

Medel, som jemlikt 136 och 137 §§ skola i landtränteri nedsättas, må, der någon rättägande det äskar, insättas i bankinrättning, som af öfverexekutor godkännes, för att der mot ränta innestå, under den tid öfverexekutor bestämmer; och komme räntan den borgenär till godo, som finnes till medlen berättigad.

139 §.

Är ej utmätning förrättad och, der löseegendom af annat slag, än i 140 § sägs, tagits i mät, försäljning deraf verkställd inom två månader, sedan kronofogde emottagit de handlingar, som i 54 eller 56 § nämnas, och inom en månad sedan stadsfogde sådana handlingar emottagit; svare fogden sjelf för det belopp, hvarför utmätning bort ske, der han ej visar, att borgenär lemnat gäldenär anstånd med betalningen eller att för utmätning eller försäljning mött hinder, som utmätningsmannen ej kunnat förekomma. Möter sådant hinder, bör det, vid äfventyr att det eljest ej må till ursäkt räknas, genast antecknas i den dagbok, som skall af utmätningsmannen hållas.

140 §.

Är fartyg eller gods i fartyg utmätt, eller skall utmätt fordran eller rättighet säljas, och varder ej det utmätta såldt å landet inom tre månader och i stad inom två månader efter det fogden emottagit de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar; vare om hans ansvarighet lag som i 139 § sägs.

141 §.

Då sammanträde för fördelning af köpeskillning för lös egendom skall ega rum, vare utmätningsmannen pliktig att utsätta sammanträdet att hållas inom fjerton

dagar eller, om kungörelse i allmänna tidningarna erfordras, inom fyra veckor efter försäljningen.

142 §.

Har utmätning af fast egendom skett, skall utmätningssmannen så skyndsamt vidtaga alla de åtgärder, hvilka på honom ankomma, att egendomens försäljning ej må genom hans vållande fördröjas å landet öfver fyra månader och i stad öfver tre månader från mottagandet af de i 54 och 56 §§ nämnda handlingar.

143 §.

Försummar borgenär att ur utmätt egendom taga betalning, hafve ej rätt till ränta från den tid det af honom berott att betalning njuta, der ej på grund af stadgandet i 138 § sådan ränta må honom tillgodokomma.

Har någon fått lyfta köpeskillingsmedel, innan frågan om bättre rätt dertill blifvit slutligen pröfvad, och finnes han sedan pliktig att det lyftade eller någon del deraf återbära, gälde ränta efter sex för hundra om året.

144 §.

Förhåller utmätningssman medel för fordringsegare, då denne eger rätt att dem utfå och till erhållande deraf sig anmäler, gälde ränta efter sex för hundra om året och ansvare dessutom för tjänstefelet.

7 Kap.

Om qvarstad, skingringsförbud samt reseförbud, så ock annan handräckning, som af öfverexekutor gifvas må.

145 §.

Begär borgenär hos öfverexekutor, till säkerhet för sin fordran, qvarstad å så mycket af gäldenärens lösa egendom, som kan mot den fordran svara, eller äskar man qvarstad å visst gods, som annan innehafver och hvartill man bättre rätt påstår; har sökanden företett sannolika skäl för sin talan, och pröfvar öfverexekutor, det fara är att gäldenären undansticker eller förstör godset; varde då qvarstad beviljad.

146 §.

Pröfvar öfverexekutor full anledning ej vara att bevilja qvarstad efter 145 §, eller äskar borgenär eller den, som påstår bättre rätt till visst gods, att gäldenär tillhörig

lös egendom eller det gods, hvarom fråga är, må ställas under förbud att säljas eller skingras; då må sådant förbud, när skäl dertill äro, af öfverexekutor beviljas. Finnes gäldenärs gods eller det, hvarom tvistas, hos tredje man, må ock denne förbjudas att det utgifva.

147 §.

Öfverexekutor ege makt att, när skäl dertill äro, sätta fast egendom och hvad dertill hörer under förbud att säljas eller skingras. Är synnerlig fara, att det, som under sådant förbud satt är, genom vanvård eller annorledes i större mån försämras, vare lag, som i 81 § sägs.

148 §.

Vid pröfning af lagsökningssmål ege, ändå att betalningsskyldighet ej kunnat gäldenären åläggas, öfverexekutor att, der så skäligt finnes, bevilja qvarstad å gäldenärs lösa gods eller stadga förbud mot skingring.

149 §.

Då qvarstad lägges å lös egendom, varde med den så förfaret, som då dylik egendom utmätes; dock vare, der qvarstaden ej sker till säkerhet för fordran, värdering icke af nöden.

Ej må för fordran qvarstad läggas å egendom, som icke får i mät tagas.

150 §.

Finner öfverexekutor skäl att i qvarstad sätta afrad, hyra eller ränta, som af fast egendom faller, varde, på sätt i 80 § sägs, syssloman tillsatt att medlen uppbära och förbud den betalningsskyldige kungjordt. Den som blifvit satt till syssloman skall tillse, att utskyld eller afgift, som bör för egendomen gäldas och under qvarstadstiden till betalning förfaller, gulden varder.

151 §.

Lös egendom, som ställes under skingringsförbud, förblifve under innehafvarens vård och nyttjande; sker förbudet till säkerhet för fordran, varde egendomen värderad, såsom i fråga om utmätning är sagdt.

152 §.

Äro penningar satta i qvarstad, eller hafva medel, hvarom i 150 § förmäles, till syssloman influtit, ege öfverexekutor, der borgenär eller gäldenär det äskar, förordna om medlens insättande i bankinrättning, såsom i 138 § sägs.

153 §.

Är fara för handen, att gäldenär begifver sig från riket utan att efterlemna känd egendom, som mot gälden svarar, eller att någon, som häftar i skuld för hushyra, kost, skeppslega eller annat dylikt, afviker från orten, utan att borgenären har säkerhet i kvarlemnadt gods; då ege öfverexekutor förbjuda gäldenären att afresa från orten, innan han gjort rätt för sig; dock må sådant reseförbud ej gälla för längre tid än sex veckor. Öfverträdes förbudet, varde gäldenären återhemtad och, der borgenär det äskar, i häkte insatt, under den tid förbudet gäller.

154 §.

Har ej den, som vunnit kvarstad eller skingringsförbud, inom tretio dagar, och den, som utverkat reseförbud, inom fjorton dagar efter det öfverexekutors förordnande derom gafs, hos gäldenären genom lagsökning sin fordran kräft eller sin talan till domstol instämt eller fullföljer han ej genast eller å föreskrifven tid sin talan, der den hos öfverexekutor eller domstol anhängig är; gånge kvarstaden eller förbudet åter. Har i det fall, hvarom i 148 § skils, borgenär fört klagan mot öfverexekutors utslag, så vidt derigenom betalning ej blifvit honom tillerkänd, må tiden för talans instämmande räknas från den dag Hofrättens utslag gafs.

Skall lagsökning eller stämning, hvarom nu är sagdt, delgifvas genom kungörelse i allmänna tidningarna, hafve den, som kvarstaden eller förbudet vunnit, sin rätt förvarat, om första kungörandet skett inom nu stadgad tid och hvad i öfrigt i ty fall föreskrifvet är rätteligen fullgöres.

155 §.

Qvarstad och skingringsförbud, som till säkerhet för fordran beviljade blifvit, så ock reseförbud upphøre, då gäldenären pant eller borgen ställer.

156 §.

Pröfvas de omständigheter, som föranledt kvarstad eller förbud, ej vidare vara för handen, må kvarstaden eller förbudet af öfverexekutor häfvas, så ock af domstol, då saken dit instämd är.

157 §.

Har man egenmäktigt pantat något till sig eller skiljt annan från det han innehar eller eljest sjelf tagit sig rätt; ege öfverexekutor att genast besittningen eller annat förhållande, som rubbadt är, återställa; och svare den, som sig förgrep, vid domstol.

Den, mot hvilken sådan handräckning gifves, vare ej förment att sin talan vid domstol efter stämning utföra.

158 §.

Vägrar hyresman eller brukare af annans jord att på anmaning afflytta, då bestämd legotid tilländagår eller, om viss legotid ej varit utsatt, fardag i följd af uppsägning inne är, *eller skyldighet att afflytta i följd af underlåtenhet att å utsatt tid erlägga hyran eller afgälden enligt lag eller bestämmelse i hyres- eller bruksningsaftalet inträddt*, och gitter han ej visa sannolika skäl för sin rätt att qvarsitta; då må öfverexekutor förordna om hans vräkande, om egaren det yrkar.

Om rätt för den, mot hvilken sådan handräckning gifves, att sin talan vid domstol utföra, gälle hvad i 157 § sägs.

159 §.

Qvarstad, skingrings- eller reseförbud eller handräckning enligt 158 § må ej af öfverexekutor beviljas der ej sökanden stält pant eller borgen för den skada, som kan genom åtgärden vederparten tillskyndas. Finnes någon, som bör sådan säkerhet ställa, ur stånd dertill, och har han för sin talan visat synnerliga skäl, ege dock öfverexekutor honom från säkerhets ställande befria.

160 §.

Ansökning om qvarstad, förbud eller annan handräckning skall göras skriftligen. Ej må ansökningen bifallas innan tillfälle att derå svara blifvit vederparten lemnadt; finner öfverexekutor saken sådan, att den dylikt uppskof ej tåla kan, ege han att den äskade åtgärden bevilja tills vidare och intill dess annorledes förordnadtt varder, dock icke i det fall, hvarom i 158 § sägs.

161 §.

Finner öfverexekutor, att den, som talan anhängiggjort, saknar skäl dertill, gifve genast sitt beslut derom. Skall någon i målet höras, förordne öfverexekutor, huru det ske må; och ege öfverexekutor dervid förelägga vite eller äfventyr att, om part försummar fullgöra hvad honom varder ålagdt, målet ändå afgöres.

Hvad här är stadgadt vare ock gällande i andra hos öfverexekutor förekommande utsökningsmål, för hvilka annan ordning ej finnes i denna lag föreskrifven.

8 Kap.

Om kostnad i utsökningsmål.

162 §.

I mål, hvarom i 2 Kap. handlas, tillägge öfverexekutor sökanden, der han saken vinner, ersättning för all nödig kostnad, som lagsökningen medfört. Varder

målet såsom tvistigt förvisadt till domstol; då må ersättning tilläggas vederparten för hans kostnad; och ege ändå domstolen, när målet der fullföljes, pröfva hvad ersättning den ene parten bör till den andre gifva för kostnaden hos öfverexekutor.

163 §.

I andra utsökningsmål, än i 162 § nämnas, bestämme öfverexekutor, efter ty skäligt finnes, om och till hvad belopp den tappande parten bör till den andre gälda ersättning för hans kostnad i målet.

164 §.

All nödig kostnad för utmätning samt utmätt egendoms vård och försäljning, så ock för köpeskillingens fördelning skall ur den utmätta egendomen gäldas; kostnad, som ej sålunda gulden varder, skall af sökanden betalas.

Sökes utmätning på grund af dom eller utslag, som ej vunnit laga kraft, vare sökanden pliktig att utmätningenskostnaden förskjuta, om utmätningssmannen det äskar.

165 §.

Kostnad för annan förrättning, än i 164 § omförmäles, skall, der utmätningssmannen det äskar, förskjutas af den som åtgärden sökt.

Är i dom eller utslag, som skall verkställas annorledes än genom utmätning, föreskrift gifven, att verkställigheten skall ske på den tappande partens kostnad; då skall ock bevislig och nödig kostnad hos honom af utmätningssmannen uttagas.

9 Kap.

Om klagan öfver utmätningssmans förfarande.

166 §.

Vill man klaga öfver utmätningssmans förfarande i mål, hvarom denna lag handlar, göre det skriftligen hos öfverexekutor.

167 §.

För klagan öfver utmätning ege gäldenär tid intill klockan tolf å femtonde dagen sedan utmätningen fullbordats eller blifvit i fall, hvarom i 75 § sägs, hos gäldenären verkställd. Är borgenär missnöjd med förrättningen, ingifve sin klagskrift inom samma tid, efter det han erhöill del af protokollet öfver utmätningen.

168 §.

Vill någon klaga öfver utmätningssmanns åtgärd vid auktion å fast egendom, göre det före klockan tolf å femtonde dagen derefter.

169 §.

Är någon missnöjd med förslag till fördelning af köpeskilling för utmätningssvis såld egendom, hvilket enligt 125 § blifvit af utmätningssman upprättadt, ingifve sin klagoskrift till öfverexekutor före klockan tolf å tjugonde dagen, sedan förslaget afgafs.

170 §.

Försittes den i 167, 168 eller 169 § stadgade tid för klagan, och visas ej inom samma tid laga förfall, varde klagan, så vidt den åsyftar att vinna ändring i utmätningssmannens åtgärd, ej upptagen till pröfning. Visas förfall, sätte öfverexekutor ut ny tid för klaganden att målet fullfölja.

Vid förrättning, som i nämnda §§ omförmäles, meddele utmätningssmannen underrättelse om hvad för ändrings sökande iakttagas bör samt äfventyret, om det försummas.

171 §.

Har i fall, som i 170 § afses, klagan blifvit i rätt tid förd, och styrker klaganden, att laga hinder möter för utbekommande af protokollet öfver den klandrade förrättningen, förelägge öfverexekutor honom viss tid för protokollets ingifvande samt äfventyr att underlåtenhet deraf ej må föranleda vidare uppehåll med målets afgörande.

172 §.

Påstår den, som öfver utmätning eller auktion klagar, att vid förrättningen anorledes tillgått, än utmätningssmannens protokoll utvisar, ege öfverexekutor, der sådant för pröfning af klagandens talan finnes nödigt, förordna om vittnens hörande vid domstol.

173 §.

Yrkar borgenär hos öfverexekutor, att utmätningssman skall, efter ty i 139 och 140 §§ stadgas, sjelf svara för hvad utmätas bort, eller söker någon eljest hos öfverexekutor skadestånd af utmätningssman, förty att han i utsökningsmål orätt förfarit; ege öfverexekutor, der han finner sökandens rätt uppenbar, honom dertill förhjelpa. I annat fall varde sökanden hänvisad att sin talan efter stämning vid domstol utföra.

174 §.

Då klagan öfver utmätningssmanns åtgärd hos öfverexekutor anmäles, ege han, om skäl dertill finnes och saken ej tål uppskof, att tills vidare i afbidan på det

slutliga utslaget inställa vidare fortgång af åtgärden eller meddela den rättelse deri, hvartill omständigheterna föranleda.

175 §.

I mål, hvarom i 167, 168 eller 169 § förmäles, skall öfverexekutors slutliga utslag gifvas i den ordning, som i 33 § stadgas.

176 §.

Ej må klagan öfver utmätning hindra förrättningens fullbordan eller egendomens försäljning, eller klagan öfver annan af utmätningsman vidtagen åtgärd verka uppehåll deri, med mindre öfverexekutor annorledes förordnar.

10 Kap.

Om klagan öfver utslag i utsökningsmål.

177 §.

Nöjes ej part åt öfverexekutors beslut i utsökningsmål, ege deröfver i Hofrätten sig besvära; och åligger det öfverexekutor, då slutligt utslag gifves eller auktion å fast egendom af honom hållen är, att tillika meddela underrättelse om hvad vid ändringssökande iakttagas bör samt äfventyret, om det försummas. Ej må gäldenär söka ändring i utslag, hvarigenom mål blifvit såsom tvistigt till domstol förvisadt.

178 §.

Har öfverexekutor genom särskildt beslut utlåtut sig öfver omständighet, som angår målets behandling; deröfver må ej besvär anföras annorledes än i sammanhang med hufvudsaken. Ej vare part förment att särskildt öfverklaga förordnande, som enligt 160 eller 174 § före målets slutliga afgörande meddelas. Tilltror part sig visa, att utsökningsmål af öfverexekutor onödigt uppehålls; ege då att deröfver klaga.

179 §.

Vill någon öfverklaga öfverexekutors slutliga utslag, som muntligen eller efter anslag meddelas i mål, hvarom i 2 Kap. sägs, eller i fråga om fördelning af köpeskillning för fast egendom, som blifvit af öfverexekutor såld, eller på klagan öfver utmätning, auktion å fast egendom eller förslag till köpeskillings fördelning; ingifve sina besvär till Hofrätten i mål från Norrbottens och Westerbottens län före klockan

tolf å fyratiofemte dagen, i mål från Jemtlands, Westernorrlands och Gotlands län före klockan tolf å tretionde dagen och i mål från öfriga delar af riket före klockan tolf å tjugonde dagen från den dag, då utslaget muntligen afkunnades eller, om det blifvit efter anslag meddeladt, från den dag, å hvilken utslaget är ställdt.

För klagan öfver auktion, som af öfverexekutor hållen är, vare tid, som nu är sagd, räknad från auktionsdagen.

180 §.

Den, som ej nöjes åt öfverexekutors beslut i andra fall än i 179 § nämnas, ege, der beslutet blifvit för honom muntligen afkunnadt, tid till klagan, såsom i samma § stadgas; eljest njute han lika tid från det han af beslutet erhöi del.

181 §.

Skall besvärstid räknas från erhållen del af beslutet, låte den vinnande tillställa vederparten beslutet i hufvudskrift eller besannad afskrift, och varde derå tecknad dagen, då tillställandet skett. Vistas vederparten utrikes, eller vet man ej hvar han sig uppehåller, och har han ej för sig stält ombud, *varde afskrift af beslutet hos öfverexekutor lemnad, och låte den vinnande sedan i allmänna tidningarna tre gånger, minst fjorton dagar mellan hvarje gång, kungöra, att beslut i det mål gifvet är, och att afskrift af beslutet finnes hos öfverexekutor att tillgå; i ty fall hafve* vederparten tid att sig besvära före klockan tolf å nitionde dagen efter sista kungörandet.

182 §.

Vill någon klaga deröfver, att han af öfverexekutor blifvit fäld till ansvar enligt 9, 10 eller 11 § eller till skadestånd enligt 173 §, och är utslaget ej för honom muntligen afkunnadt, hafve för klagan tid, som i 179 § sägs, från den dag, utslaget genom öfverexekutors försorg honom delgafs.

183 §.

Ingifvas ej besvären till Hofrätten inom föreskrifven tid, varde de ej upptagna till pröfning, der ej inom samma tid laga förfall visas; visas laga förfall, sätte Hofrätten ut ny tid.

184 §.

Styrker klaganden, att laga hinder mött för utbekommande af öfverexekutors utslag eller protokoll i målet förelägge Hofrätten honom viss tid att dermed inkomma vid äfventyr, som i 171 § sägs.

185 §.

Pröfvas den klagande ej hafva skäl för sin talan, gifve Hofrätten genast sitt utslag derå. Finner Hofrätten någon böra öfver besvären höras, vare klaganden pliktig att besvärshandlingarna uttaga och dem i hufvudskrift eller besannad afskrift vederparten tillställa, så ock att inom dubbelt så lång tid, som för besvärs anförande är föreskrifven, räknad från den dag föreläggandet genom anslag inom Hofrätten kungöres, till Hofrätten inkomma med bevis om dagen, då vederparten af besvärshandlingarna fått del, samt återställa handlingarna eller ingifva styrkt afskrift deraf. Underlåter klaganden att inom föreskrifven tid inkomma med bevis om delgifvandet, och kommer ej heller vederparten in med förklaring; eller varda ej inom samma tid besvärshandlingarna återställda eller styrkt afskrift deraf ingifven; då må ej besvären till vidare pröfning upptagas, med mindre inom sagda tid laga förfall för klaganden visas. Visas förfall, sätte Hofrätten ut ny tid. Styrker klaganden, att vederparten vistas utrikes, eller att ej veterligt är, hvar han sig uppehåller, och har han ej för sig stält ombud, sätte Hofrätten ock ut ny tid och *förelägge tillika klaganden att till Hofrätten ingifva besannad afskrift af besvärshandlingarna och sedan låta i allmänna tidningarna i den ordning, som i 181 § sägs, kungöra, att besvär i målet blifvit anförda, och att besvärshandlingarna finnas hos Hofrätten att tillgå.*

186 §.

Har klaganden låtit *besvärshandlingarna* tillställas vederparten, vare denne pliktig att inom lika tid, som för besvärs anförande i 179 § stadgad är, räknad från den dag handlingarna honom tillställdes, förklaring i målet till Hofrätten ingifva; *är kungörelse angående besvären i allmänna tidningarna införd*, skall han sin förklaring ingifva inom nitio dagar från sista kungörandet. Kommer han ej in med förklaring inom föreskrifven tid, och visas ej heller inom samma tid förfall; varde han ej vidare i Hofrätten hörd; visas laga förfall, förelägge Hofrätten honom ny tid.

187 §.

Finner Hofrätten nödigt att infordra öfverexekutors utlåtande öfver besvären, åligge klaganden att tillställa öfverexekutor besvärshandlingarna och bevis derom till Hofrätten ingifva, såsom förut är sagdt.

188 §.

Hvad parterne enligt 185, 186 och 187 §§ hafva att iakttaga, så ock äfven-tyret, om det försummas, låte Hofrätten tecknas å besvärsskriften.

189 §.

Huru mål, som blifvit af öfverexekutor å Gotland afgjorda, må fullföljas i annan ordning, än nu är sagdt; derom är särskildt stadgadt.

190 §.

Föranleda besvären ej ändring i öfverklagade utslaget, gälde den klagande vederpartens kostnader i målet, efter ty Hofrätten pröfvar skäligt. Finnes någon hafva ohemult klagat, böte såsom i 29 Kap. 2 § Rättegångs-balken stadgadt är. Missfirmar någon hos Hofrätten öfverexekutor, ege Hofrätten, ändå att åtal ej sker, döma den felande till ansvar, när brottsligheten ej är gröfre, än att den må med böter beläggas; är den svårare, låte Hofrätten den brottslige der särskildt åtalas.

191 §.

Då besvär mot öfverexekutors utslag anmälas, ege Hofrätten, när skäl dertill förekommer, att, innan ändringssökandet slutligen pröfvas, förordna, att utslaget icke må verkställas eller att, om verkställighet redan följt, ytterligare åtgärd ej må vidtagas.

192 §.

Hofrätts utslag i mål, hvarom i 2 Kap. sägs, må ej hos Konungen öfverklagas. Vill någon i andra utsökningsmål hos Konungen föra klagan öfver Hofrätts utslag, göre det genom besvär, som böra ingifvas inom hälften af den tid, som i 30 Kap. 9 § Rättegångs-balken stadgas, och fullgöre dervid det, som uti 18 § af samma kapitel finnes föreskrifvet. Är den klagande fäld till böter eller till skadestånd enligt 173 §, vare om hans skyldighet att nedsätta hvad honom ådömdt blifvit eller styrka sin fattigdom gällande hvad i fråga om fullföljd af talan mot Hofrätts utslag i brottmål är stadgadt.

De i Kongl. Maj:ts förslag till *Förordning om nya Utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas* skall meddelade stadganden kunna hänföras till följande hufvudämnen:

1:o tiden, från hvilken den föreslagna nya Utsökningslagen skall till efterlefnad gälla;

2:o de stadganden, som genom nämnda lag skola anses upphäfdas;

3:o öfvergångsbestämmelser;

4:o de lagbud, som framgent skola blifva gällande och deribland några visserligen i Utsöknings-balken intagna, men rätteligen till Handels-balken hörande stadganden, hvilka i följd af denna deras natur nu icke utgjort föremål för omarbetning; — och

5:o ändringar, som i följd af nya lagen blifva nödiga i Konkurslagen, Sjölagen m. fl. författningar.

Utskottet har vid granskningen af det nu förevarande förslaget funnit det samma icke lemna rum för några väsentliga anmärkningar och endast ansett några få förändringar och tillägg deri nödiga.

Dessa äro följande:

vid 5 §.

Då uti 30 Kap. 5 § Rättegångs-balken, i fråga om lyftning af medel, som enligt samma § blifvit till fullgörande af Hofrätts dom utgifna, hänvisas till 3 Kap. 5 § Utsöknings-balken, men nya lagen, lika litet som nyssnämnda lagrum, innehåller något särskildt om lyftning af dylika medel, har Utskottet, på det ovisshet icke måtte uppstå om hvilken bestämmelse i nya lagen, som i stället borde i förevarande fall tillämpas, ansett särskildt stadgande derom böra meddelas och derföre föreslagit ett tillägg till 5 §.

vid 14 §.

Bland de lagbud, hvilka enligt förslaget icke skulle anses upphäfda genom nya lagen, upptagas äfven 1 § i Kongl. Förordningen angående vissa omständigheter uti lagsöknings- och utmätningsmål den 28 Juni 1798 samt Kongl. Kungörelsen den 20 Maj 1835 angående tillägg till 6 § uti 4 Kap. Utsöknings-balken. Det förra lagbudet innehåller, att alla skuldebref och löftesskrifter böra, om de för gällande skola antagas, antingen egenhändigt skrivas och undertecknas af den, sådana utgifver, eller, då de af flere undertecknas, af någon bland dem skrivas eller ock bestyrkas af två vittnen, hvilka på en gång varit tillstädes och af hvilka det ena skall hafva skuldebrefvet eller löftesskriften skrivit, och Kongl. Kungörelsen den 20 Maj 1835 föreskrifver, att handskrifven invisning skall, för att såsom gällande anses, hafva den form, som sålunda blifvit för skuldebref bestämd. Ifrågavarande stadganden torde dock numera få anses hafva förlorat all vidare tillämpning, och att vid sådant förhållande upplifva dem skulle blott föranleda till tvekan, huruvida den i 1798 års förordning föreskrifna form för skuldebref vore nödig, för att skuldebrefvet skulle vara enligt 12 § i nya lagen exigibelt. Utskottet har derföre föreslagit, att nu ifrågavarande lagbud må ur 14 § uteslutas.

vid 15 §.

Såsom Nya Lagberedningen erinrat, förekomma flera fall, då enligt administrativa eller ekonomiska författningar omedelbar utmätning medgifves, såsom för krono- och kommunalutskylder och dylikt. Att någon ändring häri eller i sättet för dylika afgifters indrifning ej varit med den nya Utsökningslagen åsyftad, följer af dennes egenskap af allmän civillag och framgår dessutom tydligen af Nya Lagberedningens motiv. Till förekommande likväl af all tvekan i detta hänseende och på det de i nämnde lag gifna föreskrifter om utmätning ej må anses lägga hinder i vägen att, såsom ifrågasatt blifvit, bereda vederbörande kommuner tillfälle att till besparing i kostnaden få såsom biträde vid indrifning af de till dem ingående afgifter anlita andra personer än de vanliga utmätningsmännen, har Utskottet ansett uttryckligt stadgande derom, att i afseende å uttagande af dylika afgifter nya lagens bestämmelser ej ega tillämpning, utan att i fråga derom skall gälla hvad nu är eller framdeles kan varda stadgadt, lämpligen kunna i promulgationslagen införas.

Slutligen får Utskottet erinra, att 13 § bör utgå, i fall den vid 103 § i förslaget till Utsökningslag ifrågasatta ändring varder godkänd, och att således §§:nas nummerordning från och med 14 § kommer att undergå förändring.

På grund af hvad nu blifvit anfördt får Utskottet hemställa,

2:o att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts nådiga Proposition ej heller i denna del kan oförändrad antagas, måtte, under förutsättning att den nya Utsökningslagen varder antagen, för sin del besluta följande:

Förordning om nya Utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall.

1 §.

Den utsökningslag, som nu gillad och antagen är, så ock hvad i denna förordning stadgas, skall lända till efterrättelse från och med den 1 Januari 1879; dock skola mål, som vid nämnde tid redan äro anhängiga, behandlas enligt äldre lag, der ej här nedan annorledes förordnas.

2 §.

Genom nya lagen upphäfvas, med de deri, så ock i 13 § här nedan gjorda undantag, Utsöknings-balken i den å 1734 års riksdag antagna lag tillika med alla de särskilda stadganden, som utgöra förklaring eller ändring af hvad sagde balk innehåller eller tillägg deri.

3 §.

I Rättegångs-balken af 1734 års lag upphävas:

de i 8 Kap. 2 § förekommande bestämmelser rörande Hofrätts befattning med utmätningssmål;

hvad i 12 Kap. 3 och 4 §§ stadgas om rätt till utmätning samt om doms fullbordan i återvinningsmål;

26 Kap. 2 §; och

hvad 30 Kap. 5 § innehåller om rätt för vinnande part att tillträda fast egendom, som blifvit till fullgörande af Hofrätts dom uppgifven.

4 §.

Alla öfriga i allmän civillag gifna föreskrifter, hvilka äro stridande mot nya lagens bestämmelser, varda ock upphädda, der ej här nedan annorledes stadgas.

5 §.

Der hänvisning till Utsöknings-balken i lag eller särskild författning förekommer, skall motsvarande bestämmelse i nya lagen eller i denna förordning tillämpas.

I fråga om lyftning af hvad till fullgörande af Hofrätts dom enligt 30 Kap. 5 § Rättegångs-balken utgifvet är skall, i stället för deri åberopade 3 Kap. 5 § Utsöknings-balken, tillämpas hvad i 40 § nya lagen om lyftning af utmätt lös egendom stadgas.

6 §.

Varder skuldfordringsmål, som är anhängigt hos Konungens Befallningshafvande, då nya lagen träder i verket, icke inom natt och år derefter hos Konungens Befallningshafvande så fullföljdt, som i 22 § nya lagen sägs; vare målet förfallet.

7 §.

Skall fast egendom utmättningsvis säljas, och har ej, innan nya lagen träder i kraft, dag för första auktionen blifvit utsatt; då skall, ändå att utmätning skett i öfverensstämmelse med äldre lag, nya lagens bestämmelser gälla i fråga om egendomens försäljning och köpeskillningens fördelning.

8 §.

Efter det nya lagen blifvit gällande, må ej bysättning gäldenär åläggas eller införsel i hans lön beviljas. Ej heller må på grund af förut meddeladt beslut gäldenären i bysättningshåkte hållas. Förut meddelad införsel upphöre, då nya lagen träder i kraft.

9 §.

Har enligt äldre lag gäldenär varit bysatt för gäld eller gått ed, att han ej

egde annan tillgång, än som vid utmätning för den gäld blifvit uppgifven; då må ej för samma gäld edgång efter 86 § nya lagen honom åläggas, utan så är att borgenären visar anledning, att gäldenären undandöljer tillgång, som der sägs.

10 §.

Der enligt allmän civillag något rättsförhållande är gjordt beroende deraf, att hos Konungens Befallningshafvande borgen ställes, eller fordran angifves eller utsökes, eller klander emot annans anspråk anmäles, vare hvad i ty fall om Konungens Befallningshafvande sägs gällande om öfverexekutor.

11 §.

I stället för hvad 4 Kap. 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 och 13 §§ samt 8 Kap. 11 § Utsöknings-balken af 1734 års lag äfvensom Förordningen den 19 Maj 1756 innehålla, förordnas som följer:

1. Är förskrifning stäld att betalas till innehafvaren; njute han betalning, som den i händer hafver. Finnes förskrifning stäld å någon viss man, och har gäldenären deri gifvit lof att låta den komma i annans hand; vare lag samma.

2. Invänder den, som utgifvit löpande skuldebref, hvarom i föregående punkt sägs, att han dertill blifvit tvungen eller förledd, vare den invändning mot innehafvare, som i god tro är, utan verkan, der utgifvaren försummat iakttaga hvad i 26 § Utsökningslagen stadgas.

3. Hafver borgenär, utan sådant gäldenärens lof, som i 1 punkten sägs, öfverlåtit hans förskrifning till någon annan; hafve då han ej annan rätt, än den, som förskrifningen lyder å.

4. Hafver någon fått invisning å viss man, och får ej betalning af honom; njute då betalning af den, som invisningen gaf, med ränta till sex för hundra, der det ej styrkes, att den, som invisningen fått, varit vållande, att betalning i rätten tid ej följt.

5. Missräkning är ingen betalning. Ehvar den finnes, bör den först rättas, och betalning sedan derefter ske.

6. Nu är viss ort nämnd, der betalning ske bör; lände då det till efterrättelse. Är ej viss ort nämnd; pröfve då öfverexekutor eller Rätten, hvar betalning å gäldenärens kostnad ske bör.

7. Ingen söke annan mans skuldfordran, utan egaren honom sin rätt skriftligen lemnat, eller annorledes dertill lof gifvit.

8. Hafva två eller flere skrivit skuldebref under, med förbindelse, att en för alla, och alla för en betala; då eger borgenär för fulla gälden betalning få hos hvem han helst vill; och hafve den sedan lika rätt emot de andra, för det han öfver sin del betalt. Hafva de sig ej så förbundit, och äro de ej i bolag samman; gälde då hvar sin del efter hufvudtalet.

9. Är i skuldebref viss och loflig ränta utfäst; hafve den lika rätt med hufvudstolen, der ej för vissa fall i lag annorledes stadgadt är.

10. Är skuldebref löpande, vare ej gäldenären skyldig att gälda ränta för längre tid efter förfallodagen än från den dag, då borgenären fordrat betalning, der ej gäldenären annorledes sig förbundit.

11. Nu vill någon resa från orten, som skyldig är för kost, hushyra, skepps-lega eller annat slikt; hafve borgenär våld att behålla hans gods till sin säkerhet.

12 §.

I stället för 6 Kap. Utsöknings-balken af 1734 års lag stadgas:

Äskar borgenär, som i fast pant sitter eller vunnit införsel i gäldenärs fasta gods, värdering å fastigheten, efter ty i Förordningen angående ändring i gällande bestämmelser om lagfart å fast pant den 16 Juni 1875 stadgas; då skall värderingen förrättas å landet af häradshöfding med tvenne gode män och i stad af trenne Råd-stufvurättens ledamöter.

Värderingsmän, som ej äro edsvurne domare, böra förut i gäldenärens och borgenärens närvaro ed gånga, att de skola det gods så värdera, som de efter bästa förstånd och samvete pröfva det värdt vara.

Sedan allt noga värderadt och upptecknad är, skola värderingsmännen bref derå gifva.

13 §.

Genom hvad här ofvan i 2 § blifvit förordnad skola ej anses upphäfdä:

4 § i Förordningen angående vissa omständigheter uti lagsöknings- och utmätningsmål den 28 Juni 1798 samt hvad såsom förklaring och tillägg till samma § stadgats genom Förklaringen den 29 Juli 1812 och Kongl. Kungörelsen den 9 Maj 1835;

5 § af nämnda Förordning, så vidt derigenom blifvit stadgadt, att i visst fall hustru må för gäld lagsökas;

Förordningen den 15 Juni 1861 om verkställighet i Sverige af domar och utslag, meddelade af domstol i konungariket Danmark;

Förordningen den 20 Januari 1863 angående förnyande af Svensk myndighets beslut, som förlorat sin exekutiva kraft i främmande stat; och

hvad 4 § af Förordningen om upphörande af vissa domstolar den 19 December 1844 innehåller om verkställande af utmätning eller qvarstad å egendom, befintlig inom Kongl. slott.

Ej heller upphäfves hvad i 18 punkten i Ridderskapets och Adelns privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810 finnes stadgadt angående Ridderskapets och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder.

14 §.

Genom nya lagen sker ej ändring i hvad genom allmän civillag är stadgadt angående rätt till utmätning i vissa fall utan dom eller utslag; och skall, der i ty fall någon eger anlita magistrat om utmätning, stadsfogde i stället anlitas.

Ej heller skola nya lagens bestämmelser ega tillämpning i de fall, då utmätning utan dom eller utslag eger rum för utskylder, allmänna afgifter, expeditiönslösen, handtlangning vid laga skifte eller annat dylikt, utan gälle härom hvad redan är eller framdeles varder stadgadt.

15 §.

Hvad Ärfda-balken af 1734 års lag och Sjölagen den 23 Februari 1864 innehålla om rätt till qvarstad, vare ej genom nya lagen upphäfdt. Skall enligt något lagens rum fast egendom stå i qvarstad, stånde egendomen i stället under förbud att säljas eller skingras, såsom i nya lagen skils.

16 §.

De bestämmelser, som äro meddelade i Kongl. Brefvet den 8 December 1748 angående fataliers bevarande i lagvadda och besvärsmål, som från Gotland med posten blifva öfversända, samt i Förordningen den 23 Augusti 1851 angående särskilda föreskrifter för behandling af besvärsmål, som från Gotland fullföljas i Hofrätt, skola lända till efterrättelse äfven i de fall, då klagan föres öfver utslag, som är meddeladt af öfverexekutor å Gotland; och må jemväl, då, såsom i 185 § nya lagen sägs, besvärshandlingar i dessa mål skola till Hofrätten återställas, desamma af den klagande å landskansliet ingifvas på lika sätt, som angående bevis om verkstald kommunikation är föreskrifvet.

17 §.

I de fall, då till följd af stadgandet i 27 Kap. 8 § Rättegångs-balken besvär i Hofrätt bort handläggas i den ordning, som i 9 Kap. 2 och 3 §§ Utsöknings-balken sägs, skall i stället, utan ändring af hvad i öfrigt finnes stadgadt angående dylika besvärsmåls behandling, följande lända till efterrättelse:

1. Äro besvären i rätten tid i Hofrätten ingifna: finner Hofrätten, att den klagande ej skäl dertill hafver; gifve då genast sitt utslag deröfver. Pröfvar Hofrätten besvären vara sådana, att den andre parten förut höras bör; då skall viss dag vid vite honom föreläggas, att sig förklara. Blifver han med sitt svar ute, lägge Hofrätten ny dag före, och kungöre, att han ej vidare hörd varder, om han den försitter. Kommer han ändå ej med svar; gifve den sökande afskrift in af dess besvär, och varde saken derpå företagen, och efter dess beskaffenhet afgjord.

2. Finner Hofrätten nödigt att ock infordra underdomarens förklaring; lägge Hofrätten honom viss dag före.

18 §.

17 Kap. 8 § Handels-balken af 1734 års lag erhåller följande förändrade lydelse:
Sedan ege borgenär, för hvars fordran lös egendom blifvit i laga ordning i mät-tagen, förmånsrätt till betalning ur den utmätta egendomen. Är densamma utmätt för fleras fordringar; hafve den, för hvars fordran utmätning först verkställdes, företrädre: har utmätningen skett på en gång; ege hvar lika rätt. Är utmätning verkställd inom en månad före den dag, gäldenärs konkurs börjades; ege den förmånsrätt, nu sagd är, ej rum: ej heller då utmätning skett efter gäldenärs död, innan en månad förflutit från den dag, då uppteckningen af den dödes bo slutades, der konkurs inom sagda tid börjas.

19 §.

Nedannämnda §§ i Konkurslagen den 18 September 1862 erhålla följande för-ändrade lydelse:

2 §. Borgenär ege ock söka, att gäldenärs egendom afträdas skall i följande fall, nemligen:

1. då gäldenär är för skuld rymd, eller veterligen ur riket faren och anledning är för handen, att han förblifver utrikes för att undgå borgenärers kraf;

2. då verkställighet af utmätning, hvarigenom all gäldenärs kända egendom med-tagas skulle, blifvit för annans fordran sökt;

3. då gäldenär, hvilken det varit förelagdt gå sådan ed, som i 86 § Utsöknings-lagen sägs, underlåtit att inom föreskrifven tid edgången fullgöra;

4. då gäldenär svikligen, borgenärer till förfång, afhänder sig eller undanskaffar sina tillgångar.

20 §. Är gäldenär, efter ty i 153 § Utsökningslagen skils, för öfverträdande af reseförbud insatt i häkte, då offentlig stämning å hans borgenärer utfärdas; varde der-utur lösgifven, sedan han bouppteckningen med ed fästat: ställe sig dock till efterrät-telse hvad i 19 § sagdt är.

22 §. Begifver sig gäldenär från sitt hemvist utan att hafva iakttagit hvad ho-nom efter 19 och 21 §§ åligger; då må han i häkte hållas till dess han sådant ålig-gande fullgjort: uteblifver han, då han efter kallelse sig inställa borde; varde genast hemtad: afviker han från det ställe, dit han kallad eller hemtad blifvit, medan hans närvaro der erfordras; varde i häkte förvarad under den tid, som för ändamålet nödig pröfvas. Kostnaden för gäldenärens hållande i häkte drabbe i dessa fall konkursboet.

24 §. Då anledning förekommer, att gäldenär i häkte förvara, eller att tred-skande gäldenär hemta, efter hvad i 22 § sägs; anmäle det Rättens ombudsman hos Rätten eller domaren, som derom förordnar.

25 §. Sedan uppteckning af gäldenärs bo skett, låte Rätten eller domaren, ändå att han jäfvig är, genast kalla gäldenären att å viss dag, sist inom fjorton dagar, bo-

uppteckningens rättighet med ed fästa. Å landet må sådan ed afläggas inför domaren, der ej ting snart infaller.

Är gäldenär häktad, eller aflägst boende; då må Rätten eller domaren tillåta honom att edgången inför närmaste domstol fullgöra.

29 §. Gäldenär vare pliktig gifva borgenärerna, deras gode män eller sysslomän, de underrättelser om konkursboets tillstånd och tillhörigheter, som af dem äskas: tredskas han; ege Rätten eller domaren, på framställning af Rättens ombudsman, honom förelägga, att det fullgöra vid äfventyr af häkte.

33 §. Har gäldenärs egendom blifvit afträdd till konkurs, den der ej afslutats genom sådan förlikning, hvarom i 94 § förmäles, vare gäldenär ej pliktig att för fordran, som blifvit i konkursen godkänd, eller kunnat i konkursen bevakas, gå sådan ed, som i 86 § Utsökningslagen sägs, utan så är att borgenären visar skäligen anledning, det gäldenären undandöljer tillgång, som honom efter konkursen tillfallit.

126 §. Nu varder under förvaltningens lopp, förr eller senare, uppenbart, att konkursboets tillgångar ej förslå till kostnaderna för boets utredning och konkurssakens behandling; då skall Rättens ombudsman, med företeende af gode männens eller sysslomännens derom afgifna framställning, förhållandet hos Rätten anmäla, och ege Rätten förordna, att vidare behandling af konkurssaken ej eger rum, derest ej inom tretio dagar borgenär eller gäldenären visar, att tillräckliga medel för konkurssakens fortsättning äro att tillgå. Meddelas sådant beslut; medföredock konkursansöknings i fråga om gäldenärs skyldighet att gå sådan ed, som i 86 § Utsökningslagen sägs, samma verkan, som om saken fortgått.

Finnes ej i boet tillgång till gäldande af kostnaden för den offentliga stämningens kungörande och kallelsebrefs afsändande, njute Rätten eller domaren ersättning af allmänna medel, för hvad till sådant ändamål förskjutet blifvit.

20 §.

I Sjölagen den 23 Februari 1864 erhålla nedannämnda §§ följande förändrade lydelse:

62 §. Ej må hvad någon af besättningen, som å segelfärdigt fartyg i tjenst är, till beklädnad eller tjenstens behof ombord fört i mät gå. Har han eljest egendom ombord, som, utan att fartygets resa fördröjes, åtkommas kan; den må till gäldens betalning användas.

139 §. Betalas ej bodmerilånet vid förfallotiden, kan långgifvaren hos behörig exekutor eller domstol fordra, att förbodmadt fartyg eller last må säljas i den ordning, som om dylik egendom, den der utmätt blifvit, särskildt är stadgadt, äfvensom att den förbodmade frakten till honom öfverlemnas.

Har eganderätten till förbodmadt gods, efter lossning ur fartyget, öfvergått i tredje mans hand, kan långgifvaren ej göra sin rätt emot honom gällande, såvida han är i god tro.

21 §.

I Vexellagen den 23 Augusti 1851 erhålla nedannämnda §§ följande förändrade lydelse:

86 §. Pröfvar Rätten sökandens påstående vara af den beskaffenhet att det genast bifallas må; döme då till betalning och förordne tillika att, i brist deraf, utmätning straxt ske må; dock skall för inrikes vaxel, som blifvit för bristande betalning protesterad, utmätning mot vaxelgifvaren eller öfverlåtare ej verkställas förr, än tre dagar förflutit, från det han bevisligen blifvit kraf.

87 §. Är målet af den beskaffenhet, att det ej kan å första rättegångsdagen afgöras; då må Rätten, der kâranden det äskar och omständigheterna pröfvas dertill föranleda, ålägga svaranden att nedsätta penningar i allmänt rånteri eller ställa antaglig pant eller borgen samt förbjuda honom att, der sådant ej fullgöres, resa från orten före sakens slut, vid det äfventyr, som för öfverträdande af reseförbud är i 153 § Utsökningslagen stadgad.

88 §. Dom i vaxelmål gånge, der den vinnande det äskar, i verkställighet genom utmätning och det utmättas försäljning, ändå att ändring i domen sökes; vare dock den, som vunnit, skyldig att ställa pant eller borgen för hvad honom tilldömdt blifvit, der han, innan domen vunnit laga kraft, det lyfta vill.

22 §.

Skall utmätning ske för verkställighet af utslag i brottmål, lände dervid nya lagens föreskrifter i tillämpliga delar till efterrättelse, så vidt de ej äro stridande mot hvad angående nämnda mål särskildt finnes stadgad.

23 §.

Finner Konungen att i stad, der, efter ty i nya lagen skils, Magistraten eller någon dess ledamot skolat öfvertaga befattningen af öfverexekutor och stadsfogde skolat sättas till utnättningsman, sådan anordning icke lämpligen kan bringas till stånd samtidigt dermed att lagen träder i kraft; då må med anordningens genomförande anstå, efter ty Konungen förordnar; och skall, under den tid anståndet fortfar, Konungens Befallningshafvande i länet vara öfverexekutor jemväl för staden och utnättningsmannens befattning, under enahanda ansvarighet som åligger stadsfogde, utöfvas af Magistraten; dervid följande särskilda bestämmelser skola lända till efterrättelse:

1. Magistrat ege att för visst fall till utnättningsman i sitt ställe sätta annan, som af Konungens Befallningshafvande godkänd är; och gälle i ty fall för Magistrat hvad i 3 § nya lagen för kronofogde stadgas.

2. Det i 7 § nya lagen gifna stadgande gäller ej om förrättning, som af Magistraten sjelf utföres.

3. Hvad 10 § nya lagen innehåller derom, att utnättningsman må af öfverex-

kutor dömas till mistning af tjensten eller eljest från tjenstens utöfning skiljas, skall ej å Magistrat tillämpas; varder ledamot af Magistrat vid domstol tilltalad, ege domstolen att om hans afhållande från tjensten under tiden förordna, när skäl dertill äro.

4. Skall fast egendom utmättningsvis säljas, varde auktionen förrättad af Magistraten; och skall hvad i 85 och 97 §§ stadgas om skyldighet för utmättningsman att utmätning hos öfverexekutor anmäla och handlingar till honom insända, ej ega tillämpning å Magistrat.

Emot Kongl. Maj:ts förslag till *Förordning angående stämningsmän* har Utskottet ej någon anmärkning att framställa, utan hemställer,

3:o att Kongl. Maj:ts nådiga proposition härutinnan måtte af Riksdagen godkännas.

Stockholm den 10 April 1877.

På Särskilda Utskottets vägnar:

K. J. Berg.

Reservationer:

vid förslaget till Utsökningslag.

1 §.

af Herr *W. Stråle*: »Förslaget att Magistrat är öfverexekutor i stad, från hvilket stadgande undantag kan af Kongl. Maj:t beviljas enligt 24 (23) § i Promulgationslagen, må tilläfventyrs från teoretisk synpunkt vara riktigt. Huruvida åter den teoretiska regeln skall upphöjas till lag och, der svårigheter möta, undantag göras, eller om icke man bör lagstifta tvärtom, så att nämnda undantag göres till regel och Magistrat endast till följd af Kongl. Maj:ts beslut i särskildt fall åläggas att vara öfverexekutor, synes mig böra vara beroende på nuvarande praktiska förhållanden.

Flertalet af rikets städer hafva icke en befolkning, uppgående till 4,000 innevånare; och bland de städer, der folkmängden uppgår till eller öfverstiger denna ziffra, utgöres ungefär halfva antalet af residensstäder. Måne samtliga sistnämnde städers invånare skulle, om det lemnades dem öppet, göra framställning om förändringen?

Visserligen säger man med skäl att de göromål, hvilka tillkomma Rådhus-rätternas medlemmar, såsom domare, innefatta ett viktigare åliggande än öfverexekutorsbefattningen; men det torde likväl kunna ifrågasättas, huruvida den jemförelsevis långsamare processordningen vid ordinarie domstol lemnar ökad erfarenhet och lämplighet för handläggningen af de till öfverexekutor hörande ärenden, såsom t. ex. fråga om seqvester å ett segelfärdigt fartyg, eller i andra fall der beslut bör fattas och verkställas med största skyndsamhet.

I brottmål lära Magistraterna fortfarande komma att vara underexekutorer.

Enligt min åsigt hade det under närvarande förhållanden varit mera lämpligt, om lagförslaget innehållit såsom regel att Konungens Befallningshafvande är öfverexekutor jemväl i stad och såsom undantag medgifvit att Kongl. Maj:t må förordna Magistrat till öfverexekutor.

Antagligen önska åtskilliga städer, der landshöfdingeresidens ej är beläget, såsom t. ex. Norrköping, Sundsvall, Helsingborg, Ystad, Vestervik med flera att få öfverexekutors-befattningen uppdragen åt städernas Magistrater; och Kongl. Maj:t hade då haft

tillfälle att bestämma under hvilka villkor ansöknungen kunde bifallas. Åtskilliga småstäder åter, t. ex. Öregrund och Östhammar, hvilka begge städer tillsammans ega endast en lagfaren Magistratsperson och möjligen icke vilja göra erforderliga uppoffringar för stadsfogdeinstitutionen, hade undgått att söka undantag från regeln.»

af Herr *Jöns Pehrsson*: »Kongl. Maj:ts af Utskottet gillade förslag i 1 § innehåller, som synes, att blott Kongl. Maj:ts Befallningshafvande under namn af öfverexekutor skulle på landet få upptaga utsökningsmål, hvar inom sitt län. Då domstolarne på landet med sina få sammanträden icke kunna skyndsamt behandla utsökningsärenden, och man i betydlig mån förminskat rätten för öfverexekutor att upptaga utsökningsmål till pröfning mot hvad hittills varit praxis, finner jag det vara nödvändigt, att ytterligare myndighet finge befogenhet att pröfva utsökningsmål, äfven från landet. Denna myndighet anser jag kunna vara Magistraten eller Rådhusrätterna i städerna, hvar inom sitt län. Om en person, som tillhör ett visst län, sökes hos Konungens Befallningshafvande, eller Magistrat inom samma län, blir han efter min uppfattning icke dragen från sin rätta jurisdiktion, i ena fallet mer än i det andra, och i vissa fall stadgas i 12 §, att gäldenär kan sökas der han träffas. Man har häremot invändt, att Magistraterna äro städernas tjenstemän, af dem aflönade och hållne med embetslokal, och att ett sådant åliggande skulle vålla städerna förökade utgifter, hvaremot jag för min del tror, att förhållandet skulle blifva alldeles motsatt, om Magistraterna fingo rättighet något dela tjänst med landssekreterare i lagsökningsmål. Och att de lika väl kunde behandla sådant mål, om det är från land eller stad, ligger i öppen dag, och kan vid mångfaldiga tillfällen blifva till lättnad för allmänheten och förekommer en mängd obehöriga invändningar från gäldenärer, som skulle föga båta, då Magistraterna hafva så täta sammankträden, och vittnen kunde genast höras. Annan tidsutdrägt tages med en mindre samvetsgrann gäldenär, om målet blir förvisadt såsom tvistigt till domstol. Redan nu stadgar gällande vexellag, att vexelmål skola behandlas af Rådhusrätterna, hvarjemte vittnesförhör m. m. på Hofrätts föreskrift måste handläggas vid Rådhusrätt, hvarför jag tror, att full befogenhet fins uti att kunna ålägga Magistraterna att upptaga utsökningsmål äfven från landet. Och anser jag derföre, att 1 § borde erhålla följande lydelse:

Utsökningsmål upptagas och pröfvas af öfverexekutor, som är Konungens Befallningshafvande, och städernas Magistrater, hvar inom sitt län; i Stockholm: Öfverståthållarembetet, och om i rikets öfriga städer Konungen förordnar viss ledamot af Magistraten att utsökningsmål upptaga och pröfva.»

2 och 3 §§.

af Herr *Bergius*: »I ändamål att, hvad landet angår, bereda lättnader för erhållande af utmätningar och andra verkställighetsåtgärder enligt utsökningslagen har

inom Utskottet fråga blifvit väckt att, jemte kronofogde, länsman skulle inom sitt tjenstgöringsområde vara utmättningsman, så att fordringsegare och annan handräckningssökande egde att anlita hvilken af dessa tjenstemän de ville.

Häremot har framställts den anmärkning, att med afseende å den låga aflöning, som för närvarande vore länsman tilldelad, man icke alltid kunde påräkna att till länsmansbefattningar erhålla personer med sådana kvalifikationer, att exekutionens handhavande med trygghet kunde åt dem anföras. Men då, efter hvad upplyst blifvit, inom flera orter af riket, utmätningar och andra exekutiva förrättningar för närvarande verkställas nästan uteslutande af länsmän, hvilka på ett tillfredsställande sätt sköta sina åligganden; då någon tvekan icke uppstått om lämpligheten af den i Kongl. Maj:s förslag till utsökningslag förekommande bestämmelse att kronofogde eger att med vissa inskränkningar sätta länsman till utmättningsman i sitt ställe; och då det bör kunna antagas, att enskilda parter icke begagna sig af sin valrätt att anlita länsman utan att denne är lämplig för fullgörande af det uppdrag, som är i fråga, så torde berörda anmärkning icke vara förtjent af synnerlig uppmärksamhet.

Vidare har uttalats den farhåga att åtskilliga förvecklingar skulle kunna uppkomma i följd deraf att två personer vore anställda såsom utmättningsmän inom samma tjenstgöringsområde. Dervid tillåter jag mig erinra, att redan för närvarande det förhållande eger rum, att länsman, utan order af kronofogde, utöfvar underexekutors befattning, enär det lär vara ganska vanligt, att med anledning af stadgandet i 14 § 2 mom. i landshöfdingeinstruktionen, verkställigheten af domar och utslag i särskilda fall, der fordringsegaren sådant begär, öfverlåtes omedelbart till länsman. Någon olägenhet häraf har icke förports, och då äfven, enligt andra länders lagstiftning, inom samma distrikt finnas för handhavande af exekutionen flere tjenstemän, af hvilka parterna ega välja den, till hvilken de hysa förtroende, så vågar jag antaga, att de förespeglade förvecklingarne icke skola af erfarenheten bekräftas.

Det har således synts mig som det icke vore förenadt med någon våda att godkänna den ifrågakända förändringen, som utan tvifvel skulle för landsbygdens invånare, i synnerhet i glest bebodda trakter, medföra ej ringa fördel. I öfverensstämmelse med stadgandet i 3 § i lagförslaget torde dock frågor om försäljning af utmätt fast egendom, fördelning af köpeskillingen derför och fördelning af köpeskillingen för utmätt lös egendom böra af kronofogde handläggas, der icke Konungens Befallningshafvande annorledes förordnar. Jag har derför trott, att 2 och 3 §§ borde erhålla ungefär följande lydelse:

Utmättningsman är å landet kronofogde och länsman, hvar inom sitt tjenstgöringsområde samt i stad stadsfogde. Erfordras i stad mer än en stadsfogde, bestämme Konungen deras antal och omfånget för hvarderas befattning. Utmättningsman har att, efter ty i denna lag sägs, fullgöra hvad öfverexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall utan föreskrift af annan myndighet förrätta utmätning.

Kronofogde eger att för bestämdt fall till utmätningsman i sitt ställe sätta länsman eller tjenstebitråde, som med Konungens Befallningshafvandes begifvande är hos kronofogde anställt; svare dock vid utmätning kronofogden själf för redovisningen och för skada, som af utmätningsmannens fel eller försummelse kan komma.

Försäljning af utmätt fast egendom, fördelning af köpeskillingen derför och fördelning af köpeskillning för utmätt lös egendom, i fall, då enligt 119 och 120 §§ sammanträde för köpeskillings fördelning erfordras, må dock icke, utan särskildt förordnande af Konungens Befallningshafvande, verkställas af länsman eller kronofogdes tjenstebitråde.

I Stockholm så ock i annan stad, der utmätningsmannabefattningen anses icke kunna af en stadsfogde ensam fullgöras, må, om Konungen finner godt sådant medgifva, stadsfogde likaledes ega att under enahanda ansvarighet och med det förbehåll i afseende å fördelningen af köpeskillning för utmätt lös egendom, som för kronofogde här ofvan stadgas, samt under de vilkor i öfrigt Konungen må föreskrifva, för bestämdt fall i sitt ställe till utmätningsman sätta annan man, som af öfverexekutor antagen är.

Om min särskilda mening angående länsmans behörighet att vara utmätningsman godkännes, bör det af Utskottet i 4 § föreslagna stadgande utgå, hvarjemte 6, 9, 139 och 140 §§ böra förändras så, att deri meddelade bestämmelser rörande kronofogde blifva tillämplige äfven på länsman.»

af Herrar *Hellgrén, Svensén* och *Farup*, hvilka instämde med Herr Bergius.

af Herr *Jöns Pehrsson*: »Jemte det jag instämmer i Herr Bergius' med fleres reservation mot 2 § har jag funnit det alldeles nödvändigt, att, då ny utsökningslag med ty åtföljande lag för utmätningar utfärdas, nya lagarna göras så tydliga och så litet betungande för allmänheten som möjligt. Utskottet har beslutat, att endast kronofogdarne skola vara utmätningsmän på landet, och om än i bästa fall länsman äfven blefve utmätningsman, äro flera landsdelar så vidsträckta, att utmätningskostnaderna blifva allt för dyra för vissa utgifters uttagande, såsom resterande krono-, kommunal- och dylika utskylder, om de skola utmätas efter nya föreslagna lagen. Inom Utskottet har man varit fullt ense derom, att nya lagen ej skall tillämpas för dylika utskylders utpantning, och i 15 § i förslaget till nya utsökningslagens införande gjort ett tillägg och förtydligande i berörda hänseende, men Utskottet har ej ansett sig böra bifalla mitt förslag om bestämd föreskrifts införande i lagen om sättet för dylika utgifters uttagande. Endast af formella skäl för min del finner jag det otänkbart, att nya lagen bör antagas med mindre den omfattar bestämda föreskrifter i nyss berörda hänseenden. Det är ej tänkbart,

att någon ovisshet eller otydlighet bör kvarstå. Af såsom bilaga närlagda Högsta Domstolens protokoll synes, att sättet för oftanämnda utgifters uttagande länge nog varit oklart och omtvistadt; och det vore ej för tidigt, om bestämd lag i detta hänseende blefve antagen.

För min del anser jag, att ett enklare sätt bör stadgas för resterande kommunalutskylders indrifning, som mycket lätt låter sig verkställas genom fjerdingsmän, som *nu* indrifva stora summor kronoutskylder, och om man derjemte lemnar kommunerna frihet att inom sig utse särskild person för dylika utskylders indrifning, äro tvenne alternativ, som i tillämpningen sparade stora utgifter för den fattigare befolkningen, som annars åtgå till utmätningsmän. På dessa skäl föreslår jag sådan lydelse för:

2 §.

Utmättningsman är å landet kronofogde och länsman, hvar inom sitt tjenstgöringsområde, och i stad stadsfogde. Utmättningsman har att, efter thy i denna lag sägs, fullgöra hvad öfverexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall utan föreskrift af annan myndighet förrätta utmätning. Vid indrifning af resterande krono-, kommunal- samt andra dylika utskylder anlite utmätningsmannen på landet fjerdingsmän eller, der kommunen inom sig utser särskild person för dylika utskylders indrifvande, denne person».

6 §.

af Herr *Jöns Pehrsson*, som ansåg de uppräknade jäfven mot utmätningsman vara alltför många.

24 §.

af Herr *Berg*: »På de skäl som af Utskottet blifvit anförda emot förslaget att låta länsman, utan särskildt förordnande af Konungens Befallningshafvande, på eget ansvar utöfva utmätningsmans befattning, och då, enligt 4 § i Utskottets förslag, å de länsmän, som erhålla dylikt förordnande, kommer att tillämpas hvad i nu ifrågavarande § angående kronofogde stadgas, har jag ej kunnat deltaga i Utskottets hemställan, så vidt derigenom äfven öfrige länsmän blifvit med fogde likstälde.»

af Herrar *W. Stråle* och Friherre *Wrede*.

33—36 §§.

af Herr *Berg*: »I det af Utskottet föreslagna stadgande, enligt hvilket vederbörande parter skulle ega att med posten ej allenast till öfverexekutor insända skrifter och handlingar i utsökningsmål, utan äfven få deri meddelade beslut sig tillsända, har jag ej vågat instämma. Utan att fästa mig vid de missbruk,

hvertill en oinskränkt och okontrollerad rätt för enskilda personer att med posten insända skrifter möjligen kan leda, synes mig den redovisning för inkomna medel, samt deras användande och dervid till äfventyrs blifvande öfverskott, som ett stadgande i nämnda syftning komme att för öfverexekutorerne medföra, ej låta sig väl förena med deras öfriga embetsgöromål eller skäligen kunna ifrågasättas, utan att på samma gång ökad arbetsbiträde åt dem beredes. De åsyftade fördelarne torde ej heller vara så stora, som man föreställt sig. Att skrifter och handlingar, som inlemnas på posten, alltid skola i behörig ordning och i rätt tid framkomma till sin bestämmelse kan ej med säkerhet förutsättas; och då derjemte, i händelse det befinnes att en insänd handling icke är belagd med stämplat papper till föreskrifvet belopp eller att de till lösen för blifvande beslut och dess afsändande bifogade medel äro dertill otillräckliga, eller att den uppgifna adressen till äfventyrs är otydlig, hinder för målets upptagande eller beslutets befordrande med posten kan uppstå, bereder således den föreslagna anordningen ej full trygghet för den, som deraf begagnar sig, att derigenom hans rätt skall blifva behörigen iakttagen, utan att han sjelf eller genom annan behöfver på stället göra sig om målets behandling underrättad. För min del tror jag därför att parternes intresse bättre skulle befrämjas, om vederbörande öfverexekutor, på sätt redan nu åtminstone hos en del Konungens Befallningshafvande lärar iakttagas, genom länskungörelserna gifve anvisning på en eller flere lämplige personer, hvilka åtogo sig att mot billig och möjligen på förhand genom faststald taxa bestämd afgift gå parter i utskökningsmål till handa med det biträde, hvarom de kunde anlitas. De föreskrifter som i sådant hänseende kunde finnas erforderlige torde dock, såsom fallande inom det administrativa området, ej lämpligen böra erhålla plats i en allmän lag. Under ärendets behandling inom Utskottet har äfven varit ifrågasatt att underrättelse om tiden, då utslag kommer att meddelas, äfvensom om sådant föreläggande, som i 35 § afses, borde genom öfverexekutors försorg vederbörande part med posten tillsändas. Ett sådant stadgande, hvaremot ej de betänkligheter möta, som i afseende å det af Utskottets pluralitet antagna här ofvan blifvit anförda, har jag ansett mig böra biträda, och jag får därför vördsamt hemställa,

att, med uteslutande af den af Utskottet tillagda 36 §, Kongl. Maj:ts förslag i 33, 34, 35, och 36 §§ måtte af Riksdagen godkännas; dock med tillägg vid slutet af 34 § af ett så lydande stadgande: *låte ock öfverexekutor underrättelsen med posten afsändas till part, som för sådant ändamål sin adress uppgifvit och stadgad afgift erlagt*, och med den förändring i lydelsen af 35 § att orden: *anteckning derom tillika införd i den i 34 § omförmälda bok* utbytas mot: *underrättelse derom meddelad på sätt i 34 § sägs*.

Häruti instämde Herrar *W. Stråle, Friherre Wrede, Reuterswärd, Widmark* och *Hellgrén*.

vid Utskottets förslag att utesluta 54 § i Kongl. Maj:ts förslag:

af Herr *Berg*: »De skäl, som af Utskottet blifvit anförda för uteslutande af denna §, hafva icke kunnat öfvertyga mig om densammas olämplighet. Att stadgandet, enligt hvilket för skuldsedlar, upprättade i der föreskrifven form, exekution utan föregående lagsökning kan erhållas, innebär en nyhet, hemtad från utlandet, är onekligen en sanning, men om ett dylikt stadgande visat sig der vara af behovet påkalladt och kunna medföra nytta, inser jag ej hvarföre icke förhållandet skulle kunna vara enahanda för oss. Genom införande af s. k. exigibla skuldsedlar göras ej andra fordringsbevis öfverflödiga och att dessa senare skulle af de förra helt och hållet undanträngas är hvarken antagligt, eller önskligt. Häraf följer dock ej att det föreslagna stadgandet skulle komma att sakna all betydelse. Om än den exigibla skuldsedeln ej blefve den allmännaste formen, hvarunder försträckning komme att lemnas, förefinnas dock fall, då densammas användande kan blifva både lämpligt och gagneligt, och säkert skulle mången lagsökning kunna undvikas om borgenären, vid beviljande åt gäldenären af någon tids anstånd med betalningen, kunde beredas visshet att efter anståndstidens slut exekution vid bristande betalning genast kunde erhållas. Under förutsättning att vid det erkännande af skulden, som, enligt den Kongl. propositionen, skulle inför offentlig myndighet afgifvas, protokoll komme att föras och skuldsedeln blefve der fullständigt intagen, synes gäldenären i detta protokoll hafva ett tillräckligt skyddsmedel mot de af Utskottet befarade förfalskningarne och de deraf förespeglade vådor torde således, i fråga om exigibla urkunder, ej vara andra eller större än de som med lika skäl kunna tänkas förekomma vid exekution å domar. En dom kan ju nemligen, lika väl som en exigibel skuldsedel, förfalskas, och denna omständighet bör väl lika litet i fråga om den ena som den andra af dessa handlingar utgöra tillräckligt skäl att i allmänhet förbjuda exekution å dem. Utgående emellertid från den grundsats, att ett nytt rättsinstitut ej bör i lagen införas, innan behovet deraf vunnit ett mera allmänt erkännande, och att vid den lagstiftning, som nationalrepresentationen tillkommer, den enskilda individen icke, så vida ej fråga är om mera viktiga principer, bör genom att allt för ifrigt förfäktat sin åsigt hindra det helas framgång, har jag i detta likasom i några andra fall, der min mening varit från pluralitetens afvikande, icke ansett mig böra framställa något särskildt yrkande.»

af Herr *Samzelius*, som yrkade hufvudsakligt bifall i denna del till Kongl. Maj:ts i ämnet aflåtna nådiga proposition, dock så att, på sätt komiterade för utarbetande af förslag till förändring af lagstiftningen angående utsökningsväsendet enhälligt hemställt, omedelbar utmätning må kunna ega rum för sådana i den föreslagna formen utfärdade skuldebref, hvilkas rigtighet blifvit, i tillkalladt vittnes närvaro, erkänd jemväl inför *länsman*.

af Herr *Hellgrén*, som instämde med Herr *Samzelius*.

55 §.

af Herr *Samzelius*, som hufvudsakligen anslöt sig till den af Assessoren Örbom vid Nya Lagberedningens förslag i ämnet fogade reservation (sidd. 207—214) i fråga om införande af det numera i hela tyska riket samt största delen af österrikiska kejsardömet antagna så kallade *mahnverfahren* (anmaningsförfarande); — ett förfarande som äfven hos oss redan blifvit i viss mån antaget och med stor fördel använt vid utsökning af fordringar, härledande sig från inrop af varor å offentlig auktion.

af Herr *Bergius*: »I likhet med Lagberedningen finner jag väl, att det för auktionsfordringar föreslagna förfarande icke bör utsträckas till *fordringar i allmänhet*, enär en sådan utsträckning skulle dels, såsom Beredningen anmärkt, lända till uppmuntran af konsumtionskrediten och dels lemna utväg för en bedräglig gäldenär, mot hvilken lagsökning anställes för en klar fordran, att, innan densamma hinner fastställas, få sina tillgångar utmätta för fingerade, på blott lösa uppgifter grundade fordringar. Men deremot skulle det, så vidt jag förstår, icke vara förenadt med någon olägenhet att utsträcka berörda förfarande till de *fordringar, hvilka grunda sig på skuldebref och andra skriftliga fordringsbevis*. Härigenom åstadkommes för dylika fordringar en snabbare exekution, än som enligt lagförslaget kan ega rum, jemte det att den redbare gäldenären, som icke är sinnad att medelst obehöriga invändningar söka fördröja liqviden, utan obetingadt erkänner sin skuld, undgår de kostnader en lagsökningsåtgärd medför. Der för betalningen viss förfallotid ej är bestämd, torde det dock vara billigt, att utmätning icke eger rum förr än någon tid förflutit sedan kraf skett, hvaremot sådant anstånd icke synes vara erforderligt, då förfallotiden antingen blifvit bestämd till viss dag eller skall efter uppsägning beräknas. I följd häraf och då erkännandet af skulden icke torde böra ovilkorligen ske vid sjelfva utmätningstillfället, utan kan förut afgifvas inför utmätningssmannen, hvarigenom vinnes den fördel att erkännandet i de flesta fall kan afföras gäldenären utan att utmätningssmannen behöfver för sådant ändamål göra en särskild resa, vill jag åt förevarande § föreslå följande lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig på *skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis* eller enligt protokoll öfver offentlig auktion härleder sig från inrop af lös-egendom, må, ändå att betalningsskyldighet ej blifvit gäldenären ålagd, utmätning ske, der gäldenären *inför utmätningssmannen* utan jäf erkänner skulden; dock skall utmätningssmannen, innan utmätningen verkställas, om erkännandet taga skriftligt bevis antingen af gäldenären sjelf eller, om han ej kan skrifva eller ej vill beviset meddela, af två ojäfviga män. *Är för skuldens betalning viss förfallotid ej bestämd, då må icke utmätning, utan gäldenärens medgifvande, ega rum, för än åtta dagar förflutit från det*

erkännandet afgifvits eller kraf blifvit genom stämningsmän mot gäldenären anställt.»

af Herrar *Hellgrén*, *Svensén* och *Farup*, hvilka förenade sig med Herr *Bergius*.

af Herr *Jöns Pehrsson*, hvilken jemväl instämde med Herr *Bergius*, dock med den olikhet, att omedelbar utmätning ej borde få ega rum för andra fordringar, än sådana som ej uppginge till högre belopp, än 500 kronor.

56 §.

af Herr *Bergius*, med hvilken Herrar *Hellgrén*, *Svensén*, *Jöns Pehrsson* och *Farup* instämde: »Denna § bör i följd af den förändring som af mig föreslagits i 55 § erhålla följande lydelse:

Vill någon erhålla utmätning enligt 55 §, skall skriftlig ansökan jemte fordringsbeviset i hufvudskrift eller protokollet vid auktionen till utmätningsmannen aflemnas».

59 §.

af Herr *Jöns Pehrsson*, som ansåg bestämmelsen angående kungörandet hos gäldenären af den förestående utmätningen icke vara välbetänkt.

62 §.

af Herr *Berg*: »Det af Utskottet i denna §, med ändring af så väl det Kongl. förslaget som nu gällande lag, föreslagna stadgande, enligt hvilket för fordran, som är in-tecknad i gäldenärens fasta egendom, denna alltid skall först utmätas, så vida ej borgenär och gäldenär annorledes öfverenskomma, synes mig icke låta förena sig med pant-aftalets accessoriska natur. Derföre att en borgenär för sin fordran tagit pant eller annan säkerhet, är honom ej betaget att på grund af hufvudförbindelsen hålla sig omedelbart till gäldenären och af honom fordra att han, mot säkerhetens återbekomman-de, infriar sin skuld. Om gäldenären vid utmätning för skulden finnes innehafva pen-ningar eller annan egendom, som, lättare än panten, kan till penningar förvandlas, förefinnes således intet giltigt skäl att befria honom från skyldigheten att låta dessa penningar eller denna egendom användas till förbindelsens fullgörande. Så länge man ej vill taga steget fullt ut och, med omkastning af hufvudaftalets och det accessoriska pant-aftalets nuvarande inbördes förhållande, såsom grundsats antaga att en panthafvare all-tid i första rummet skall hålla sig till panten och att gäldenären således ej vidare personligen häftar för större andel af sin skuld än den brist, som efter pantens reali-sering kan uppstå — och så långt betviflar jag att man vill gå — torde ej heller, utan uppoffring af nödig konsekvens, denna grundsats i visst fall och i fråga om visst slag af pant kunna vinna tillämpning. En dylik inkonsekvens, alltid vid lagstiftning vådlig,

skulle ej kunna undgå att framkalla oegentligheter och svårösta förvecklingar. Göres nemligen panthafvarens rätt att omedelbart hålla sig till gäldenären beroende deraf om panten utgöres af lös eller fast egendom, skulle nemligen den, hvilken såsom hypotek för sin fordran innehar en intecknad revers, i detta hänseende, utan all giltig grund, erhålla bättre rätt än den, som för sjelfva sin fordran erhållit inteckning. Då det af Utskottet föreslagna stadgande endast afser det fall då den intecknade egendomen ännu tillhör gäldenären, skulle derjemte, om egendomen blifvit öfverlåten till tredje man, borgenären, så vida han ej medgåfve att den nye egaren å inteckningshandlingen tecknade åtagande af skulden, blifva befriad från den honom förut åliggande förbindelsen att i första hand hålla sig till panten. Just i detta fall, då väl i allmänhet gäldenären måste antagas vida mera än då han sjelf är egare till panten hafva fördel deraf att betalningen utgår ur denna, skulle han emellertid ej kunna undgå att låta annan sin egendom tagas i mät, och om borgenärens rätt i detta hänseende betingas deraf huru vida gäldenären är egare till panten eller icke, huru skall då förfaras i händelse frågan om eganderätten är föremål för tvist? Att genom det af Utskottet föreslagna stadgandet någon verklig förman kommer att gäldenären beredas synes mig dessutom i hög grad tvifvelaktigt och lika litet mäktar jag inse, huru fastighetskrediten skall kunna ökas genom ett stadgande, på grund af hvilket innehafvaren af en intecknad fordran betages möjligheten att, utan gäldenärens medgifvande, erhålla betalning ens för den å fordringen upplupna räntan utan de omgångar och den tidsutdrägt fastighetens utmätning och försäljning alltid måste medföra.

Jag hemställer alltså vördsamt att Kongl. Maj:ts proposition uti nu ifrågavarande § må af Riksdagen godkännas».

af Herr *W. Stråle*.

af Herrar Friherre *Wrede* och *Widmark*, hvilka instämde med Herr Berg.

65 §.

af Herr *Berg*.

af Herr *W. Stråle*, med hvilken Herrar Friherre *Wrede* och *Reutersvärd* förenade sig: »En bland de många stora fördelar lagförslaget afser att bereda innefattas, efter mitt omdöme, deruti att bestämd föreskrift är meddelad om hvad vid utmätning må undantagas.

I det förslag till redaktionsförändring Utskottet framställt har jag instämt; men att från 50 till 100 kronor förhöja det värdebelopp, hvartill arbetsredskap och husgeråd må få undantagas, synes mig vara att gå för långt.

Med allt deltagande för en olycklig gäldenär får man icke förbise, att understundom borgenären jemväl kan befinna sig uti medellösa omständigheter; och männe det

öfverensstämmer med folkets rättsbegrepp att finna må hända icke så få arbetare, som, om de rätt begagnade arbetsdagarna, kunde med nöjaktig arbetsförtjenst fullgöra sina förbindelser, hafva fribref å husgeråd och arbetsredskap till värde af 100 kronor, hvarunder jemförelsevis temligen många effekter af ringa värde kunna inbegripas, medan den ordentlige och flitige arbetaren icke kan utbekomma sin lagliga fordran.

Såsom skäl för förhöjningen anföres, att konsumtionskrediten skulle dymedelst inskränkas. Männe dock skilnaden emellan 50 och 100 kronor är i detta hänseende så stor, att den i någon nämnvärd mån inverkar på det förderfliga utborgningssystemet?

Man kallar förevarande förslag för en humanitetsfråga; och i viss mån medgifver jag det; men lagens bestämmelse är ett och den kristliga barmhertigheten något annat.

Jag tillstyrker derföre bifall till Utskottets förslag i denna § med den förändring, att siffran 100 ändras till 50».

af Herr *Bergius*: »Den gäldenären medgifna rätt att af det förråd, som i huset finnes, undantaga hvad till gäldenärens, hans hustrus och oförsöjda barns underhåll för en månad tarvas torde för den mindre bemedlade arbetaren, som icke idkar eget jordbruk och hvilken ofta köper sina födoämnen för dagen, vara till ringa gagn, och icke synes det vara med billighet och rättvisa fullt öfverensstämmande, att den ene, som varit i tillfälle att förskaffa sig ett dylikt förråd tillräckligt för en månad, tillåtes undantaga det, medan den andre, hvars alla tillgångar må hända utgöras af några kronor, behöfliga för inköp af mat för morgondagen, måste låta dem gå i mät. Ehuru berörda stadgande äfven kan understundom för utmätningssmannen blifva svårt att tillämpa — t. ex. skall inbergad men otröskad gröda hänföras till nämnda förråd? och, om så är förhållandet, hvarför bör icke gröda, som är afmejad, men ännu icke inbergad, äfven få undantagas? — så vill jag icke motsätta mig dess antagande, men önskar att derjemte få införd en bestämmelse, hvarigenom gäldenär, då han för sig och sin familj saknar utväg till nödortfigt uppehälle, berättigas att undantaga den för honom oundgängligaste lösegendom intill ett visst värde. Att, såsom Utskottet föreslagit, inskränka denna rätt till husgeråd och arbetsredskap, synes mig icke vara lämpligt, ty deraf kan följä, att i mät måste tagas egendom som är af den beskaffenhet, att den icke rimligen bör utgöra föremål för utmätning, såsom t. ex. andaktsböcker, barnens skolböcker och dylikt, eller utgör gäldenärens enda tillgång, det enda, hvarmed han kan för de närmaste dagarna förskaffa sig och de sina uppehälle. Vid betraktande af penningens nuvarande värde och de bestämmelser, förut utarbetade lagförslag i förevarande hänseende innehålla, anser jag för min del, att det belopp, inom hvilket gäldenär må undantaga egendom, icke bör sättas lägre än 100 kronor; och föreslår jag alltså att denna § måtte erhålla följande lydelse:

Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn. Saknas utväg till nödortfigt uppehälle, då skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en månad

tarfvas, så ock *de mest nödvändiga lösören, dock ej öfver ett värde af 100 kronor*. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett».

af Herrar *Hellgrén, Scensén* och *Farup*, hvilka instämde med Herr Bergius.

74 §.

af Herr *Farup*: »Enligt denna § kunna — hvilket äfven i motiven framhålles — förhållanden inträffa, då gäldenär, fastän innehafvande löseegendom till stort värde, likväl icke kan åtkommas genom utmätning och alltså blifver i tillfälle att undandraga sig fullgörande af nära nog hvarje förbindelse till en borgenär. Det torde ligga klart i dagen att, när ena partens rätt förnärmas af den andra och denne visserligen härför lagligen kan ådömas ansvar och ersättningsskyldighet, men föreliggande förslag icke anvisar någon utväg att under så beskaffade omständigheter utmätning må kunna verkställas, så uppstå högst olyckliga förhållanden, hvarvid ena parten blir beroende af den andras godtycke, hvilket knappast kan vara öfverensstämmande med god lag.

Sådana missförhållanden måste nödvändigtvis åstadkomma svåra strider, der den förörättade söker att hjälpa eller försvara sig så godt han kan — ty värr ofta på laglighetens bekostnad, och önskligt vore derföre att löseegendom, som vid utmätningstillfälle icke kan behandlas i öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna § eller annorlunda utmätas, genast måtte kunna öfverlemnas till borgenär i liqvid för fordran, som på annan väg icke kan utfås, och efter pris, som af gode män åsättas».

Häruti instämde Herr *Hellgrén*.

86 §.

af Herr *Wallenberg*: »I likhet med Utskottets öfriga ledamöter har jag undvikit att söka göra smärre meningsskiljaktigheter gällande gent emot det kungliga förslaget, som obestriddigen innebär väsentliga förbättringar i jemförelse med gällande lagbestämmelser angående utskökningsväsendet. Emot en enda paragraf, gillad af Utskottet, nödgas jag likväl afgifva reservation, och detta emedan det gäller en principfråga.

När statsmakterna beslöto bysättningsens afskaffande, tillkom den olycksbringande författningen af den 1 Maj 1868, som medgaf den skuldsatte valet emellan att träda i bysättningshäkte eller att aflägga ed derpå, att han ingenting egde. Huru många af de sålunda aflagda ederna, som skola räknas till de sanna, kan väl ingen dödlig urskilja, men säkert är, att lagstiftningen inbjudit till att betrakta edgång såsom ett medel att undgå bysättningshäktet. Nu äntligen är man sinnad upphäfvu den författning, som aldrig hade bort blifva utfärdad. Men i stället föreslås att införa ett *ökadt antal edgångar* i egen sak. Om § 86 uti nu föreliggande förslag antages, eger hvarenda fordringssegare, som lagsökt sin gäldenär, att, om tillgång brister, utan vidare fordra, att

han inställer sig för myndigheterna och aflägger ed på, att han ingenting vidare eger. Ur ett dylikt stadgande emotser jag uppkomsten af ett förfärligt svärjande, som slutligen skall leda till missaktning för edens helgd.

Helst skulle jag hafva önskat alla så beskaffade edgångar uti egen sak förbjudna; men som jag icke vågar hoppas kunna göra denna min åsigt gällande, begär jag blott, att ingen edgång uti dylika fall må kunna ega rum, utan att öfverexekutor dertill lof gifver. Att låta hvarenda borgenär uti oträngdt mål gifva luft åt sin ovilja emot en gäldenär, har alltid förefallit mig motbjudande och behöfves icke heller för betryggande af borgenärens goda rätt.

Jag ber derföre få föreslå, att Riksdagen ville besluta, att § 86 måtte erhålla följande lydelse:

Finnes vid utmätning gäldenär sakna full tillgång till gäldenär af skuld, hvarför utmätning blifvit sökt, eller finnes uppgifven tillgång tvistig, eller kan den för annan orsak ej strax till betalning i laga ordning användas; då må öfverexekutor, om borgenär det äskar, och öfverexekutor finner sådant lämpligt, förelägga gäldenären att inom tid, som af öfverexekutor bestämmes, hos öfverexekutor eller domstol med ed styrka, att han ej eger annan tillgång, än den som uppgifven är. Har gäldenären etc. (lika med Utskotter)».

Med Herr Wallenberg instämde Herrar *Scensén, Jöns Pehrsson* och *H. Stråle*.

103 §.

af Herr *Berg*, som ansåg att Kongl. Maj:ts proposition i denna § borde af Riksdagen godkännas.

af Herr *W. Stråle*: »Kort efter det nu gällande lag blifvit antagen fann man nödigt att, i fråga om utmätt fast egendoms försäljning, meddela flera ytterligare föreskrifter »på det gäldbundna fastigheter måga till gäldenärs och borgenärs bästa, bringas till högsta pris, som möjligt är»; och genom Kongl. förordningarne den 17 Februari 1748 och den 4 Mars 1752 är vordet stadgadt att, »efter det vid fast egendoms försäljande vedertagna och brukliga sätt», auktionen skall genom upp- och afslag verkställas.

Vid 1823 års riksdag väcktes af en ledamot i Borgareståndet motion om auktions-sättets förändring till endast uppslag, men denna motion vann föga understöd; och i enlighet med Rikets Ständers hemställan utfärdades Kongl. förordningen den 29 November 1823, som närmare bestämmer huru vid auktion i upp- och afslag skall förhållas.

Utskottets pluralitet har jäfvat fördelen af detta sålunda i öfver 100 år gällande auktionssätt; och medgifvas må att understundom auktion endast i uppslag kan, såsom enklare, hafva företräde.

Kongl. Maj:ts förslag innehåller förty rätteligen, efter min åsigt, föreskrift att sistnämnda auktionssätt må begagnas, om vederbörande, hvilkas rätt är i fråga, derom öfverenskomma; men att deremot till ovilkorlig regel upphöja detta auktionssätt torde vara mycket betänkligt.

Vid auktion å arrende af militieboställe, entreprenad eller dylikt, der täflan endast i uppslag eger rum, är det ej alldeles ovanligt att enskild öfverenskommelse träffas emellan spekulanterne; och med skäl kan befaras att samma erfarenhet skulle understundom komma att visa sig vid auktion å utmätt fast egendom, om auktion utslutande i uppslag eger rum. Äro vid afslagsauktion allenast en eller två personer, måhända tillfälligtvis, närvarande, hvilkas afsigt icke är känd för de öfrige, föranleder detta förhållande sannolikt dertill att spekulant å fastigheten icke vågar dröja allt för länge med sitt bud.

Jag tillstyrker derföre att Riksdagen må med afslag å Utskottets förslag i denna del

antaga Kongl. Maj:ts proposition å denna paragraf och i följd deraf bibehålla 13 § i Promulgationslagen.»

af Herr Friherre *Wrede*, som instämde med Herr Stråle.

af Herrar *Reutersvärd* och *Widmark*, hvilka vid denna paragraf och i följd deraf äfven vid 105 och 107 §§ biträdde det särskilda förslag Herr Grefve Horn i sin reservation afgifvit.

104 §.

af Herr *Jöns Pehrsson*: »Uti 104 § i Kongl. Maj:ts förslag, af Utskottet godkändt, är införd 1 § i Kongl. Förordningen den 16 Juni 1875 om utmätt fastighets försäljning. Uti denna paragraf är nedlagd en så onaturlig och farlig princip, att jag vågar påstå, att något jemförligt ej finnes i vår svenska lag. Nämnde lagparagraf antogs sista dagarne på 1875 års riksdag, utan egentligt noga bepröfvande, då den endast skulle gälla i afbidan på nya utsökningslagen. När nu en ny sådan lag skall antagas för att gälla längre framtid är nödigt se till, att ej omenskliga principer nedläggas i nya lagen, då andra rättvisa äro att tillgå, som ej förnärma någons rätt. Föreslagna lagparagrafen stadgar, att styckade egendomar, hvaruti gemensam in-teckning finnes, skola ovilkorligen utropas till gemensam försäljning; derigenom göres det omöjligt för egarne af de särskilda fastighetsdelarne, att kunna rädda sin egendom från exekutiv försäljning med mindre de äro mäktiga att inköpa hela egendomen, och i alla fall går någon eller någras egendomar förlorade, då ej mer än en kan blifva köpare af det hela. Hur ofta händer ej, att egendomar styckas genom köp, arfskiften m. m., hvaruti gemensam in-teckning är fastställd; egare af särskildt lott af sådan egendom kan icke utan för-

dringsegares medgifvande få sin lott befriad från inteckningen, om han ock betalade den på sin lott belöpande andel. Hur ofta kan ej inträffa, att en verksam man flerdubblar sin egendoms värde genom nybyggnader, nyodlingar och sparad skog, och sålunda placerar hela sin förmögenhet. Egaren af inteckningen vet, att ingen af de särskilda egarne äro mäktiga att köpa hela egendomen, utan har tillfälle vid den gemensamma försäljningen bjuda öfver och sålunda köpa det hela, hvarigenom en familjs mångåriga mödor och sträfvanden med ens kunna gå förlorade, då efter lagens föreskrift ingen möjlighet gifves att rädda den från exekutiv försäljning, med mindre den särskilda lottegaren är mäktig att köpa det hela. En sådan bestämmelse i lagen kan ej vara rimlig. Jag framställde närlagda förslag inom Utskottet, hvilket alla utom en, erkände, att jag hade rätt uti principen, men förlorade dock på en röst vid voteringen, som jag tror hufvudsakligen därför, att man ansåg Kamrarne först borde yttra sig, till följd af att intagna paragrafen är lika med nu gällande, så att säga provisoriska lagen. Efter mitt förslag, förnärmas ingen fordringsegare, hvarken den, som eger den gemensamma inteckningen eller den, som möjligen har en särskildt inteckning, så bevakar han och är i tillfälle att bevaka sin rätt, men möjliggör för egare af särskildt fastighetsdel att kunna rädda den från exekutiv försäljning, om någon eller några af dem eger förmåga att betala det, som möjligen kan brista i likvid för den gemensamma inteckningen vid de särskilda försäljningarne. Äro alla så utfattiga, att ingen förmår sådan betalning fullgöra, gör det egarne föga huru försäljningen försiggår; men i motsatt fall, om någon kan betala sin skuld och mera till, bör man ej vara dömd af lagen, att ovillkorligen låta sin egendom exekutivt försäljas. På grund af anförda föreslår jag följande lydelse af 104 §:

Skola flera fasta egendomar, som för en fordran äro gemensamt intecknade, säljas, då skall, der någon af dem häftar för särskild inteckning eller kommit i särskild egares hand, hvarje egendom för sig till försäljning utropas. *Föreslår egendomarnes sammanlagda försäljningssumma icke till gäldandet af den skuld för hvilken egendomarne gemensamt häfta, och vilja icke egarne af de särskilda fastigheterna betala det bristande af den gemensamt intecknade skulden, varde alla egendomarne gemensamt försålda.* Ej skola dock fastigheter i särskilda län eller städer eller fastigheter å landet och sådan i stad gå i en försäljning, der ej fastigheterna tillhoppa utgöra en egendom, eller alla rätttegande det medgifva.

Gå ej vid det gemensamma utropet egendomarne öfver sammanlagda beloppet af det, som bjudits vid de särskilda utropen; stånde vid första försäljningen fast; gå de högre; gälle sista försäljningen; och varde öfverskottet på de särskilda egendomarne fördeladt efter de uppskattningsvärden, hvarefter allmän bevillning

utgick för nästföregående år, eller der ej sådan uppskattning för alla egendomarne finnes, efter den för hvardera bjudna köpeskillingen.»

af Herrar *Reutersvärd, Svensén* och *Farup*, hvilka instämde med Herr *Jöns Pehrsson*.

105 §.

af Herr *Berg*: »Då den i paragrafens andra moment begagnade ordställning: *med tillämpning af de i 127, 128 och 129 §§ stadgade grunder* kunde gifva anledning till tvekan, huruvida auktionsförrättaren vid den i momentet omnämnda beräkning finge taga hänsyn till sådana i 2 mom. af 127 § omförmälda fordringar, som voro för honom kända, fast än de ej ännu hunnit blifva anmälda, anser jag, under förutsättning att 127 § bibehålles oförändrad, i 105 § böra, i öfverensstämmelse med hvad nu är stadgadt uti Kongl. Förordningen den 16 Juni 1875, intagas uttrycklig bestämelse derom, att dylika fordringar skola vid beräkningen upptagas».

Häruti instämde Herrar *W. Stråle* och Friherre *Wrede*.

116 §.

af Herr *Jöns Pehrsson*: »I 116 § anser jag, att, då verklig exekutiv försäljning af löseegendom måste ega rum, tiden för utmättningsman borde ökas till 14 dagar. Väl skulle ändå utmättningsman icke kunna sälja utan mot kontant betalning, men ändå vara i tillfälle lemna säkra köpare några flera dagars rådrum, för att insända liqviden. I allmänhet är det af minst lika stor vigt för fordringsegaren, att utmätt egendom kan säljas, som det är för gäldenären; man vill nu öfvergå från en öfverdrift till en annan, icke bättre».

127 §.

af Herrar *Berg, W. Stråle* och Friherre *Wrede*.

179 §.

af Herr *Jöns Pehrsson*: »I 179 § anser jag, då Utskottet ökar besvärstiden till 45 dagar för uppräknade Norrbottens och Westerbottens län, besvärstiden för öfriga i paragrafen uppräknade landsdelar böra utsträckas till 30 dagar; då utslagen väl i allmänhet komma att utfärdas efter anslag, och icke som från domstolar på någon förut bestämd och kungjord dag, kan det ofta inträffa, att en part på 20 dagar icke hinner hemfå sitt utslag och förskaffa sig nödiga bevis och bilagor, så att 10 dagars längre besvärstid ofta kan vara behöflig».

185 och 186 §§.

af Herr *Bergius*: »Med bestämmelsen i 185 §, att besvär öfver öfverexekutors utslag skola kungöras i allmänna tidningarne, åsyftas, att klagandens vederpart skall af besvären erhålla sådan del, att han kan i anledning deraf sig förklara. Denna bestämmelse är, enligt min uppfattning, att föredraga framför den af Utskottet föreslagna, som kommer att medföra onödig kostnad för förklaranden och tidsutdrägt med målets afgörande, hvarför jag anser att dessa paragrafer böra bibehållas oförändrade».

Vid förslaget till Förordning om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall.

11 § 10 mom.

af Herr *Samzelius*, som yrkade att detta moment skulle helt och hållet utgå, likasom att från öfverskriften till 11:te § borde uteslutas orden »äfvensom Förordningen den 19 Maj 1756»; anförande härför såsom hufvudsakligt skäl, att denna Förordnings stadgande angående befrielse från räntas erläggande efter förfallotiden aldrig, så vidt känt vore, blifvit tillämpadt å skuldebref, hvari fast och in-tecknad pant vore föreskrifven, helst utgifvare af sådana skuldebref, jemlikt Kongl. Förklaringen den 22 Februari 1770, icke varit underkastad bysättning förrän panten visat sig vara otillräcklig för skuldens gäldande; att i flere rättegångar domstolarne och äfven den högsta instansen deraf förklarat den i 1756 års Förordning medgifna befrielse från räntas erläggande från förfallodagen för löpande skuldebref med sträng exekutiv kraft icke böra utsträckas utöfver den tid, gäldenären för sådana skuldebref var underkastad omedelbar bysättning; att, efter bysättningsens upphörande, grunden för räntebefrielsen helt och hållet förfallit, till följd hvaraf äfven sjelfva stadgandet numera icke torde vara tillämpligt, samt att vid sådant förhållande det syntes olämpligt att vid detta tillfälle, då man sorgfälligt vill undvika alla ändringar i den konstitutiva delen af civillagen, upplifva en antiqverad och otillämplig föreskrift samt gifva densamma en vida större utsträckning, än den hittills egt, hvilket dessutom kunde medföra känbara förluster, i synnerhet för innehafvare af äldre in-teckningar, hvari sagnades förbindelse att erlägga ränta tills betalning sker.

af Herr *H. Stråle*, som instämde med Herr *Samzelius*.

24 §.

af Herr *W. Stråle*: »Jag tillåter mig härvid, under åberopande af min reservation emot 1 § i till utsökningslag, endast anmärka att, om i en af rikets små städer, hvars magistrat eu gång inträdt i öfverexekutorsbefattningen, omständigheterna förändras derhän att man vill återgå till nuvarande förhållande, kan sådant icke ega rum.»

Härförutom har Herr Grefve *Horn* afgifvit följande:

”Reservation

i afseende å

A) *Förslag till Utsökningslag.*

§ 14.

Uti denna paragraf stadgar lagförslaget, att, om borgenär uraktlåter vid inlagan foga afskrift af fordringshandlingen *eller finner öfverexekutor den åberopade handlingen icke innefatta bevis om fordran*, varde undersökningen ej upptagen. Den sålunda åt öfverexekutor uppdragna förberedande pröfning af handlingens *beviskraft*, synes mig vara i högsta grad betänklig och olämplig. Innan gäldenär fått tillfälle yttra sig öfver fordringsanspråket, är det snart sagdt omöjligt med säkerhet bedöma, huruvida åberopade handlingen innefattar bevis om fordran. Om lagförslaget i oförmälda del skulle vinna godkännande, komme öfverexekutor genom detta stadgande att i de flesta fall försättas i villrådighet om och när han skulle en ansökning upptaga. Mig synes det, som om den ifrågasatta *preliminära* pröfningsåtgärden för öfverexekutor borde hafva inskränkts till bedömande af endast det *formela* förhållande, om den åberopade handlingen är af sådan beskaffenhet, som i 12 § sägs; och torde *bevis* om fordringens klarhet och ständighet böra, sedan gäldenärens svar infordrats, endast pröfvas i den ordning och på sätt 24:de och efterföljande §§ bestämma.

Jag anser mig derföre böra föreslå följande redaktion åt denna

§ 14.

Lagsökning skall göras skriftligen; och foga borgenär vid sin inlaga besannad afskrift af den handling, hvarå han sin fordran grundar. Underlåter han det, *eller finnes handlingen icke vara så beskaffad, som i 12 § sägs*, varde ansökningen ej upptagen, och teckne öfverexekutor det å inlagan.

§ 18.

Uti nu gällande 2 Kap. 2 § Utsöknings-balken är stadgadt, att, om gäldenär ej kommer med svar, *njute den sökande sin rätt efter de skäl, han företer*. Uti praktiken har detta lagstadgande gemenligen så tolkats, att, om gäldenär med förklaring uteblifvit och borgenären till grund för sitt kraf företett förfallet fordringsbevis, har, äfven om detta icke varit så klart, att det i och för sig kunnat anses utgöra fullt be-

vis om fordringens rättighet, gäldenären likväl ansetts genom sin uraktlåtna förklarings-skyldighet hafva medgifvit krafvet och derföre ock blifvit dömd skyldig att utmätning nundergå. Det föreliggande lagförslaget har bibehållit berörda lagbestämmelse i dess 18 §, der det heter att, om gäldenär icke inom förelagd tid kommer med svar; *varde målet afgjort på de skäl, som borgenären företett*. Då emellertid i praxis utvecklat sig den tillämpning af sagda stadgande, att till utmätning dömes om gäldenär icke med svar inkommer; då en sådan tillämpning sannolikt kommer att äfven för framtiden ega rum, helst om en annan tolkning af berörda till ordalagen otillfredsställande påföljd gjorde sig gällande, en sådan påföljd blefve utan praktisk betydelse; då gäldenären har sig sjelf att skylla, om han har något emot krafvet att erinra och icke deremot gör invändning; och då i allt fall gäldenären genom nya lagförslaget tillerkänts rätt att uti alla utsökningsmål, deri krafvet icke blifvit till rättigheten erkänt, utan särskildt tillstånd söka återvinning vid domstol, så inser jag icke något giltigt skäl att bibehålla i den nya lagen den gamla lagens oförmälda obestämda stadgande, utan finner mig, för undanröjande af missförstånd vid tillämpningen, befogad påyrka, att påföljden med tydliga ord blifver den, *att sökt utmätning bifalles*.

Såsom följd häraf föreslår jag följande redaktion till

§ 18.

»Gifver borgenär in bevis, att lagsökningshandlingarna blifvit gäldenär så delgifna, som i 15 § sägs, så ock besannad afskrift af samma handlingar, och kommer ej gäldenären inom förelagd tid med skriftligt svar; eller uteblifver gäldenär, som varit enligt 16 § kallad; *varde sökt utmätning bifallen*».

Visas gäldenären hafva varit af laga förfall hindrad att svara eller sig inställa, förelägge öfverexekutor honom ny tid dertill».

§ 36.

I denna paragraf har Utskottet beslutat stadganden, åsyftande att öfverexekutor för att tillhandagå parter skulle till dem under uppgifven adress med allmänna posten öfversända anslag och expeditioner. För en part äro dessa stadganden ofullständiga och otillfredsställande i sådan måtto, att den förmån, som derigenom åt part bereddes, i allmänhet icke befriar honom från behovet att hafva särskildt ombud att i öfrigt bevaka sin rätt; och skall part ändock vara nödsakad att anlita ombud, så synes mig att detta ombud lämpligast kunde och borde vara den, som meddelade sin hufvudman underrättelse om anslag och till honom öfversände expeditioner. Genom berörda stadganden blefve öfverexekutor dessutom ett slags ombud för parten, hvilket förefaller mig desto mindre lämpligt, som tvister lätt kunde uppstå, om detta ombudsmannaskap blifvit rätt fullgjordt. Om nu underrättelse om anslag skulle genom öfverexekutor tillsändas part, torde derjemte kunna ifrågasättas, om icke detta tillsändande borde ske så

tidigt, att part kunde derom erhålla kännedom före anslagna expeditionens utgifvande. En sådan skyldighet skulle dock allt för mycket försvåra expeditionen och utgöra hinder för ärendenas skyndsamma handläggning.

Det medgifves villigt, att för parter, som bo aflägs från öfverexekutor eller utom hans distrikt, det kan vara af vikt att, då något lämpligt ombud icke för parten är känt, få för sin rätts bevakande pålitligt ombud förordnad. Jag har därför trott, att, om öfverexekutor skulle i någon mån berättigas tillmötesgå part uti förenämnda afseende, ett sådant tillmötesgående skulle inskränka sig dertill, att part finge med allmänna posten insända sina handlingar till öfverexekutor och att denne skulle vara pliktig, om part det påkallade och insände nödiga kostnader t. ex. till målets första handläggning, såsom stämpelpapper och lösen för resolution m. m., ej mindre för parten förordna lämpligt ombud, att hans rätt tillgodose, än äfven till borgenärs säkerhet förvara fordringsbevis och af utmättningsman emottaga redovisning samt redovist belopp öfversända till den öfverexekutor eller utmättningsman, som af part dertill uppgifvits, för att honom tillhandahållas. Genom ett dylikt berättigande blefve en aflägs boende parts intressen i vanligaste fall tillgodosedda och öfverexekutor komme ej att på en gång vara domare och i viss mån parts ombudsman samt belastades icke heller med skyldighet att hålla särskilda räkningar öfver parter insända förskotter, hvilket senare eljest skulle kunna blifva särdeles betungande, synnerligast i de större länen.

Emellertid, om en så beskaffad förmån kommer att part tillerkännas, torde stadgande derom böra inflyta såsom *en allmän bestämmelse* i ny paragraf vid slutet af denna lag.

Om denna åsigt godkännes och Utskottets förslag till denna paragraf ogillas, torde Kongl. Maj:ts förslag till 33, 34, 35 och 36 §§ oförändradt bibehållas, enär Utskottet för att icke i väsentlig mån rubba paragrafernas nummerföljd genom antagande af sin 36:te § måst sammanslå 33 och 34 §§ till den 33:dje och tillbakaflytta 35 och 36 §§ till 34:de och 35:te.

§ 54 i Kongl. Maj:ts förslag.

Den paragraf, som i Kongl. Maj:ts nådiga förslag innehade detta nummer, har af Utskottet blifvit borttagen. De skäl, Utskottet därför åberopat, kan jag icke godkänna. Vål voro bestämmelserna i denna paragraf hemtade från främmande lagar, men dessa bestämmelser hafva visat sig i utlandet medföra stora fördelar och torde böra anses blifva nyttiga och önskvärda äfven för vart land. Jag anser mig därför böra yrka,

att denna paragraf måtte bibehållas vid den af Kongl. Maj:t föreslagna lydelse och att förty äfven 52 § i Kongl. förslaget, som för bibehållande af nummerföljden af Utskottet blifvit fördelad i två, nemligen 52 och 53, äfvensom 53 §, som förändrats till 54 §; måtte blifva enligt Kongl. Maj:ts förslag oförändrade.

§ 55.

Den Nya Lagberedningen hyser uti motiven till föreliggande lagförslag den åsigt, att bestämmelserna uti 1734 års Utsökningslag icke från början medgifvit utsökning af andra fordringar än dem, som voro beroende på tillvaron af en skriftlig förbindelse eller urkund, och att denna princip, hvilken af Lagberedningen ansetts såsom den enda rätta, genom senare lagstiftningar och genom den praxis, som derefter utvecklats sig, blifvit på ett betänkligt sätt bruten. Denna åsigt synes Utskottet uti sina motiv vilja dela. Min uppfattning af 1734 års utsökningslags innehåll och mening är väsentligt afvikande från Lagberedningens. Uti Utsöknings-balkens två första kapitel göres ingen skilnad på beskaffenheten af de fordringar, som fingo utgöra föremål för utsökning. Dessa kapitel grundlägga dock efterföljande stadganden. Fjerde kapitlet, som handlar om utmätning å skuldebref, klara förskrifningar och godemäns utslag, innefattar endast specialstadganden angående forum och förfaringssättet vid utsökning af fordringar, grundade på slika handlingar, men vidrörer icke med ett ord och sålunda icke heller förbjuder eller i någon mån inskränker den vidsträcktare utsökningsrättighet, hvarom uti de föregående kapitlen afhandlas. Att Utsöknings-balkens ursprungliga syfte äfven varit, att tillåta utsökning för andra fordringar än dem, som äro uti 4 kapitlet afhandlade, synes uppenbarligen af de lagförklaringar, som allt efter hand från Kongl. Maj:t utgått uti Kongl. Förordningen den 19 April 1740 och Kongl. Brevet till samtliga landshöfdingarne i riket den 5 Februari 1767. Grundande mig å sagda förhållanden, är jag af den åsigt att, enligt nu gällande lag, *alla slags fordringar* kunna hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utsökas, och att dess bifall till sökt utmätning endast är beroende af det svar, hvarmed gäldenär bemöter fordringsegarens anspråk. Möter gäldenären ej med svar, njuter sökanden sin rätt efter de skäl, han uppter. En sådan utsökningsrättighet har ock varit i vårt land af behovet påkallad, enär vi, hvad landet beträffar, hvarken haft eller hafva några permanenta domstolar, som skyndsamt kunnat eller kunna förhjelpa fordringsegaren till sin rätt, och enär i allt fall tvister vid domstol angående en mängd småfordringar skulle medföra alltför dryga kostnader i förhållande till dem, som behöfva ifrågakomma, då gäldenär sökes hos utsökningsdomaren, och då i de allra flesta fall gäldenär finner sig befogad uppgöra angående sin skuld, så snart han fått del af lagsökningen.

Då emellertid nu sist omnämnda enkla förfaringssätt vid alla fordringars utsökande fått fortgå uti nära 150 år; då detta förfaringssätt icke medfört några olägenheter, utan tvärt om stort gagn, och således icke haft oskäl med sig; och då vi ännu icke lyckats på landet få permanenta domstolar, som skyndsamt kunna afgöra borgenärs kraf, förefaller det mig, att det föreliggande lagförslaget icke blifvit lämpadt efter landets behof att på ett skyndsamt och billigt sätt få fordringsegarens rätt mot en tredskande gäldenär afhulpen. Den föreslagna lagen måste dessutom leda derhän, att de flesta kraf, som förut af exekutiv myndighet med lätthet behandlats, framdeles skola blifva föremål för domstolarnes tunga former och onödigtvis öfverhoppa dem med en mängd göromål, som skola än mera taga deras redan förut ansträngda arbetskrafter i anspråk.

Funnes på landet permanenta domstolar, så skulle jag ifrigt rösta för antagandet af föreliggande lagförslag uti omförmälda delar; och som länsstyrelsernes göromål i allmänhet äro så vidt omfattande, att det mångenstädes är af nöden att deras göromål inskränkas, skulle jag då äfven vilja till och med gå ändå längre samt helt och hållet befria öfverexekutor från all slags funktion såsom utsökningsdomare samt sålunda äfven frantaga honom rätt att pröfva kraf, som grunda sig å sådana fordringsbevis, hvarom i lagförslagets 12 § sägs, så att länsstyrelse såsom öfverexekutor endast komme att behandla verkställighetsmål samt ärenden rörande den allmänna administrationen och hushållningen; men på samma gång är jag ock af den åsigt, att, till fromma för den allmänna affärsverksamheten, skuldfordringsmålen vid domstolarne då ock skulle behandlas och afgöras under lättare former än dem, hvarunder domstolarne nu skola förfara med tvistemål i allmänhet.

Nu hafva genom föreliggande lagförslag från öfverexekutors behandling och domsrätt borttagits rättigheten för borgenär att utsöka fordringar, grundade å räkningar och auktionsinrop, äfvensom sådana kraf i öfrigt, som icke härleda sig från förskrifningar, accepter, kontokuranter emellan köpmän och andra fordringsbevis. Förslaget medgifver väl i 55 § rätt till prompt utmätning för auktionsfordringar under vilkor att gäldenär skriftligen eller i fyra personers närvaro medgifver krafvet, hvilket senare stadgande skulle utgöra en otrogen afbild dels af gällande bestämmelser uti Kongl. Förordningarne den 10 Juni 1841 och den 6 Oktober 1848, dels ock af det i Tyskland numera antagna s. k. *mahnförfarandet*. Hvarföre en så stor vittnesapparat skall vara behöflig, som utmätningförrättaren, hans biträde och *två ojäfvige män*, inser jag icke, då åt utmätningmannens af ett biträde bestyrkta anteckning i utmätningsprotokollet torde böra lemnas tillbörligt vitsord.

Emellertid har erfarenheten visat, att stadgandena i anmärkta Kongl. förordningar af 1841 och 1848 haft en god verkan, i det att derigenom borgenärers befogade kraf blifvit i allmänhet tillgodosedda och merendels, sedan resolution utfärdats, af försumlige gäldenärer uppgjorda, och derföre inser jag för min del intet hinder möta för en likartad behandling i allmänhet af kرافsanspråk, hvilka grunda sig å någon handling. Mot räkningar har man gjort den invändning, att rätt till deras utsökande skulle föranleda ett befrämjande af konsumtionskrediten. Jag tror dock att en hämmande lag lika litet derpå inverkar, som det förhållande att 1868 års lag för denna credits motarbetande förändrades, och hvarigenom räkningar emellan köpmän och enskilde frantogos det lilla vitsord, som förut varit åt dessa räkningar under vissa vilkor medgifvet; men äfven om denna konsumtionskredit genom försvårandet af räkningars utsökande skulle kunna i någon mån hämmas, hvilket jag dock icke tror, så komme att i lika grad minskas krediten för landtmannen och andra näringsidkare, hvilken credits uppehållande är lika mycket att beakta, då desse näringsidkare oftast icke kunna tillgodogöra sig betalning för sitt arbete, förr än utsädet är nedlagdt och skörden gjord eller det på kredit erhållna råmaterialet blifvit upparbetadt. I allt fall torde icke auktionskrediten vara berättigad åtnjuta större

förtroende än den kredit, köpmannen eller handtverkaren åt enskilde lemnar, ty åtminstone i afseende å konsumtionsvaror, som oftast utgöra föremål för auktioner, är denna auktionskredit lika förkastlig som annan.

Det är derföre min orubbliga öfvertygelse, att under nuvarande förhållande är ytterst nödigt att lemna köpmannen och andre näringsidkare rättighet att på annat sätt än under domstolarnes tunga och dyrbara former få sina fordringar pröfvade, och jag har trott, att en sådan rättighet enklast skulle, med bibehållande af stadgandena uti Utskottets 12 §, beredas medelst en förändring af 55 §:s innehåll, så att för hvarje slag af fordran, som grundades å fordringsbevis, räkning eller auktionsprotokoll, skulle få hos *öfverexekutor* sökas sådan utmätning, som der är för auktionsfordringar medgifven, dock med den förändring, att utmätningen icke omedelbart vid krafvet delgifvande må mot en ofta oförberedd gäldenär verkställas, såsom följd hvaraf jag trott att han, der han det önskade, skulle få en förberedelsetid för penningars anskaffande eller jäfs anförande mot fordringen, och att för fordringar, som varit en längre tid till betalning förfallne, en sådan förmån af prompt utmätning icke borde medgifvas, utan borgenär, om han ville åtnjuta en sådan förmån, tvingas att icke låta gäldenären åsamka sig allt för stora skulder, hvars godtgörande på en gång ofta kunde medföra hans ruin.

I följd af de åsikter, jag ofvan uttalat, har jag inför Utskottet föreslagit och vågar nu inför Riksdagen äfven föreslå följande förändrade lydelse af

§ 55.

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å sådant skriftligt fordringsbevis, hvarom i 12 § sägs, eller ock å räkning öfver borgade varor eller verkställt arbete, eller å protokoll öfver inrop af lös egendom vid offentlig auktion, må utmätning å gäldenär äfven i nedan stadgad ordning sökas hos öfverexekutor; dock må utmätning i dessa fall icke meddelas för fordran, som grundar sig å räkning, om utmätningen sökts mera än 6 månader efter utgången af det år, under hvilket fordringen uppkom, eller för annan fordran, om den derförinnan varit under längre tid än sex månader till betalning förfallen.

Borgenär gifve då in till öfverexekutor sin inlaga och foge dervid fordringsbeviset i hufvudskrift eller ock annan handling, som till stöd för krafvet åberopas. Grundas fordringen å räkning eller auktionsprotokoll, böra desse handlingar angifva, utom gäldenärens namn, adress och yrke, äfven tiden och grunden för fordringens uppkomst, dess belopp samt noggrann förteckning å de varor styckevis, hvarför utmätning sökes.

Iakttages icke hvad nu blifvit föreskrifvet eller har sökande icke visat behörighet att fordringen utkräfvä, varde ansökningen ej

upptagen; och gifve öfverexekutor skriftligt besked derom å inlagan.

Upptages ansökningsningen; teckne öfverexekutor å inlagan föreläggande för gäldenären att inom viss lämplig tid efter det ansökningshandlingarne uti bestyrkt afskrift blifvit honom tillstälde, afgifva till utmätningssmannen stäldt skriftligt yttrande öfver ansökningsningen, vid äfventyr, om det försummas, att utmätning för fordringens gäldande ändock verkställles.

Styrker borgenär, att ansökningshandlingarne blifvit genom stämningssmän gäldenären i händer stälde och aflemnar den sistnämnde icke till stämningssmännen vid delgifningen eller till utmätningssmannen inom förelagde tiden skriftligt jäf mot fordringen, må utmätning för densamma äfvensom för de med dess uttagande förerade kostnader ske, der borgenären senast inom tre månader efter delgifningsresolutionens meddelande till utmätningssmannen aflemnat delgifningsbevis jemte ansökningshandlingarne i hufvudskrifter.

Uti delgifningsbeviset skola stämningssmän angifva, om gäldenären vid delgifningen aflemnat skriftligt jäf mot fordringen; och skall sådant jäf, om det afgifvits, delgifningsbeviset till utmätningssmannen åtfölja.

Anmäler gäldenären inom förelagde tiden jäf emot fordringen eller har borgenär icke inom tre månader efter delgifningsresolutionens meddelande eller, om han af öfverexekutor fått ny delgifningstid bestämd, inom lika tid derefter bevis om delgifningen till utmätningssmannen aflemnat, vare ansökningsningen förfallen och tage utmätningssmannen då icke befattning med ärendet.

I de fall, då utmätning på grund af detta stadgande egt rum, må gäldenären inom tid från det utmätningen vann laga kraft och på sätt, som i 28 § sägs, vid laga domstol söka återvinning.

56 §.

Om mitt förslag rörande 54 och 55 §§ skulle bifallas, erfordras ändring i 56 §, så att de der förekommande orden "*eller 55 §*" utgå. I sådant fall torde äfven 56 § uppflyttas till den 55 § och den föreslagna 55 § blifva den 56 §. Bifalles åter Kongl. Maj:ts förslag rörande desse §§ oförändradt, torde deremot ordalagen uti detta förslags 56 § oförändradt bibehållas.

§ 65.

I afseende å den ändring, Utskottet föreslagit med denna §, anser jag betänkligt att utsträcka värdet af det, som må utaf gäldenär vid utmätning undantagas, till högre

belopp än Kongl. Maj:t föreslagit; och jag håller till och med före, att i de flesta fall hvarken borgenär eller gäldenär af ett slikt stadgande hafva gagn. Jag yrkar derför att, med bibehållande af §:ns ordalag i öfrigt enligt Utskottets förslag, *beloppet nedsättes från 100 till 50 kronor.*

§§ 103, 105 och 107.

Sista momentet af 103 § i lagförslaget har blifvit af Utskottets pluralitet ändradt så, att försäljning af fastighet skall ske endast genom utrop i *uppslag*. Lika med Utskottet anser jag det gamla föråldrade och för mängden svårförstådda sättet att sälja genom dubbelt utrop i upp- och afslag böra upphöra; men tillika finner jag för min del det vara nödigt för tillgodoseende af gäldenärs och fordringsegares rätt samt för att, så vidt möjligt är, kunna förekomma det ofta föröfvade missbruk att, då få spekulanter äro närvarande, den ene bortköper den eller de andre och sålunda nedtrycker försäljningspriset, bestämmelse äfvenledes bör i lagen lemnas derom, att förseglade anbud må före auktionen till auktionsförrättaren ingifvas och brytas först sedan högsta muntliga anbudet blifvit med klubbslag befastadt.

Om denna åsigt godkännes, erfordras ändring äfven uti 105 och 107 §§; Och får jag åt nämnde tre §§ alltså föreslå följande lydelse:

§ 103.

Nu skall — — vara gulden.

Egendomen utropas till försäljning i uppslag; före utropet må dock förseglade skriftliga köpeanbud inlemnas till auktionsförrättaren, hvilken, om så skett, åligger att derom meddela underrättelse innan egendomen utropas. Sedan högsta muntliga anbudet blifvit med klubbslag befastadt och skriftliga anbud, om sådane inkommit, derefter blifvit öppnade, förklaras egendomen inropad af den högstbjudande. Hafva två eller flera gjort lika bud och äro desse de högste, skall auktionen endast emellan desse bjudare fortgå i uppslag och då blifvande högsta budet med klubbslag befastas; är någon af dem frånvarande, vare hans bud förfallet, derest annans lika stora eller högre bud antages.

Skriftligt köpeanbud skall, för att såsom gällande antagas, vara ovillkorligt och lyda å bestämd köpesumma, äfvensom å omslaget innehålla uppgift å den egendom, anbudet afser.

§ 105.

Häftar egendom — — vid den första fast. Skriftligt anbud, som i fall, hvarom denna § handlar, blifvit inlemnadt, skall anses gälla första utropet, der ej å omslaget finnes tydligen

antecknadt, att anbudet afser egendomens försäljning utan förbehåll om rättighets bestånd.

Vid beräkningen — — skall ega rum.

§ 107.

Då inrop skett — — sagdt, förfalle hans anbud. Var det skriftligen afgifvet, gälle då, under ofvan stadgade vilkor, det närmaste högsta muntliga eller skriftliga anbudet. Äro två eller flera af de närmaste anbuden lika höga, vare lag, som för dylika fall i 103 § stadgas. Varder det högsta muntliga budet förfallet, skall egendomen genast å nyo utropas; vare dock, der lägre skriftligt anbud inkommit, det gällande, om vid nya utropet högre muntligt anbud ej göres.

I följd af hvad jag anført vid 36 § får jag föreslå följande redaktion till

Allmänna bestämmelser.

§ 193.

Uti mål och ärenden, som i denna lag afses, må skrifter och handlingar, som skola till öfverexekutor ingifvas, jemväl med posten af part insändas.

Der i ty fall icke angifvits, att någon fått parts uppdrag att hans rätt och talan såsom laga ombud i ärendet bevaka, må öfverexekutor åt lämplig person uppdraga att partens rätt under ombudsmannaansvar iakttaga.

Har borgenär vid sin inlaga fogat fordringsbevis i hufvudskrift och vill han ej åt ombud uppdraga att liqvid derför emottaga, skall fordringsbeviset hos öfverexekutor förvaras och vid liqvid hållas tillgängligt för den, som liquiden eger uppgöra; hvarefter borgenärs fordran, i den mån den influtit, bör af öfverexekutor efter afdrag af portokostnader insändas till öfverexekutor eller utmättningsman å uppgifven adressort för att borgenären tillhandahållas.

B) *Förslag till förordning om nya Utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall.*

§ 11.

Enligt Kongl. Förordningen den 19 Maj 1756 egde innehafvare af löpande förskrifningar, som voro klara och ostridiga, rätt genast njuta bysättning å gäldenären; och

var uti samma författning tillika stadgadt, att ränta å sådana förskrifningar skulle upphöra att löpa vid förfallodagen och derefter endast tillgodogöras borgenären från den dag gäldenären derefter blefve för fordringen kräfd. Sedan så beskaffade förskrifningars strängare exekutiva kraft numera upphört och lagen om bysättning i ty fall blifvit upphäfd, har senare tidens lagskipning i allmänhet varit af den åsigt, att 1756 års förordning om räntans upphörande vid förfallodagen ej längre vore tillämplig. I hvarje affärsmans föreställning ligger äfven en orimlighet deri, att räntan numera skall upphöra. Vill gäldenär göra en vinst på borgenärs bekostnad, underlåter han endast inställa sig för att betala sin skuld, men kan på samma gång under nuvarande tidsförhållanden, då bankinrättningar finnas snart sagdt öfver allt, tillgodogöra sig ränta på sina penningar. Försigtige affärsmän hafva dock låtit förskrifva sig ränta *till dess betalning sker*. Emellertid finnas i rörelsen otaligt många äldre inteckningar, som äro löpande och i hvilka ett sådant förord icke finnes gjordt. Nu har dock föreliggande lagförslag uti 11 § 10 mom. återupplifvat omförmälda så väl i lagtillämpningen som äfven i den allmänna meningen utdömda stadgande och derigenom vållat en opraktisk återgång till den uti 1756 års förordning stadgade lagbestämmelse. Jag finner för min del det vara lämpligast upphäfva denna författning och att 10 mom. ur författningsförslaget utgår; och får jag fördenskull föreslå,

att ingressen till §:n erhåller följande lydelse:

»I stället för hvad 4 Kap. 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12 och 13 §§ samt 8 Kap. 11 § Utsöknings-balken af 1734 års lag innehålla *och med upphäfvande af Kongl. Förordningen den 19 Maj 1756*, förordnas som följer:

att 1 till och med 9 momenten bibehållas oförändrade; och

att 10 mom. utgår och i stället såsom 10 mom uppflyttas författningsförslagens 11:te moment.

Herr *Holmberg* har begärt få antecknadt, att han i följd af sjukdom ej inom Utskottet deltagit i den slutliga behandlingen af den nådiga propositionen.

Bilaga till Herr Jöns Pehrssons reservation vid 2 och 3 §§ af Förslaget till Utsökningslag.

Särskildt Protokoll öfver ett Justitie-ärende hållet, uti Kongl. Maj:ts Högsta Domstol Måndagen den 4 November 1872.

Första Rummet.

Närvarande:

Justitieråden *Qvensel.*
Södergren.
Friherre *Leuhusen.*
Almqvist.
Bolin.
Olivecrona.
Lagerstråle.

Sedan, jemlikt Högsta Domstolens beslut den 12 Februari innevarande år, handlingarne till de besvär, Johan Camitz i Gärdstaköp i underdånighet anfört öfver Göta Hofrätts den 13 Juni 1871 gifna utslag i anledning af hans derstädes förda klagan öfver Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Kronobergs län resolution den 23 December 1870 rörande en hos Camitz af Länsmannen Måns Böös, efter förordnande af Kronofogden C. U. Sällberg verkställd utmätning till gäldande af kommunalutskylder jemte kostnaden för samma utmätning, emellan Högsta Domstolens ledamöter cirkulerat; så företogs nu detta mål till afgörande.

Justitierådet Lagerstråle afgaf följande yttrande:

»Som vid granskning af de Kronofogden Sällbergs underdåniga förklaring bilagda utdrag ur särskilda från Göteryds socken till honom för indrifning öfverlemnade restlängder å oguldne kommunalutskylder och kyrkoavgifter sig visar, att i det belopp, för hvilket utmätning hos klaganden skett, ingått, dels fem riksdaler 3 öre af 1868 års obetalde kommunalutskylder, enligt utdebiteringslängd, som den 19 Januari 1868 blifvit i extra kommunalstämma granskad, och dels tre riksdaler 18 öre enligt ett i kommunalstämma den 29 Oktober 1869 granskadt utdrag ur 1868 års afkortningslängd på kommunalavgifter; men sistnämnde belopp icke utgör en, utöfver det först omförmälda tillkommen ytterligare rest å 1868 års kommunalutskylder, utan uppenbarligen innefattar den vid senaste granskningstillfället varande återstod å först berörde fem riksdaler 3 öre, sedan derifrån afgått en riksdaler 85 öre, som, enligt särskildt i Hofrätten af klaganden företedt qvitto af kommunalnämndens ordförande Bengt Frostensson, blifvit genom Kronofjerdingsmannen J. Medin redovisade, såsom orden i qvittenset lyda, »å rest-

längd enligt redogörelse från Kronofogden Sällberg»; alltså anser jag för min del nu mera väl vara utredt, att vid ifrågavarande utmätning klagandens skuld upptagits så mycket högre än den verkligen utgjort, som ofvan berörde Fem riksdaler 3 öre; men då, på sätt Hofrätten ock antagit, den uppbördsprocent som, enligt 70 § sista momentet i Förordningen den 21 Mars 1862, efter dess lydelse i Kongl. Kungörelsen den 29 Juni 1866, tillkommer kronofogde för indrifning af resterande kommunalutskylder, ej enligt min åsigt innefattar godtgörelse till utmätningsmännen för deras kostnad vid utmätningen, och särskild föreskrift saknas derom att, för gäldande af dylik kostnad vid uttagandet af resterande kommunalutskylder, hvilka icke indrifvas i sammanhang med den allmänna kronouppbörden, skall följas annan grund än den för utmätningens förrättningar i enskilda mål gällande, finner jag, för min del, ej skäl till annan ändring i Hofrättens utslag, än att öfverklagade utmätningen, i hvad den afser sistnämnde belopp, till all kraft och verkan undanrödjes; skoland vid denna utgång parterna hvar för sig vidkännas sina kostnader för målets fullföljd hos Kongl. Maj:t.

Till grund för min åsigt i fråga om kostnadernes gäldande vid utmätning af resterande kommunalutskylder har jag att åberopa tillkomsten af sednare momentet § 70 af förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet.

Uti det af särskildt förordnade komiterade utarbetade förslag till nämnde och öfriga samtidigt med den utkomna kommunalförfattningar hade motsvarande § (§ 71) följande lydelse:

»Öfver de skattskyldige, som sina kommunalutskylder vid uppbördsstämma ej inbetalt, upprättte kommunalnämnden restlängd, som senast tretio dagar efter uppbördsstämmans afslutande skall till kronofogden i orten öfverlemnas; och åligge honom att de resterande utskylderna i vederbörlig ordning indrifva och till nämnden redovisa.»

I motiverna till förslaget åberopas endast, att omedelbar handräckning af kronofogde för restantiens utbekommande redan blifvit i 1843 års förordning om socknenämnd § 6 anbefald. Någon komiterades åsigt, huru med kostnaden för indrifningen skulle förfaras, finnes icke antydd; sannolikt hade, efter utfärdandet af 1843 års förordning, ytterst sällan ifrågakommit indrifning af sådana tillskott, som skulle af socknenämnder användas. Nämndens verksamhet var inskränkt till inseendet öfver den allmänna helsovården, undersökning angående en del politiförseelser och tillämpning af särskildt inom socknen träffade öfverenskommelser till befordrande af allmän ordning och sedlighet. Med det föga utvecklade kommunalväsende, som då ännu på landet var rådande, voro sannolikt de till socknenämnden anvisade medel ganska ringa och restantierna icke större, än att de på godvillig väg så småningom liqviderades till de inom socknarne utsedde vanliga uppbördsmännen, de såkallade sexmännen,

I förslaget till förordning angående kommunalstyrelse i stad innehåller motsvarande *Bih. till Riksd. Prot. 1877. 8 Saml. 1 Afd. 2 Häft.*

rande § (§ 84): »Efter slutad uppbördsstämma ingifve drätselkammaren till magistraten berättelse huru uppbörden utfallit; och föge dervid restlängd öfver oguldna stadsutskylder. Magistraten låte de oguldna utskylderna i laga ordning uttagas och till drätselkammaren aflemnas.» I alla väsentliga delar antogs dessa §§ af Rikets Ständer, men vid afgifvandet af de utlåtanden, som af Kongl. Maj:t deröfver infordrades från länsstyrelserna, hade flera bland dessa i afseende å § 71 (nu § 70) i förordningen om kommunalstyrelse på landet gjort den framställning, att kronofogden borde för indrifning af oguldne kommunalutskylder få beräkna sig tre procent uppbördsprovision; såsom skäl åberopades, att dylik provision honom tillgodokom för uppbörd af brandstodsmedel, folkskoleafgifter, riddarhuskapitationsafgiften samt allmänna bevillningen, samt att kronofogdens besvär blefve stort, när det egentligen blefve blott de fattige, som ej kunde betala utskylderna, och summan, som skulle redovisas och derå provision finge beräknas, derför blefve obetydlig.

Det bör härvid icke förbises, att alla de medel, med hvilka de resterande kommunalutskylderna sålunda jämfördes, (brandstodsmedeln åtminstone i allra flesta län) vore af beskaffenhet att de debiterades å kronodebetsedlarne och att således aldrig för dem ifrågakom någon särskild utmätning, utan de indrefvos med kronouppbördsmedlen, till hvilkas uttagande fjerdingmännen enligt stadgan den 1 Juni 1850 § 6 momentet 4 få anlitas. Deraf bör ock vara uppenbart, att förenämnde Konungens Befallningshåvande, när de icke ytterligare sådant framhöllo. svårigen kunnat afse att uppbördsprovisionen af tre procent borde utgöra någon ersättning, vare sig till kronofogde eller länsman, för sjelfva utmätningen när sådan ifrågakom.

Med anledning af hvad förenämnde länsstyrelser anført och föreslaget tillades vid utfärdandet af 1862 års författning det sednare momentet i § 70 så lydande: »För sålunda indrifne och levererade medel äger kronofogde att beräkna tre procents uppbördsprovision.» Dessa tre procent afräknades naturligtvis å det belopp, som kronofogden till kommunen levererade och utgjorde således en ersättning för det besvär han för *kommunen* haft med indrifningen.

Det synes mig vara temligen otvetydigt att denna §:s ursprungliga lydelse icke kan afse, att i uppbördsprovisionen borde inräknas jemväl ersättning för utmätningsskostnaden likasom jag, för min del, icke kan anse, att vid kommunallagarnes tillkomst någon rättsregel eller ens utbildad praxis förefanns, hvarigenom kommunalutskylder blifvit, i fråga om indrifvandet, hänfödda till likhet med kronouppbördsmedel.

Vid 1865—1866 års riksdag väcktes derefter förslag om ändring i 70 §, och den nuvarande lydelsen antogs då af Rikets Ständer, hvilka i den underdåniga skrifvelsen derom åberopade, såsom skäl bland annat, att den betalningsskyldige funne det vida beqvämligare att i sitt hem aflemna utskylderna till den, som komme att utkräfvad dem, än att inställa sig vid uppbördsstämman, helst han sålunda kunde vinna en eller annan månads anstånd med liqviden, och att i anledning häraf ofta inträffat att många

från uppbördsstämman uteblifvit, hvarigenom både olägenheter och kostnader för kommunalförvaltningen uppstått.

På enahanda grunder beslöts ock vid 1868 års riksdag en ändring i enahanda syftning af § 70 i Förordningen om kommunalstyrelse i stad (§ 84 i kommitterades förslag.)

Om än det icke kan förnekas, att de af Rikets Ständer vid riksdagen 1865—1866 i deras underdaniga skrifvelse anförda motiv förlora en god del af deras vikt, ifall man underlåter att förutsätta att någon kostnad icke skulle drabba den restskyldige för hos honom skeende utmätning, lär vi väl svårigen, å andra sidan, kunna antagas, att, i händelse § 70 icke förut innefattade den mening, att utmätningskostnaden skulle godtgöras med de tre uppbördsprocenten, densamma blef i denna del förändrad genom det beslutade tillägget, äfven om dermed jemföres de anförda motiven, i hvilka icke, åtminstone med uttryckliga ord, förekommer den syftning man vill gifva åt §:s nuvarande lydelse. Emellertid må icke förbises, att genom Kongl. Maj:ts beslut den 25 Juni 1868 (N:o 141 i Walldéns prejudikatsamling) tillämpning af § 70 skett i en riktning, som i någon mån närmar sig åsigten att uppbördsprovisionen äfven omfattar utmätningskostnads ersättande.

Dervid får dock icke lemnas utan uppmärksamhet, att i nämnda prejudikatfråga var om ersättning från *kommunen* och att dennas betalningsskyldighet kan bedömas efter annan grund än den restskyldiges.»

Justitie-rådet Olivecrona yttrade:

Lika med Justitie-rådet Lagerstråle fann Justitie-rådet det nu mera vara ådagalagd, att det vid öfverklagade utmätningen klaganden påförda skuldbelopp upptagit fem riksdaler 3 öre större än det rätteligen utgjort, hvarföre Hofrättens och Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut rörande utmätningen i hvad den afser nämnde fem riksdaler 3 öre riksmünt blefvo af Justitie-rådet till all kraft och verkan undanröjda. Vidkommande åter klagandens besvär öfver förklaranden Böös' åtgärd att, vid ifrågavarande utmätningsförrättning den 9 Juli 1870 för indrivande af resterande kommunalutskylder för år 1868—1869, äfven påföra och af klaganden uttaga fjorton riksdaler 41 öre riksmünt i ersättning för utmätningskostnaden; så enär förklaranden Böös saknat stöd af lag att utöfver den i 70 § af förordningen den 21 Mars 1862 angående kommunalstyrelse på landet, sådan denna § lyder enligt Kongl. Kungörelsen af den 29 Juni 1866, åt exekutor för indrivande och redovisning af resterande kommunalutskylder tillerkända uppbördsprovision af tre procent utaf det resterande beloppet hos klaganden uttaga och sig till godo beräkna särskild godtgörelse för den för indrivandet af förbemälde kommunalutskylder erforderliga utmätning, samt hvad gällande författningar innehålla om ersättning åt förrättningsman vid utmätning i enskilda mål, icke kunde, enligt Justitie-rådets omdöme, på förevarande mål ega tillämplighet; alltså pröfvade Justitie-rådet, med upphäfvande af Hofrättens och Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut i denna del,

rättvist förpligta förklaranden Böös att af förberörde fjorton riksdaler fyratioett öre till klaganden återbära hvad han må hafva uppburit utöfver tre procent af de resterande kommunalutskyldernas sammanräknade belopp, som han vid förberörde utmätningstillfälle lagligen ägt att uttaga; och skulle vid sådan utgång parterna hvar för sig vidkännas sina kostnader å målet.

Justitie-rådet Bolin instämde med Justitie-rådet Lagerstråle.

Justitie-rådet Almqvist fann lika med Justitie-rådet Lagerstråle det böra såsom utredt antagas att vid ifrågavarande utmätning klagandens skuld upptagits till fem riksdaler tre öre utöfver hvad densamma rätteligen utgjort: i följd hvaraf och emedan af det i 70 § af Förordningen om kommunalstyrelse på landet införda stadgande, att kronofogde eger att vid indrifvande af resterande kommunalutskylder såsom uppbördsprovision jemväl uttaga hos den restskyldige tre procent af det resterande beloppet, efter Justitierådets uppfattning borde anses följa att för nämnde tjensteåtgärd någon annan eller ytterligare ersättning till kronobetjeningen icke må den skattskyldige drabba; ty pröfvade Justitie-rådet skäligt att, med ändring af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och Hofrättens utslag, upphäfva den hos klaganden verkställda öfverklagade utmätningen dels så vidt densamma afser högre belopp resterande kommunalutskylder än tolf riksdaler tretiotre öre jemte derå belöpande uppbördsprovision till tre procent och dels ifråga om utmätningskostnaden fjorton riksdaler fyratioett öre, som klaganden icke lagligen ålåge gälda.

Justitie-råden Friherre Leuhusen och Södergren instämde uti det af Justitie-rådet Lagerstråle afgifna yttrande.

Justitie-rådet Qvensel förenade sig med Justitie-rådet Almqvist.

In fidem

G. W. Österdahl.